

**Uchwała Nr XXVIII/.../2016
Rady Gminy Ustronie Morskie
z dnia 29 listopada 2016 r.**

w sprawie: przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) Rada Gminy Ustronie Morskie uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+” o treści stanowiącej Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XVIII/108/2000 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 30 czerwca 2000 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2000-2010”.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ustronie Morskie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marta Thiele-Maszczyńska
ADWOKAT

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY RADY GMINY USTRONIE MORSKIE w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2020+.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 6 cytowanej, w podstawie prawnej, ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie programów gospodarczych. Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2020+ jest dokumentem określającym główne kierunki rozwoju w kontekście perspektywy finansowej na lata 2016 - 2020. Dokument zawiera syntetyczną diagnozę obszaru funkcjonalnego Gminy w zakresie sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz bilansu strategicznego w kategoriach mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (analiza SWOT), a także analizę środków niezbędnych do skutecznego wdrożenia strategii. Opracowanie obejmuje koncepcje funkcjonowania Gminy Ustronie Morskie na najbliższe lata ze wskazaniem jej wizji i misji, priorytetów, celów strategicznych oraz kierunków i scenariuszy rozwojowych. Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2020+ daje możliwość tworzenia warunków do rozwijania aktywności i świadomości społecznej poprzez różne formy współdziałania i jest podstawowym dokumentem długofalowej polityki lokalnej. Jej opracowanie jest niezbędne ponieważ tworzy platformę współdziałania wszystkich zainteresowanych, w szczególności samorządu, przedsiębiorców, organizacji społecznych i oczywiście mieszkańców gminy. Niezbędność posiadania Strategii wynika z formalnej podstawy do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie projektów ze źródeł unijnych. Dokument został opracowany z uwzględnieniem istniejących zasobów, badań oraz przy wykorzystaniu wcześniejszych opracowań dotyczących Gminy Ustronie Morskie oraz był poddany konsultacjom społecznym.

Autorem opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2020 + jest firma e – Infolex Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Żurawiej 71, lok. 2.48, 2.49, 15 – 540 Białystok.

Sporządziła:

Urszula Czachorowska –Kierownik Referatu Promocji i Rozwoju, pok. nr 23.
tel. 94 35 14 189, fax 94 35 15 535, e-mail: turystryka@ustronie-morskie.pl

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXVIII/.../2016
Rady Gminy Ustronie Morskie
z dnia 29 listopada 2016 r.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+

Wykonanie
Strategii Rozwoju Lokalnego Gminy Ustronie Morskie
na lata 2016-2020+

Opracowanie zostało wykonane na zlecenie Wójta Gminy Ustronie Morskie.
Podstawę formalną opracowania stanowi umowa zawarta pomiędzy Wójtem Gminy
Ustronie Morskie a firmą e-Infolex Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Żurawiej 71, lok.
2.48, 2.49, 15-540 Białystok.

SPIS TREŚCI

I.WPROWADZENIE.....	6
1. Przesłanki opracowania oraz znaczenie Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie	6
2. Fundusze Europejskie.....	9
3. Metodologia pracy.....	15
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ GMINY	18
1. Informacje ogólne.....	18
1.1. Położenie i powierzchnia	18
1.2. Tło historyczne	20
1.3. Struktura demograficzna	24
2. Sfera społeczna.....	28
2.1 Edukacja.....	28
2.2. Służba zdrowia	37
2.3. Pomoc społeczna	39
2.4. Poziom bezpieczeństwa	50
2.5. Aktywność społeczna	53
2.6. Uczestnictwo w wyborach	60
2.7. Instytucje kultury.....	62
2.8. Obiekty dziedzictwa kulturowego	65
2.9. Turystyka i rekreacja	67
2.10. Baza sportowo-rekreacyjna.....	69
3. Środowisko przyrodnicze i infrastruktura	70
3.1. Warunki klimatyczne	73
3.2. Rzeźba terenu	74
3.3. Surowce mineralne.....	75
3.4. Hydrologia	77
3.5. Gleby	78

3.6. Lasy	79
3.7. Flora	81
3.8. Fauna	81
3.9. Obszary chronione.....	82
3.10. Infrastruktura energetyczna	85
3.11. Zaopatrzenie w gaz i ciepłownictwo	85
3.12. Infrastruktura wodno-ściekowa.....	86
3.13. Gospodarka odpadowa	87
3.14. Transport i komunikacja.....	88
4. Sfera gospodarcza	90
4.1 Charakterystyka podmiotów lokalnej gospodarki	90
4.2. Rolnictwo	97
4.3. Rynek pracy.....	101
4.4 Sytuacja finansowa gminy	107
4.5. Wydatki	117
4.6. WPF na lata 2016-2020	121
III. ANALIZA SWOT.....	132
IV. MISJA GMINY USTRONIE MORSKIE I JEJ REALIZACJA.....	141
1. Wizja i misja.....	141
1.1. Wizja „Gmina Ustronie Morskie 2020+”	141
1.2. Misja rozwoju gminy	142
2. Kierunki rozwoju Gminy Ustronie Morskie.....	142
3. Cele strategiczne i cele szczegółowe.....	144
3.1. CEL STRATEGICZNY A	144
3.2. CEL STRATEGICZNY B.....	145
3.3. CEL STRATEGICZNY C.....	145
3.4. CEL STRATEGICZNY D	146
V. OCENA SPÓJNOŚCI CELÓW STRATEGICZNYCH Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU.....	148

1. Dokumenty unijne	149
2. Dokumenty krajowe	152
VI. PROCEDURY WDRAŻANIA, MONITORINGU I EWALUACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY USTRONIE MORSKIE	159
1. Monitoring	159
2. Ewaluacja	163
3. Public Relations strategii rozwoju	164
SPIS TABEL	166
SPIS WYKRESÓW	170
SPIS RYSUNKÓW	171

I. WPROWADZENIE

1. Przesłanki opracowania oraz znaczenie Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie

Wieloletnie, długofalowe planowanie, działania strategiczne i wdrażanie funduszy unijnych to fundamentalne elementy polityki rozwoju w Polsce. Podstawą nowoczesnego i efektywnego zarządzania dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego są zatem dokumenty planistyczne, które, respektując obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce, określają obszary, cele i kierunki działalności gminy. Strategie i programy rozwoju gmin są więc z założenia dokumentami wyznaczającymi ramy działalności gminy, ale też dającymi podstawę do przyjęcia programów oraz podejmowania szeregu inicjatyw i przedsięwzięć. Właściwie opracowana strategia rozwoju jednostki terytorialnej definiuje jej najważniejsze przedsięwzięcia – jest drogą do stałego, zrównoważonego rozwoju, a w konsekwencji: do polepszenia warunków życia mieszkańców.

Zadania nałożone na samorządy ukierunkowane są na obywatela. Dokument strategiczny o znaczeniu lokalnym powinien zatem odnosić się do spraw służących zaspakajaniu potrzeb wspólnoty, kwestie istotne dla mieszkańców gminy winny znajdować w nim odzwierciedlenie. Zasadniczym elementem dokumentów strategicznych jest więc rzetelna diagnoza społeczno-gospodarcza. Jedyne uwzględnienie słabych i mocnych stron lokalnej społeczności, przy jednoczesnym poszanowaniu uznawanych przez nią wartości i tradycji, może prowadzić do efektywnego planowania przyszłości. Istotą odpowiednio sformułowanej strategii rozwoju jest zatem dialog społeczny na linii władza – obywatele; jego efektywność stanowi o wartości tego dokumentu. Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+, będąca kontynuacją i uaktualnieniem wcześniejszych dokumentów planistycznych obowiązujących w gminie, uwzględni zatem potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty oraz stojące przed gminą wyzwania. Przy tworzeniu niniejszego dokumentu posiłkowano się:

- Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Ustronie Morskie 2004 – 2006,
- Strategią Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2000 – 2010,
- Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Ustronie Morskie 2008 – 2013.

Właściwie skonstruowane dokumenty strategiczno-planistyczne winny przyczyniać się do rozwiązania najistotniejszych problemów gminy, ich głównym celem jest zapewnienie koncentracji środków na strategicznych działaniach samorządu. Środki te powinny być wydatkowane na wcześniej zaplanowane inwestycje według zaprogramowanej kolejności.

Plany i strategie, jako że służyć mają gromadzeniu środków i efektywności ich wykorzystania, muszą być także aktualizowane i weryfikowane pod kątem zamierzonych przedsięwzięć. Strategia rozwoju obejmować będzie syntetyczną diagnozę wspólnoty lokalnej, bilans strategiczny w kategoriach mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (analiza SWOT).

Dokument określa także misję i wizję gminy oraz cele strategiczne i szczegółowe. Strategia jest owocem współpracy ekspertów z dziedziny prawa, ekonomii, ochrony środowiska i socjologii działających na rzecz e-Infolex, spółka z o.o., z partnerami społecznymi i prywatnymi. Ponadto, zapisy strategiczne formułowane są w bezpośredniej relacji do dokumentów planistycznych o szerszym zasięgu, są spójne z priorytetami, a także celami dokumentów szczebla unijnego, krajowego i regionalnego – Polski i Europy, województwa zachodniopomorskiego oraz powiatu kołobrzeskiego, tj.:

- Europa 2020, Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 3.3.2010, KOM(2010) 2020 wersja ostateczna
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, OJ L 347, 20.12.2013, s. 320. (zwane Rozporządzeniem dla funduszy Wspólnych Ram Strategicznych 2014 – 2020)
- Uchwała Rady Ministrów Nr 157 z dnia z dnia 25 września 2012 r., w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020, Monitor Prawniczy, 22.11.2012 r., poz. 882
- Uchwała Nr XXVI/303/05 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 grudnia 2005r. w sprawie przyjęcia po konsultacjach społecznych „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko” (Na podstawie art. 18 pkt. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1590 ze zm.) będąca kontynuacją Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do

roku 2015, która została przyjęta przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr XVI/147/2000 w dniu 23 października 2000 roku. (Strategia ta określała cele rozwoju województwa do 2015 roku).

- Uchwała Nr XLII/482/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2020 po aktualizacji, wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko Na podstawie art.18 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1590 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712)
- Plan Rozwoju Lokalnego na terenie powiatu kołobrzesckiego na lata 2004 – 2006 oraz fakultatywnie na lata 2007 – 2013.

Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+ uwzględnia wszelkie wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach debaty publicznej, która odbywała się w formie konsultacji społecznych w sołectwach Gminy Ustronie Morskie. Dokumenty strategiczne, aby służyć jako efektywne narzędzie do prowadzenia spójnej polityki lokalnego i regionalnego rozwoju, winny być odzwierciedleniem potrzeb i wniosków przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową. W związku z tym, niezbędne jest zaangażowanie zarówno środowiska samorządowego (w tym znaczeniu przedstawicieli samorządu), ale także organizacji publicznych, przedsiębiorców, lokalnych liderów życia społecznego oraz jak najliczniejszej grupy mieszkańców. Dlatego też przed spotkaniami przeprowadzono kampanię informacyjną, która miała na celu zaktywizowanie jak największej liczby podmiotów oraz mieszkańców. Niniejsze spotkania odbyły się w ramach zebrań przeprowadzonych w Salach Wiejskich poszczególnych sołectw w dniach od 4 do 7 lipca 2016 roku.

<i>Harmonogram spotkań w sołectwach.</i>	
<i>DATA</i>	<i>MIEJSCOWOŚCI</i>
04.07.2016 r.	Ustronie Morskie, Sianożęty, Gwizd
05.07.2016 r.	Kukinia
06.07.2016 r.	Kukinka
07.07.2016 r.	Rusowo

Dokumenty planistyczne precyzują kierunki oraz obszary polityki rozwoju w lokalnej przestrzeni, przy uwzględnieniu możliwości realizacji poszczególnych celów. Wskazują kierunki alokacji zasobów, które w możliwie najlepszy sposób pomogą w realizacji ustalonej wizji rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+, kładzie nacisk na zrównoważony rozwój gminy, którego efektem ma być poprawa warunków i jakości życia jej mieszkańców oraz wykorzystanie największych walorów regionu. Cechą planowania strategicznego jest podejście całościowe, kompleksowe. Strategia Rozwoju Gminy jest zatem dokumentem kierunkowym, a osiągnięcie celów w nim zawartych będzie wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów Gminy. Realizacja fundamentalnych założeń formułowanych w dokumencie będzie wymagała podejmowania działań:

- samodzielnie realizowanych przez władze Gminy,
- samodzielnie realizowanych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnie realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnie realizowane przez mieszkańców i ich nieformalne grupy oraz środowiska,
- realizowanych wspólnie z udziałem wymienionych powyżej sektorów.

Do istotnych zadań strategii i programów rozwoju gmin należy formułowanie kolejnych Wieloletnich Planów Inwestycyjnych (WPI). Ponadto, tego rodzaju dokumenty, stanowiąc jeden z punktów odniesienia dla sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wpływają bezpośrednio na kształtowanie polityki przestrzennej. Strategia i plan rozwoju stanowią także podstawę oceny współpracy z gminą lub lokalizacji poszczególnych działań na jej terenie, zatem, właściwie sformułowane, są gwarantem wiarygodności gminy dla partnerów zewnętrznych. Jednoczesne zaangażowanie wszystkich strategicznych partnerów to cel priorytetowy, acz z pewnością niełatwy. Do jego osiągnięcia niezbędna będzie efektywna komunikacja, chęć współpracy, a przede wszystkim zdolność do kompromisu, który pomoże pogodzić interesy poszczególnych grup oraz wspólnie określić najistotniejsze problemy i cele. Kompleksowa współpraca umożliwi zarządzanie ze społecznym poparciem i zaangażowaniem.

Oprócz wspomnianych wyżej korzyści płynących z tworzenia wszelkich dokumentów o charakterze strategiczno-planistycznym, tworzenie zarówno Strategii jak i Planu rozwoju

podyktowane jest w gminie Ustronie Morskie również ustawowo. Przede wszystkim konieczność tworzenia dokumentów planistycznych wynika z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w której na mocy art. 4. 1. stwierdzono, iż „Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych”.

Posiadanie właściwie sformułowanych dokumentów strategicznych stwarza także podstawę do ubiegania się o środki pochodzące z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Obecnie uważa się, że dotacje przynależne Polsce są już na wyczerpaniu, jednak nie jest to zgodne z prawdą – chociaż wiele programów pomocowych już się zakończyło, wciąż można aplikować o środki na rozwój. Moment określania zapisów Strategii wyznaczyło zaistnienie szczególnych szans w regionalnym i krajowym otoczeniu gminy, związanych z nowymi instrumentami integracji europejskiej – perspektywa 2014-2020. Rozstrzygnięcia zawarte w Planie i Strategii mają na celu określenie listy najskuteczniejszych przedsięwzięć rozwojowych w tej perspektywie.

2. Fundusze Europejskie

Unia Europejska zrzesza kraje o zróżnicowanym poziomie rozwoju. W związku z tym, od ponad 40 lat realizuje aktywną politykę rozwoju regionalnego, zwaną też polityką spójności lub polityką strukturalną. Podejmowane są liczne działania mające na celu wzmocnienie spójności gospodarczej i społecznej wspólnoty poprzez zmniejszenie dysproporcji

w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych. Unia Europejska, jako organizacja międzynarodowa, dysponuje własnym budżetem (tworzą go głównie dochody pochodzące z państw członkowskich), z którego finansowane są działania mające na celu stawianie czoła tego rodzaju wyzwaniom. Dzięki temu rozwiązywanie problemów staje się tańsze i skuteczniejsze, niż gdyby każde państwo miało stawiać im czoła samodzielnie.

Głównym kryterium podziału środków finansowych Unii Europejskiej na poszczególne państwa członkowskie jest poziom produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca. Regiony o poziomie PKB na mieszkańca w granicach 75% - 90% średniego poziomu unijnego zaliczane są do regionów w okresie przejściowym. Natomiast za bardziej rozwinięte uznaje się te regiony, których PKB na mieszkańca osiąga 90% lub więcej średniej

unijnej. Wśród regionów zaliczonych do mniej rozwiniętych, w których poziom dochodu narodowego na mieszkańca jest poniżej 75% średniego poziomu unijnego, są: Estonia, Łotwa, Litwa, Polska bez województwa mazowieckiego, Czechy bez Pragi, Słowacja, Węgry bez rejonu Kozep, Rumunia bez Bukaresztu, Bułgaria, znaczna część Grecji, południowe Włochy z Sycylią, Malta, Portugalia bez Lizbony i Algavre, Hiszpania bez Extremadury oraz zachodnia część Wielkiej Brytanii. Poza obiektywnym kryterium podziału funduszy, jakim jest poziom PKB na mieszkańca, wielkość przyznanych danemu państwu środków zależy od wielu innych czynników i zawsze jest przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską.

Unia Europejska w strategii Europa 2020 określiła swoje cele strategiczne i priorytety rozwoju. Na tej podstawie wyznaczone zostały tzw. polityki horyzontalne. Każdy projekt, który ma być realizowany z udziałem Funduszy Europejskich, jest oceniany w kontekście zgodności z trzema podstawowymi politykami:

- **Zrównoważony rozwój:**

Unia stara się dbać o to, by rozwój gospodarczy Europy nie odbywał się kosztem środowiska naturalnego. Ponadto Unia promuje racjonalne i oszczędne korzystanie z zasobów naturalnych oraz ochronę środowiska poprzez ograniczenie emisji gazów czy upowszechnienie technologii przyjaznych środowisku.

- **Równość szans:**

Przedsięwzięcia współfinansowane ze środków europejskich powinny być zgodne z polityką równości szans. Oznacza to zapewnienie równego traktowania kobiet i mężczyzn. Nie dopuszcza się dyskryminacji ze względu na wiek, poglądy, pochodzenie, religie czy niepełnosprawność.

- **Spółczesność informacyjna:**

Realizacja polityki społeczeństwa informacyjnego polega na upowszechnianiu nowoczesnych technologii informacyjnych w życiu codziennym obywateli, przedsiębiorstw i administracji publicznej.

Coraz ważniejszym obszarem działań Unii Europejskiej staje się także polityka rozwoju przestrzennego. Jej głównym zadaniem jest zapewnienie różnorodności i zachowanie odrębności.

Unia Europejska dysponuje szeregiem rozlicznych funduszy, programów i instrumentów finansowych. To, na co organizacja przeznaczają środki finansowe, ściśle wiąże się ze strategią jej rozwoju – obecnie jest ona sformułowana w dokumencie Europa

2020. Szczegółowy plan wydawania unijnych funduszy, zwany Wieloletnimi Ramami Finansowymi, określany jest nie rzadziej niż raz na 5 lat, a w praktyce co siedem lat. Budżety roczne są ustalane w granicach wyznaczonych przez długoterminowy plan finansowy, zwany także perspektywą finansową Unii Europejskiej. Dzięki temu wydatki są ponoszone w sposób przewidywalny, a obecny plan finansowy obowiązuje do 2020 r.

Sposób funkcjonowania funduszy określony jest przez jeden, wspólny dla wszystkich państw członkowskich zestaw przepisów. Mają one na celu zapewnienie, że środki z Funduszy są wykorzystywane zgodnie ze strategią Europa 2020. Przepisy zapewniają również lepszą koordynację i spójną realizację przedsięwzięć oraz jak najprostszy dostęp do Funduszy dla potencjalnych beneficjentów. Oto podstawowe zasady rządzące działaniem Funduszy Europejskich wynikające z zasad rządzących polityką regionalną Unii Europejskiej:

- zasada partnerstwa – na każdym etapie realizacji funduszy powinni uczestniczyć wszyscy zainteresowani partnerzy. Z jednej strony Komisja Europejska współpracuje z odpowiednimi władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, które też ściśle kooperują ze sobą, z drugiej – przeprowadzane są konsultacje z partnerami gospodarczymi i społecznymi.
- zasada dodatkowości (współfinansowania lub uzupełniania) – to znaczy, że Fundusze Europejskie powinny uzupełniać środki finansowe poszczególnych państw członkowskich, a nie je zastępować. Działania Unii nie powinny zastępować działań na szczeblu krajowym i regionalnym, lecz je wzbogacać i wzmacniać.
- zasada subsydiarności – władze wyższego szczebla podejmują działania jedynie wówczas i tylko wtedy, gdy cele nie mogą zostać zrealizowane w sposób wystarczający przez władze niższego szczebla. Instytucje unijne mogą realizować zadania tylko wtedy, jeżeli nie mogą być one skutecznie wykonane samodzielnie przez regiony lub kraje członkowskie.
- zasada decentralizacji – wynika z zasady subsydiarności i ma na celu umocnienie roli samorządów regionalnych i lokalnych w realizacji i wykorzystaniu Funduszy Europejskich. W wielu dziedzinach zdecentralizowanie kompetencji znacznie zwiększa ich efektywność tak pod względem kosztów, jak i jakości usług i przybliżenia ich obywatelowi.
- zasada koncentracji – polega na wspieraniu ze środków unijnych działań, które mają największe znaczenie dla rozwoju Unii oraz zwiększenia jej spójności społeczno-gospodarczej czy terytorialnej. Zasada ta oznacza także, że pomoc z funduszy

powinna być skoncentrowana na niewielu precyzyjnie określonych celach, priorytetach i działaniach.

- zasada programowania – pomoc przeznaczona jest na trwałe rozwiązywanie problemów w danej gałęzi gospodarki lub regionie, co w praktyce oznacza konieczność formułowania wieloletnich planów rozwoju gospodarczego i wykorzystania środków publicznych. Zasada ta ma na celu wypracowywanie wieloletnich programów rozwoju, zgodnie z partnerskim procesem decyzyjnym. Po zatwierdzeniu programów przez Komisję Europejską są one realizowane pod kierunkiem państw członkowskich zgodnie z postanowieniami rozporządzeń unijnych i szczegółowymi wytycznymi Komisji Europejskiej.
- wymiar terytorialny polityki regionalnej – Fundusze Europejskie mają na celu wspieranie rozwoju terytoriów określonych nie tylko administracyjnie, ale powiązanych funkcjonalnie, co znaczy, że charakteryzują się one podobnymi cechami społeczno-gospodarczo-przestrzennymi i jednolitymi celami rozwoju.

Pięć głównych funduszy wspiera rozwój gospodarczy wszystkich krajów Unii zgodnie z celami strategii Europa 2020 – poprzez te fundusze Unia Europejska planuje przekazać do 2020 roku prawie połowę swego całego budżetu (ponad 453 mld euro) na pomoc krajom członkowskim.

- Fundusz Spójności – fundusz, którego celem jest zredukowanie różnic gospodarczych i społecznych oraz promowanie zrównoważonego rozwoju głównie poprzez duże inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska. Przeznaczony dla państw członkowskich, których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca wynosi mniej niż 90% średniej w UE.
- Europejski Fundusz Społeczny – pieniądze z funduszu zwiększają możliwość zatrudnienia i kształcenia: jego głównym celem jest walka z bezrobociem w krajach członkowskich. Z jego środków finansowane jest przede wszystkim wsparcie dla osób zagrożonych ubóstwem oraz dla ludzi młodych wchodzących na rynek pracy.
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – środki pochodzące z funduszu mają służyć zmniejszaniu różnic w poziomie rozwoju regionów w Unii i wzmocnieniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE. W zakresie swoich zadań fundusz dofinansowuje m.in. inwestycje produkcyjne i infrastrukturalne oraz małych i średnich przedsiębiorców.

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – zadaniem funduszu jest stworzenie możliwości ukierunkowania środków finansowych pochodzących z budżetu wspólnotowego na wzrost gospodarczy, tworzenie miejsc pracy, wspieranie przekształceń struktury rolnictwa oraz zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.
- Europejski Fundusz Morski i Rybacki – wspiera wspólną politykę i restrukturyzację rybołówstwa w celu zapewnienia eksploatacji żywych zasobów wodnych i wsparcie dla akwakultury w celu zapewnienia trwałości w sensie gospodarczym, środowiskowym i społecznym.

Fundusze Strukturalne mają za zadanie zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej, wspierają te sektory gospodarki i regiony, które bez pomocy finansowej nie są w stanie osiągnąć średniego poziomu ekonomicznego. Wspomagają restrukturyzację i modernizację gospodarek państw członkowskich. Celem jednego z nich – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – jest pomoc w społeczno-gospodarczej integracji poprzez wyrównywanie nierówności pomiędzy regionami. W ramach tego Programu, środki z Funduszu ukierunkowane są na wsparcie rozwoju lokalnego. Odbywa się to poprzez współfinansowanie np. lokalnych projektów z zakresu infrastruktury technicznej, ochrony środowiska, infrastruktury turystycznej, kulturalnej i społecznej, a także infrastruktury służącej rozwojowi działalności gospodarczej.

Wśród dodatkowych funduszy inwestycyjnych, służących do realizacji celów specjalnych znajdują się m.in.:

- Fundusz Solidarności Unii Europejskiej – utworzony, aby umożliwić reagowanie na poważne klęski żywiołowe. Dotychczas zgromadzone w nim środki wykorzystano w następstwie 70 różnego rodzaju klęsk żywiołowych, takich jak powodzie, pożary lasów, trzęsienia ziemi, wichury i susze.
- Instrument Pomocy Przedakcesyjnej – służy wspieraniu państw kandydujących lub potencjalnych kandydatów do wstąpienia do UE.

Dodatkowo istnieją cztery instrumenty finansowe wprowadzone przez Unię: JASPERS (Joint Assistance to Support Projects In European Regions) i JASMINE (Joint Action to Support Microfinance Institutions in Europe), które finansują wsparcie techniczne przy przygotowaniu dużych projektów infrastrukturalnych, JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) ułatwiający małym i średnim przedsiębiorstwom

(MŚP) dostęp do mikrofinansowania oraz JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) – inicjatywa wspomagająca rozwój obszarów miejskich.

Poza istniejącymi funduszami Unia przeznacza w latach 2014–2020 specjalne środki na nowe programy dające dodatkowe wsparcie w różnych obszarach:

- Program Horyzont 2020 ma stymulować prowadzenie prac badawczych na najwyższym poziomie, wspierać współpracę międzynarodową, innowacyjne przedsiębiorstwa itp. (80 mld euro).
- Program COSME ma ułatwić małym i średnim przedsiębiorstwom dostęp do rynków na terenie Wspólnoty i poza nią, a także ma zapewnić łatwiejszy dostęp do finansowania poprzez gwarancje kredytowe i kapitał (2,3 mld euro).
- Program „Łącząc Europę” będzie najważniejszym instrumentem finansującym strategiczne inwestycje w infrastrukturę w zakresie budowy dróg, linii kolejowych, sieci energetycznych, a także rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (33 mld euro).
- Program Erasmus+ ma ułatwić pobyt młodych ludzi na stażach za granicą, co w rezultacie przyniesie poprawę ich umiejętności i zwiększy szansę na zatrudnienie (15 mld euro).
- Program Kreatywna Europa więcej środków otrzyma europejska kultura, kino, telewizja, muzyka, literatura, teatr, dziedzictwo kulturowe i inne powiązane dziedziny (1,5 mld euro).
- Program Operacyjny "Rybnictwo i Morze" 2014 – 2020 (Priorytet 1 - Promowanie rybnictwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy).

Unia Europejska planuje w okresie finansowania 2014-2020 zainwestować prawie 960 mld euro. Wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność okazały się kluczowe dla obecnego budżetu, zatem na te właśnie cele przyznane zostały znacznie większe środki (udział w ogólnych nakładach UE zwiększył się z 9% do 13% w latach 2007-2013). Nieco mniej środków przewidziano na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną (34% wobec 36%) oraz na zrównoważony wzrost i zasoby naturalne (39% wobec 42%). Na pozostałe wydatki przewidziano wyższe kwoty. Ogółem przewidziane środki na lata 2014-2020 są nieznacznie mniejsze od okresu 2007-2013 (960 mld euro wobec 994 mld euro).

Państwa członkowskie zdecydowały, że polityka rolna powinna być prowadzona na szczeblu europejskim bardziej niż na krajowym – jest to jedyna polityka finansowana prawie

w całości ze środków UE. Dlatego też duża część funduszy Wspólnoty przekazywana jest na Wspólną Politykę Rolną: wydatki na ten cel wyniosą w latach 2014-2020 ponad 373 mld euro (39% ogółu wydatków Unii Europejskiej), z czego ponad 277 mld euro przeznaczone zostanie na wydatki związane z rynkiem i pomocą bezpośrednią, a 96 mld euro – na rozwój obszarów wiejskich. Zreformowana wspólna polityka rolna stymuluje produkcję bezpiecznej żywności o wysokiej jakości oraz wspiera produkty rolnictwa europejskiego, a także innowacje w zakresie uprawy i przetwórstwa żywności. Uwzględnia zmiany klimatu i tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich. Wspiera rolnictwo zorientowane rynkowo. W 2011 r. produkty rolne stanowiły aż 7% w eksporcie UE, co odpowiada kwocie przekraczającej 100 mld euro – więcej niż samochody lub produkty farmaceutyczne.

3. Metodologia pracy

Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+ to owoc współpracy grona specjalistów, pracowników Urzędu Gminy Ustronie Morskie, a także partnerów Gminy Ustronie Morskie. Sposób pracy przyjęty przy tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+ to metoda ekspercko-społeczna. Jej zastosowanie wiąże się z szeregiem różnorodnych korzyści: z jednej strony cechuje ją wysoki profesjonalizm, z drugiej – pozwala ona na uczestnictwo w powstawaniu dokumentu wszystkich zainteresowanych środowisk i stron oraz, co ważne, daje lokalnej społeczności możliwość bezpośredniego wpływu na finalny kształt strategii.

Na każdym etapie powstawania dokumentu prowadzono działania zachęcające do aktywnego udziału społeczeństwa w jego tworzeniu. Tego rodzaju odwołania do zasad społeczeństwa obywatelskiego wydają się obecnie niezwykle istotne. Dla większości obywateli aktywność społeczna wciąż sprowadza się wyłącznie do udziału w wyborach. Tymczasem realny wpływ społeczeństwa na życie gminy poprzez świadome i aktywne obywatelstwo to niewątpliwie wartość nadrzędna. Za sprawą przeprowadzonych konsultacji społecznych i badań ankietowych, do których zaproszono przedstawicieli wszystkich sołectw, mieszkańcy mieli możliwość wyrażenia opinii na temat kierunków rozwoju gminy. Tym samym mogli aktywnie partycypować w procesie kreowania przyszłości własnej gminy. Po zakończeniu spotkań w sołectwach oraz przeprowadzeniu badań ankietowych, których wyniki wykorzystano w projekcie strategii, został on udostępniony wszystkim zainteresowanym w ramach dalszych konsultacji społecznych. Władze gminy przedstawiły mieszkańcom swoje

konceptje w celu zapewnienia głosu wszystkim zainteresowanym, a zatem: nawiązania konstruktywnego dialogu.

Podstawę Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020 stanowi rzetelna, wieloaspektowa diagnoza: z jednej strony analiza stanu przeszłego oparta na obowiązujących wcześniej dokumentach strategicznych, z drugiej – obecnego, ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszych dziedzin mających wpływ na jakość życia mieszkańców. Została ona przygotowana na bazie informacji pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie. Pozostała część danych pozyskana została z opublikowanych badań, analiz i raportów sytuacji społeczno-gospodarczej dla województwa zachodniopomorskiego oraz całego kraju, a także materiałów dostarczonych przez pracowników Urzędu Gminy Ustronie Morskie i partnerów Gminy. Wszystkie procesy i zjawiska występujące w Gminie Ustronie Morskie do roku 2016 włącznie zostały uwzględnione w diagnozie. Chociaż zasadniczo do analizy przyjmowano przedział minimum pięcioletni, porównanie dynamiki niektórych procesów wymagało sięgnięcia do dalszej przeszłości. Dostępność danych podczas tworzenia strategii oraz, w niektórych przypadkach, okresy dokonywania badań przez Główny Urząd Statystyczny wpłynęły na wybrane okresy badawcze. Część diagnostyczna w Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020 została, dla większej przejrzystości, podzielona na mniejsze jednostki tematyczne.

Rzetelna diagnoza społeczno-gospodarcza stanowi podstawę kolejnego zasadniczego elementu strategii: analizy SWOT gminy. Przedstawione w diagnozie wnioski umożliwiły określenia atutów gminy, a także jej słabszych stron oraz, co za tym idzie, wskazanie najistotniejszych problemów. Analiza SWOT umożliwiła sformułowanie celów strategicznych i operacyjnych, wskazała także obszary z dużym potencjałem oraz zwróciła uwagę na wykorzystanie naturalnych zasobów pozostających w dyspozycji gminy. Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie obejmuje cały obszar administracyjny Gminy i dotyczy wszystkich sfer życia. W dokumencie wskazano kwestie o niekorzystnym wpływie na rozwój gminy i życie mieszkańców oraz zaproponowano działania, które należy podjąć, aby zidentyfikowane problemy rozwiązać.

Część końcowa, dotycząca ewaluacji oraz sposobów monitoringu wskazuje rekomendowane mierniki wykonania zadań. Strategia Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020 winna bowiem ewoluować wraz z rozwojem gminy, odpowiadać na zmiany i rodzące się z biegiem czasu potrzeby, podlegać aktualizacji i korekcie. Dlatego też

systematyczny monitoring oraz, w razie zaistnienia takiej potrzeby, ewaluacja strategii są niezwykle istotne.

Fundamentalne założenia Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+:

1. Perspektywa planowania: 2020+ r.
2. Strategia i Plan Rozwoju stanowią najogólniejsze dokumenty strategiczno-planistyczne Gminy i, jako takie, warunkują pozostałe dokumenty przyjmowane przez władze Gminy.
3. Sformułowane w Strategii rozstrzygnięcia będą służyć mieszkańcom Gminy.
4. Strategia respektuje zasady zrównoważonego rozwoju.
5. Celem Strategii jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych kierunków rozwoju Gminy.
6. Kończącą akceptację Strategii podejmuje Rada Gminy w drodze uchwały.
7. Nad aktualizowaniem Strategii czuwać będą władze Gminy.

Założenia dotyczące procesu pracy nad opracowaniem dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie:

1. Strategia opracowana jest z udziałem przedstawicieli społeczności Gminy.
2. Cele Strategii na każdym etapie jego tworzenia zostaną poddane konsultacji społecznej.
3. Strategia będzie spójna z zamierzeniami zawartymi w innych dokumentach planistycznych.

Zespół ekspercki e-INFOLEX Sp. z o.o.:

Dr Agnieszka Daniluk	ekspert z zakresu prawa i postępowania administracyjnego
Dr Adam Wyszowski	ekspert z zakresu ekonomii
Dr Tomasz Poskrobko	ekspert z zakresu środowiska przyrodniczego i infrastruktury
Magdalena Lewonowska	Prokurent e-INFOLEX Sp. z o.o., ekspert z zakresu pozyskiwania źródeł finansowania dla jednostek samorządu terytorialnego.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ GMINY

1. Informacje ogólne

1.1. Położenie i powierzchnia

Gmina Ustronie Morskie leży w Polsce północno-zachodniej. Znajduje się w środkowej części województwa zachodniopomorskiego, a na mapie powiatu kołobrzeskiego zajmuje część wschodnią. Pod względem administracyjnym gmina od 1975 r. do 31.12.1998 r. należała do województwa koszalińskiego, po czym, po reformie administracyjnej, włączono ją w skład województwa zachodniopomorskiego.

Naturalną północną granicę gminy stanowi Morze Bałtyckie, a jej wschodnia granica jest jednocześnie granicą powiatu kołobrzeskiego. Gmina Ustronie Morskie graniczy z trzema gminami: z gminą i miastem Kołobrzeg (powiat kołobrzeski) od zachodu, gminą Dygowo (powiat kołobrzeski) od południa, a od wschodu z gminą Będzino.

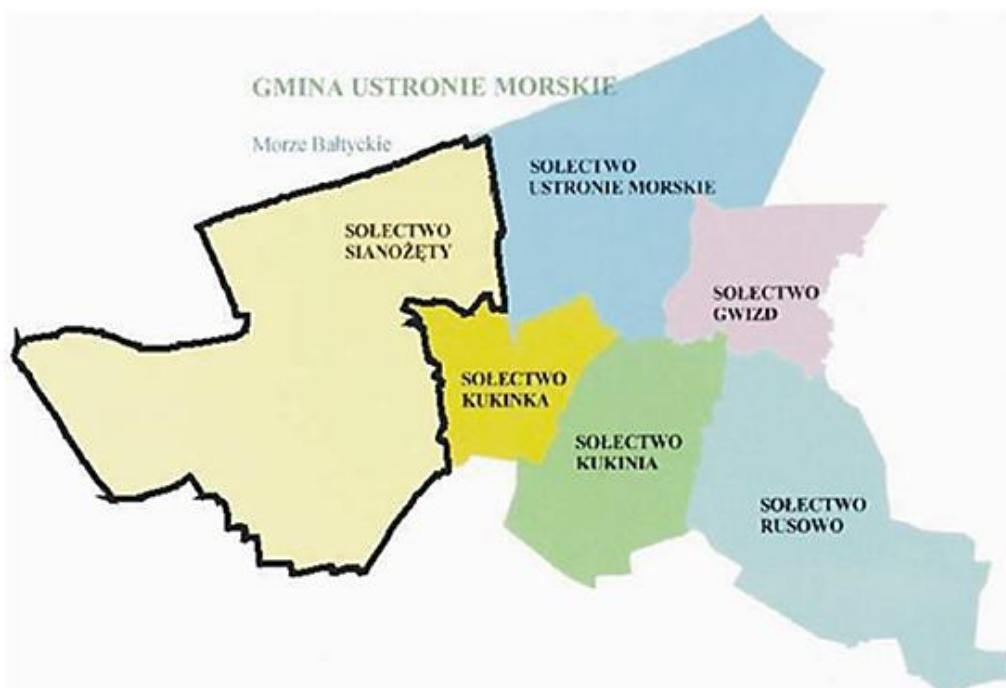
Powierzchnia gminy wynosi 57 km². Jest to najmniejsza gmina wiejska w powiecie: jej powierzchnia stanowi niespełna 8% ogólnej powierzchni powiatu kołobrzeskiego. Ustronie Morskie to także jedna z najmniejszych gmin w województwie zachodniopomorskim.

Administracyjnie na Gminę Ustronie Morskie składa się 11 miejscowości, w tym 6 sołectw. Podział gminy na sołectwa przedstawia się następująco:

- Ustronie Morskie (miejscowości: Ustronie Morskie, Grąbnica, Wieniotowo),
- Sianożęty (miejscowości: Sianożęty, Bagicz, Olszyna),
- Gwizd (miejscowość: Gwizd),
- Kukinia (miejscowość: Kukinia),
- Kukinka (miejscowości: Kukinka, Malechowo),
- Rusowo (miejscowość: Rusowo).

Wchodzące w skład gminy miejscowości są zróżnicowane zarówno pod względem wielkości, jak i znaczenia. Największą jednostkę podziału terytorialnego stanowi sołectwo Sianożęty. Najmniejszą powierzchnię zajmują sołectwa Kukinka oraz Gwizd. Największe znaczenie strategiczne ma, oczywiście, sołectwo Ustronie Morskie – skupia się w nim ponad 60% ludności gminy, stanowi także centrum usług administracji publicznej. W Ustroniu Morskim znajduje się również siedziba Urzędu Gminy.

Rysunek 1. Mapa granic solectw.

Na rozwój gospodarczy i turystyczny gminy wpływają korzystne położenie oraz dogodna infrastruktura (np. odległość do Szczecina to 157 km, do Białogardu – 50 km, a do Karlina – około 40 km). Komunikację z oddalonym o 15 km Kołobrzegiem umożliwia droga krajowa nr 11 prowadząca docelowo z Poznania przez Koszalin do Kołobrzegu. Jest to jedna z najważniejszych dróg gminy: wraz z siecią innych dróg powiatowych i gminnych, zapewnia mieszkańcom dogodne połączenia ponadlokalne. Do atutów gminy należy niewątpliwie dostęp do międzynarodowego lotniska w Goleniowie. Niebagatelne znaczenie ma również bliskość zachodnich przejść granicznych. Nieocenioną wartość stanowi oczywiście bezpośredni dostęp do morza Bałtyckiego; korzystny wpływ na rozwój gminy mają pobliskie porty morskie w Świnoujściu oraz Szczecinie.

Linie kolejowe są również dogodną formą komunikacji z Gminą Ustronie Morskie. Połączenie kolejowe w gminie ma długą tradycję – pociągi jeździły przez Ustronie Morskie już od 1899 roku, kiedy to skomunikowano Kołobrzeg z Koszalinem. Na terenie gminy funkcjonuje jedna stacja kolejowa: w Ustroniu Morskim. Długość torów w gminie wynosi 13,2 km i jest częścią połączenia kolejowego II rzędu łączącego Koszalin z Kołobrzegiem i Goleniowem.

1.2. Tło historyczne

Bogata historia Gminy Ustronie Morskie zaczyna się już w średniowieczu: jej początki sięgają XII wieku, dlatego też w obrębie jej granic zachowały się cenne i interesujące zabytki. Chociaż gmina – jako jedna z najatrakcyjniejszych na wybrzeżu bałtyckim – słynie dzisiaj głównie ze swoich walorów turystycznych, aż do końca XIX wieku zachowywała przede wszystkim charakter rolniczo-rybacki.

Zasadniczy wpływ na rozwój osadnictwa na terenie gminy mieli nosiciele średniowiecznej cywilizacji: zakonnicy i biskupi. Biskupi kamieńscy w XIII wieku zasiedlali tereny pomiędzy Koszalinem i Kołobrzegiem, tworząc tym samym nowe miejscowości. Wówczas to założono Sianożęty (datuje się to wydarzenie na 1255 rok), zaś 21 lat później: wieś Bagicz. Miejscowość Kukinia została podarowana cystersom kołackim w roku 1236, natomiast pierwsze wzmianki o Rusowie, jednej z najstarszych miejscowości w gminie, pochodzą aż z XII wieku: wtedy to stała się ona darem księcia Racibora dla zakonu benedyktynów ze Słupi nad Pianą. Najcenniejszym zabytkiem Rusowa jest liczący sobie ponad 600 lat kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Różańcowej. Kościół jest jedną z najstarszych budowli chrześcijańskich na Pomorzu, pomnikiem średniowiecznej architektury sakralnej, a zatem niewątpliwie cennym zabytkiem.

W bezpośrednim sąsiedztwie świątyni znajduje się Park Podworski, założony w drugiej połowie XIX wieku przez rodzinę Schroderów, właścicieli olbrzymiego, liczącego ponad 800 hektarów majątku obejmującego wsie Rusowo, Wrzosowo, Lubiechowo i Kłopotowo. Kupiec i konsul kołobrzeski Ernst Friedrich Samuel Schroder, który dorobił się majątku podczas blokady kontynentalnej ogłoszonej na angielskie towary przez Napoleona, uczynił z Rusowa posiadłość rodzinną. Zbudował tu pałac, oranżerię, wzorowaną na greckiej świątyni i usytuowaną na sztucznie usypanym wzniesieniu otoczonym fosą i wieżą, przypominającą wieżę zamku krzyżackiego. Projektantem parku był Peter Joseph Lenné pruski ogrodnik i architekt krajobrazu doby klasycyzmu, który był autorem projektów tak znanych jak np. park pałacowy Sanssouci w Poczdamie, czy ogrodów Tiergarten w Berlinie. Park w Rusowie został zaprojektowany w stylu angielskim z elementami stylu romantycznego. Wiele drzew i krzewów egzotycznych zostało specjalnie sprowadzonych, tak by park i posiadłość zachwycały wielkością i luksusem. Pod koniec II wojny światowej, na wieść o zbliżających się wojskach radzieckich ostatni Schroderowie popełnili samobójstwo. Bezpośrednio po wkroczeniu do wsi Rosjan pałac został rozszabrowany, a po wojnie

całkowicie zdewastowany i rozebrany. Do dziś zachowała się częściowa budowla przypominająca wieżę zamku krzyżackiego oraz opasująca ją fosa. Po przeprowadzonej w 2002 roku inwentaryzacji park został uprzątnięty, a na jego terenie wyznaczono ścieżkę przyrodniczo-edukacyjną. W wyznaczonych miejscach ustawione zostały tablice informacyjne dotyczące wybranych pomników przyrody oraz prezentujące ogólne zagadnienia dotyczące ekologii i ochrony lasu.

Początki Ustronia Morskiego sięgają natomiast roku 1296, gdy jako właściciela wsi wymienia się rycerza spod Anklam Henryka Wosega. Nazwa osady po raz pierwszy w źródłach pisanych pojawia się w 1338 r. jako Hennekenhagen, przypuszcza się, że może pochodzić od imienia założyciela lub czynności karczowania lasu pod założenie osady. Na mapie Pomorza z 1618 roku Eliharda Lubinusa występuje jako Hannekenhagen, natomiast nazwa urzędowa zachowana do 1945 roku to Henkenhagen. Miejscowość od początku swego istnienia miała charakter niemiecki i była zasiedlona przez Niemców. W średniowieczu została podzielona na trzy majątki i taki stan utrzymywał się do końca XIX wieku. Właściciele poszczególnych majątków zmieniali się wielokrotnie – można znaleźć wśród nich znane klasztory i znakomite, średniowieczne rody. Część osady należała do kościoła w Łasinie. Po przejściu Pomorza przez Brandenburgię, przez blisko 200 lat właścicielami wsi byli przedstawiciele rodu Steinbergów. Zmiana nastąpiła pod koniec XVIII stulecia na rzecz rodu von Arnin, którego potomkowie byli wspomniani jako właściciele Ustronia jeszcze w 1911 roku.

W czasach średniowiecza tereny współczesnej gminy podzielone były między rody szlacheckie (przede wszystkim rodziny Woetzke i Kamyków), biskupów kamieńskich oraz miasto Kołobrzeg. Koniec XV wieku przynosi, za sprawą osoby księcia Bogusława, tworzenie domen z części folwarków szlacheckich, nałożenie podatków na duchowieństwo oraz nadanie dostojnikom godności kościelnych. W roku 1637 wygasa pomorska linia Gryfitów, a Pomorze cierpi na skutek działań wojny trzydziestoletniej. Sytuacja mieszkańców wsi pogarsza się, następuje rozwój folwarków pańszczyźnianych, chłopci podlegają rugom z gospodarstw. W tym okresie wzmacnia się pozycja szlachty pomorskiej, w tym rodu Kamyków.

W 1648 roku Pomorze Zachodnie zostaje pozbawione samodzielności państwowej i podzielone między Szwecję i Brandenburgię. Zakończenie wojny północnej w 1720 roku powoduje włączenie Pomorza Zachodniego do państwa pruskiego, gdzie dokonano reform administracyjnych. Działania wojenne wojny siedmioletniej doprowadziły do zniszczeń

okolic Kołobrzegu przez wojska rosyjskie. W drugiej połowie XVIII wieku nastąpił proces przekształcania gospodarki feudalnej. Przeprowadzono nową akcję kolonizacyjną. Po roku 1815 Prowincję Pomorską podzielono na dwie rejencje: szczecińską i koszalińską. Znaczący wpływ na rozwój tych obszarów miała miejscowa szlachta, która w następstwie reform agrarnych i uwłaszczenia chłopów powiększała swój areał oraz rozwijała przemysł rolno-spożywczy. W tym okresie powstały również nowe kolonie chłopskie oraz pojedyncze zabudowania zlokalizowane w okolicy.

Jak już wspomniano, tereny dzisiejszej Gminy Ustronie Morskie od początku swojej historii przez kolejne stulecia zachowywały głównie charakter rolniczo-rybacki. Dopiero od końca wieku XIX, w Ustroniu Morskim oraz wsiach nadmorskich, zaczęto wykorzystywać naturalne warunki przyrodnicze i klimatyczne w rozwoju ruchu wypoczynkowo-uzdrowiskowego. Kamieniem milowym w historii rozwoju gminy był rok 1899. Wówczas otwarto linię kolejową ze stacjami w Bagiczu i Ustroniu łączącą te miejscowości z takimi niemieckimi metropoliami jak Berlin, Hamburg, Wrocław, Lipsk czy Drezno.

W Ustroniu Morskim – ówczesnym Henkenhagen – masowo zaczęły powstawać hotele, pensjonaty i gościńce. Ich właścicielami byli zazwyczaj zamożni mieszczanie, którzy w naturalnych warunkach przyrodniczych i klimatycznych dostrzegli ogromny potencjał zarobkowy. W tym okresie powstał także elegancki Dom Zdrojowy. Z czasem także mniej zamożna część społeczeństwa nauczyła się przedsiębiorczości od bogacących się hotelarzy: zaczęto adaptować swoje prywatne pomieszczenia na pokoje gościnne. Chociaż panowały w nich często warunki nieco spartańskie, nie zrażało to coraz lepiej sytuowanych mieszkańców miast, którzy chętnie wypoczywali nad morzem bałtyckim. Miejscowość szybko wyewoluowała w popularny nadmorski kurort. Liczba turystów stale rosła – w roku 1899 zanotowano 360, w roku 1905 – około 1200, na krótko przed I wojną światową ok. 3000 gości. Pod koniec lat 20-tych XX wieku Henkenhagen było już jednym z bardziej znanych kąpielisk w Niemczech, a tutejsze noclegi oferowane były w wielu katalogach ówczesnych biur podróży.

W przedwojennym Henkenhagen działała wytwórnia wody mineralnej z wody morskiej, niewielka fabryka kosmetyków (działająca jeszcze po wojnie), dwie łaźnie publiczne z podgrzewaną wodą z Bałtyku. Założono również park nadmorski z małą muszlą koncertową, na klifie wygospodarowano ciągnącą się aż do Sianożęt promenadę spacerową (obecnie wybrukowaną), a w morzu zabito chroniące brzeg ostrogi. Splendoru miejscowości przynosiła także mieszcząca się tutaj Pomorska Szkoła Rolnicza.

Wybuch II wojny światowej, co oczywiste, zachwiał wypoczynkową atmosferą miejscowości. W tym okresie hotele i pensjonaty pełniły często rolę lazaretów dla rannych żołnierzy, tworzono sierocińce i szkoły dla dzieci i matek z bombardowanych przez aliantów miast niemieckich. Sama miejscowość nigdy jednak nie ucierpiała w wyniku działań wojennych, co szczególnie uderzyło polskich osiedleńców. Byli tak zachwyceni urokiem, czystością i spokojem Henkenhagen, że nazwali swój nowy dom Ustroniem Nadmorskim (później nazwę skrócono).

Pod polską administracją Ustronie Morskie zostaje siedzibą Państwowego Zarządu Uzdrowisk, który działał w oparciu o poniemiecką bazę noclegową. Majątek Zarządu Uzdrowisk przejął w 1951 roku Fundusz Wczasów Pracowniczych. W latach 70-tych wybudowano w Ustroniu Morskim i pobliskich Sianożętach liczne ośrodki wczasowe należące do zakładów pracy z terenu całego kraju.

1.3. Struktura demograficzna

Gmina to przede wszystkim lokalna społeczność: dlatego też podstawą skutecznego określenia celów i kierunków jej rozwoju jest znajomość struktury demograficznej. Jednym z najpoważniejszych wyzwań, z którym przyjdzie zmierzyć się w najbliższych latach – zarówno w skali kraju, jak i poszczególnych jednostek terytorialnych – są zachodzące zmiany demograficzne związane z wysokim poziomem migracji wewnętrznych i zewnętrznych, niskim przyrostem naturalnym, spadkiem dzietności i, co za tym idzie, procesem starzenia się społeczeństwa. Prognoza dotycząca obecnych procesów społecznych musi znaleźć swoje odzwierciedlenie w celach strategicznych i działaniach zarówno samorządu lokalnego, jak i zmianach legislacyjnych, sprzyjających polityce prorodzinnej, aktywności senioralnej, osób dorosłych, a także prowadzenia działalności gospodarczej.

Według danych Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim, na dzień 15.07.2016 r. Gminę Ustronie Morskie zamieszkiwało 3606 osób. Dla porównania, w roku 2012 liczba ludności w gminie w ostatnim dniu roku wynosiła 3586 osób, w 2013 – 3591 osób, zaś w 2014 – 3595, w 2015 - 3604¹. A zatem na przestrzeni czterech ostatnich lat ludność Gminy Ustronie Morskie wzrosła o 20 osób.

¹Dane GUS w Szczecinie, dostępne na witrynie Internetowej:
http://szczecin.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_zachodniopomorskie/portrety_gmin/powiat_kolobrzeski/gmina_wiejska_ustronie_morskie.pdf, data dostępu 1.08.2016 r.

Ludność Gminy Ustronie Morskie stanowi zaledwie 4,53% ludności powiatu kołobrzeskiego, w którym zamieszkiwało 79567 osób.

Rozkład liczby mieszkańców gminy w poszczególnych sołectwach w lipcu 2016 roku przedstawia się następująco:

Tabela 1. Rozkład liczby mieszkańców gminy w poszczególnych sołectwach w lipcu 2016

<i>Miejscowość</i>	<i>Liczba mieszkańców</i>
Ustronie Morskie	2299
Sianożęty	513
Rusowo	395
Kukinia	212
Gwizd	102
Kukinka	85
RAZEM: 3606	

Źródło: Dane Urzędu Gminy Ustronie Morskie, Ewidencja Ludności

Istnieje wyraźna dysproporcja pomiędzy Ustroniem Morskim a pozostałymi sołectwami gminy. Ustronie Morskie skupia prawie 64% ogólnej liczby mieszkańców gminy: aż 2299 osób. Kolejne pod względem liczby ludności jest sołectwo Sianożęty, w którym mieszka 513 osób (14% ogólnej liczby mieszkańców gminy). Jest to jednocześnie sołectwo o największej powierzchni w Gminie Ustronie Morskie. Rusowo zamieszkuje 395 osób (11%), Kukinię – 212 (co stanowi 6%), a w miejscowości Gwizd zameldowanych jest 102 mieszkańców (niespełna 3%). Zaledwie 2% (85 osób) ogólnej liczby mieszkańców gminy stanowią osoby zamieszkujące w Kukince. Dwie ostatnie miejscowości, Gwizd i Kukinka, zajmują jednocześnie najmniejszą powierzchnię w gminie. Największe zagęszczenie ludności w Gminie Ustronie Morskie występuje w części północnej, natomiast najmniejsze – w południowej.

Przewagę mieszkańców gminy, zgodnie z tendencją ogólnokrajową, stanowią kobiety. Dane z roku 2014 pokazują, że prawie 53% mieszkańców, tj. 1944 na 3697 osób to kobiety. Sytuacja w powiecie kołobrzeskim przedstawia się podobnie: w tym samym czasie było to niespełna 52% (41359 kobiet na 79567 mieszkańców).

Osoby w wieku produkcyjnym stanowią aż 68,8% mieszkańców gminy, natomiast 18% społeczności to osoby w wieku przedprodukcyjnym. W powiecie kołobrzeskim, podobnie jak w całym kraju największą grupę również stanowią osoby w wieku

produkcyjnym – aż 63,6% ogółu. Osoby w wieku przedprodukcyjnym to 17,2%, zaś prawie co piąty mieszkaniec powiatu jest w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Ludność w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Ludność w wieku</i>	
	<i>Przedprodukcyjnym</i>	<i>Produkcyjnym</i>
Polska	18,2%	63,6%
Województwo Zachodniopomorskie	17,5%	63,8%
Powiat kołobrzeski	17,2%	63,6%
Gmina Ustronie Morskie	18,00%	68,8%

Źródło: rocznik statystyczny województwa zachodniopomorskiego 2014

Jednakże stale zmniejszająca się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oznacza w przyszłości wzrost współczynnika obciążenia demograficznego tj. liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (przed i poprodukcyjnym) przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Jeżeli nie nastąpi zmiana trendów ludnościowych w gminie, ów współczynnik będzie dosyć szybko wzrastał. Większa liczba osób starszych względem osób pracujących wynika z postępującego procesu starzenia się społeczeństwa – trendu obserwowanego niemalże w każdej gminie województwa. Niepokojący jest także odpływ młodych osób za granicę oraz do większych miast: może to w przyszłości znacznie obciążyć budżet gminny przede wszystkim poprzez zmniejszenie wpływów z tytułu podatków.

Starzenie się społeczeństwa, jakkolwiek sytuacja w gminie jest wciąż lepsza w porównaniu z innymi regionami kraju, wymaga już w chwili obecnej podjęcia działań mających na celu poprawę opieki zdrowotnej. W perspektywie kilku lat niezbędne jest wyznaczenie ośrodka dziennej opieki nad osobami starszymi, w którym prowadzone byłyby działania rehabilitacyjne mające na celu utrzymanie ich w możliwie najlepszym zdrowiu i sprawności.

Jeszcze w 2007 roku, kiedy w gminie systematycznie wzrastała liczba ludności, prognozowano dalszy wzrost, średnio o 1% rocznie.

Tabela 3. Prognoza demograficzna dla gminy Ustronie Morskie z 2004 roku.

Rok	2007	2009	2011	2013	2015
Prognoza	3859	3881	3918	3953	4000

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Ustronie Morskie, 2004 rok

Szacowano, że w 2015 roku będzie to 4000 osób². Prognoza ta nie odnalazła jednak odzwierciedlenia w rzeczywistości.

Trend wzrostu liczby ludności w wiejskiej gminie Ustronie Morskie zgodny jest z prognozowanym przez Główny Urząd Statystyczny przebiegiem procesów w miastach i na obszarach wiejskich. Prognozuje się, że w miastach do 2035 r. będziemy obserwować nieustanny ubytek ludności, to na terenach wiejskich do 2022 r. liczebność zamieszkującej tam populacji będzie wzrastała, zaś przez kilkanaście następnych lat przewiduje się niewielki spadek. W 2035 r. liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie będzie nieznacznie mniejsza od stanu z końca 2007 roku³. Obecne prognozy dla Gminy Ustronie Morskie mówią o wzroście populacji gminy do 2035 roku o 90 osób – do 3696 osób⁴.

Na podkreślenie zasługuje także fakt, iż 404 osoby to mieszkańcy zgłoszeni na pobyt czasowy. Wśród nich dominują cudzoziemcy – głównie obywatele Ukrainy i Mołdawii. Istotnym jest także, że w Gminie Ustronie Morskie grupa zameldowanych na pobyt czasowy sukcesywnie rośnie. Dla porównania, w 2012 roku było to 198 osób, rok później - 202 osoby. W 2014 roku nastąpił duży wzrost, zgłoszono wówczas już 303 osoby, zaś w 2015 – 348 osób.

Chociaż badania ukazują korzystne zmiany zachodzące w trybie życia Polaków, do największych problemów nadal należą uzależnienie od nikotyny oraz nadwaga, co wpływa na poziom umieralności. Przewiduje się największe zmiany w natężeniu zgonów wśród mężczyzn między 40 a 64 rokiem życia, wśród kobiet w wieku 50-59 lat oraz wśród najmłodszych roczników wieku produkcyjnego. Prognozowane przeciętne dalsze trwanie życia mężczyzn wzrośnie do poziomu 77,1 w 2035, zaś kobiet o niewiele ponad 3 lata tj. do 82,9 w 2035r. Różnica między przeciętnym dalszym trwaniem życia kobiet i mężczyzn z

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie, Załącznik nr 1 do uchwały nr XIII/78/2007 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 20 grudnia 2007 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustronie Morskie, s. 64.

³ Prognoza ludności Polski, GUS, 2008-2035

⁴ Prognoza ludności Polski, GUS, 2008-2035

obecnych 8,7 lat zmniejszy się do 5,8 lat. Zatem nadal będzie utrzymywać się nadumieralność mężczyzn, jednak jej skala będzie znacznie mniejsza.

2. Sfera społeczna

Na sferę społeczną składają się obiektywne warunki życia danej społeczności oraz odczuwana przez poszczególne osoby subiektywna jakość życia. Obejmuje zatem zarówno ekonomiczne, jak i pozaekonomiczne elementy funkcjonowania danej społeczności. Poniższe opracowanie obejmuje obszary tematyczne, do których należą: aktywność obywatelska (organizacje pozarządowe i ich współpraca z władzami lokalnymi i uczestnictwo w wyborach samorządowych), służba zdrowia, opieka społeczna, edukacja oraz bezpieczeństwo.

2.1. Edukacja

W gminie Ustronie Morskie istnieją dwie publiczne placówki oświatowe zlokalizowane w Ustroniu Morskim: Zespół Szkół, na który składają się Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej oraz Gimnazjum im. Orła Białego i przedszkole. Dzieci zamieszkujące poza miejscowością dowożone są autobusami szkolnymi. Na czele placówki szkolnej stoi Dyrektor Zespołu Szkół oraz dwóch zastępców, jeden zajmujący się sprawami szkoły podstawowej, drugi kwestiami związanymi z gimnazjum. W gminie nie ma szkół ponadgimnazjalnych: najbliższe tego typu placówki znajdują się w Kołobrzegu, Koszalinie i Gościnnie.

Warto przy tym zauważyć, że liczba placówek oświatowych jest zdaniem mieszkańców wystarczająca: stwierdziła tak ponad połowa respondentów. Warto dodać, że ankietowani podczas badania poproszeni o wskazanie trzech słabych stron swojej gminy mieli do wyboru m.in. odpowiedzi: *mała ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci* oraz *niewystarczająca oferta edukacyjna proponowana przez szkoły*. Tę pierwszą wskazało 9,62% ankietowanych, zaś drugą – 5,77%.

Tabela 4. Badanie ankietowe: Jak oceniasz liczbę obiektów oświatowych w gminie?

<i>Jak oceniasz liczbę obiektów oświatowych w gminie?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	46	44,23
dobrze	14	13,46
dostatecznie	12	11,54

źle	12	11,54
bardzo źle	20	19,23
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Jak już wspomniano, wychowanie przedszkolne na terenie gminy Ustronie Morskie prowadzone jest w jednym przedszkolu.

Tabela 5. Przedszkole w Ustroniu Morskim – stan na 31 grudnia 2011-2015

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Liczba przedszkoli	1	1	1	1	1
Liczba dzieci w przedszkolach	112	107	113	81	118
Liczba oddziałów	4	5	5	4	5
Liczba nauczycieli pracujących w przedszkolu	6	7	8	6	7

Źródło: dane własne z informacji do Systemu Informacji Oświatowej

Warto też nadmienić, że w roku szkolnym 2014/2015 w ramach programu „Dobry start dla najmłodszych” funkcjonował w Ustroniu Morskim Niepubliczny Punkt Przedszkolny, do którego uczęszczało 25 dzieci. Zajęcia odbywały się w jednym oddziale prowadzonym przez dwóch nauczycieli: w użyczonej Sali lekcyjnej w Przedszkolu Publicznym. W roku szkolnym 2015-2016 oddział wraz z dziećmi został przejęty organizacyjnie przez Przedszkole Publicznego w Ustroniu Morskim, jako kontynuacja w ramach zobowiązania wynikającego z w/w programu.

Liczba dostępnych miejsc przedszkolnych wzrosła ze 100 miejsc w 2011 roku, do 125 w ramach 5 oddziałów każdy po 25 wychowanków w latach 2012-2016. Zostało to spowodowane wprowadzeniem obowiązku przygotowania przedszkolnego dla dzieci 6-letnich i 5-letnich oraz wzrostem urodzeń obserwowanym w gminie. Niestety, mieszkańcy gminy są zdania, że w placówce wciąż brakuje miejsc dla przedszkolaków. Wśród respondentów poproszonych o wskazanie trzech słabych stron swojej gminy, 42,31% wybrało odpowiedź: "Zbyt mała ilość miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych". Bardzo często powtarzały się także odpowiedzi wskazujące na brak żłobka.

Na kadre Zespołu Szkół w Ustroniu Morskim składa się 34 nauczycieli, 4 pracowników administracji, 10 pracowników obsługi oraz higienistka szkolna. Oprócz kadry

pedagogicznej w Zespole Szkół zatrudniony jest także pedagog szkolny, dyżurujący codziennie w godzinach 10-14. Do jego zadań należy:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w celu wspierania rozwoju dziecka, określenia form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działań profilaktycznych, mediacyjnych i interwencyjnych wobec ucznia, rodziców i nauczycieli;
- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych;
- określanie form i sposobów udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego i profilaktyki w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i wychowawców;
- działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- prowadzenie zajęć terapeutycznych z uczniami, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami;
- prowadzenie warsztatów dla rodziców oraz udzielanie im indywidualnych porad w zakresie wychowania;
- wspomaganie i pomoc nauczycielom w realizacji programu wychowawczego i profilaktyki;
- udział w opracowywaniu programów profilaktycznych i wychowawczych;
- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- wskazywanie rodzicom, uczniom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na poziomie regionalnym i ogólnopolskim;

- udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom;
- prowadzenie odpowiedniej dokumentacji pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami.⁵

W roku szkolnym 2015/2016 w zespole szkół uczyło się łącznie 314 osób, z czego 106 uczęszczało do gimnazjum i 208 do szkoły podstawowej. Do klas I-III uczęszczało 119 uczniów, zaś do klas IV-VI 95 uczniów. Dla zobrazowania niskiej tendencji demograficznej można dodać, że 10 lat wcześniej do gimnazjum w Gminie Ustronie Morskie uczęszczało 152 uczniów oraz 293 do szkoły podstawowej. Dane z 2002 roku pokazują jeszcze większy spadek, wówczas to w gimnazjum uczyło się 173 uczniów oraz 334 w szkole podstawowej.

Tabela 6. Rozkład uczniów w Zespole Szkół w Ustroniu Morskim w roku szkolnym 2015/2016

<i>Typ szkoły</i>		<i>Liczba uczniów</i>
Szkoła Podstawowa	kl. I-III	119
	kl. IV-VI	95
Gimnazjum		106
Razem: Zespół Szkół		314

Źródło: Dane Zespołu Szkół w Ustroniu Morskim.

W szkole podstawowej istnieją zwykle dwa oddziały każdego rocznika. Wyjątek stanowiły klasy drugie, podzielone na trzy oddziały i jedna klasa szósta. W gimnazjum, wszystkie roczniki rozbito na dwa oddziały klasowe. Z kolei w Przedszkolu Publicznym w Ustroniu Morskim prowadzono 5 grup przedszkolnych.

Respondenci, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, oceniają ofertę edukacyjną prowadzoną przez Zespół Szkół neutralnie. Prawie 40% badanych oceniło ją jako dobrą, co trzeci jako neutralną, za czwarty jako złą.

Tabela 7. Badanie ankietowe: Jak oceniasz ofertę edukacyjną szkół prowadzonych przez gminę?

<i>Jak oceniasz ofertę edukacyjną szkół prowadzonych przez gminę? Czy jest wystarczająca?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	3	3,85
dobrze	40	38,46
dostatecznie	32	30,77
źle	24	23,08

⁵ <http://szkola.ustronie-morskie.pl/pedagog-szkolny,85,11.html>; data dostępu: 20.08.2016 r.

bardzo źle	4	3,85
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Liczne osiągnięcia uczniów placówek Gminy Ustronie Morskie stanowią odzwierciedlenie wysokiego poziomu nauczania, zarówno w szkole podstawowej jak i w gimnazjum. Poniżej zaprezentowano największe sukcesy roku szkolnego 2015/2016.

SZKOŁA PODSTAWOWA: KLASY I-III

Wśród uczniów edukacji wczesnoszkolnej 57 opanowało materiał programowy na poziomie najwyższym i bardzo wysokim.

Do najważniejszych osiągnięć uczniów klas I-III należą:

- tytuł finalisty dla uczennicy kl. II w konkursie „Z poprawną polszczyzną na co dzień”,
- tytuł finalisty dla uczennicy kl. III w konkursie „Z ortografią na co dzień” ,
- nagroda dla ucznia kl. I w Konkursie Nauk Przyrodniczych „Świetlik”, wyróżnienia w tym samym konkursie dla czterech uczniów kl. I oraz dla uczennicy kl. II,
- tytuł Mistrza Matematyki dla ucznia kl. III,
- II miejsce dla uczennicy kl. III w wojewódzkim konkursie „Moja mała Ojczyzna, jestem jej częścią”, III miejsce dla uczennicy kl. II , wyróżnienie dla dwóch uczniów kl. II w tym samym konkursie,
- nagroda dla dwóch uczennic kl. II, wyróżnienie dla czterech uczniów kl. II w konkursie plastycznym „Mój Dom – Moja Ojczyzna – Moja Europa” –
- IV miejsce dla uczennicy kl. II w Konkursie fotograficznym „Bioróżnorodność wokół nas”,
- I miejsce dla uczennicy kl. III w Powiatowym konkursie piosenki angielskiej „I can sing”,
- III miejsce dla uczennicy kl. III w Olimpiadzie z Języka Angielskiego „Olimpusek”,
- I miejsce dla uczennicy kl. III i II miejsce dla ucznia kl. III w Ogólnopolskim konkursie z języka angielskiego FOX,
- wyróżnienie dla uczennicy kl. II w Powiatowym Turnieju Recytatorskim „Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne”,
- tytuł laureata I stopnia dla dwojga uczniów kl. III w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy Archimedes Plus – Lingua język angielski.

Uczniowie osiągnęli także sukcesy sportowe w:

- Jesiennych Biegach Przelajowych,
- Mikołajkowych Zawodach Pływackich „Helios 2015”,
- Mikołajkowym Turnieju Mini Piłki Siatkowej,
- Biegach Przelajowych z okazji Święta Konstytucji 3 Maja,
- Zawodach Pływackich z okazji „Dnia Dziecka”,
- imprezach sportowych w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu,
- Amatorskich Międzyszkolnych Zawodach Pływackich “Umiem Pływać!”,
- Biegach Integracyjnych w Karlinie
- Pierwszych Wiosennych Zawodach Pływackich „Helios 2016”.

SZKOŁA PODSTAWOWA: KLASY IV-VI

Świadectwo z wyróżnieniem otrzymały 44 osoby.

Do największych sukcesów uczniów należą:

- I nagroda dla uczennicy kl. V w Wojewódzkim Konkursie Literackim „Moja mała ojczyzna. Jestem jej częścią”,
- tytuł finalisty dla uczennicy kl. V w etapie wojewódzkim ogólnopolskiego konkursu „Z poprawną polszczyzną na co dzień”,
- tytuł laureata dla dwóch uczniów kl. IV i VI w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym Kangur,
- tytuł laureata II stopnia w XXIV edycji konkursu Olimpiada Wiedzy Archimedes Matematyka; wyróżnienia uzyskało pięciu uczniów kl. IV-VI,
- nagrody dla dwóch uczniów kl. IV i V w powiatowym Konkursie Plastycznym “Mój Dom, Moja Ojczyzna, Moja Europa”,
- I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Języka Angielskiego „Fox” – uczeń kl. IV,
- II miejsce w Powiatowym Konkursie Języka Angielskiego dla uczniów klas IV-VI „English is easy” zajęła uczennica kl. VI,
- tytuł laureata I stopnia w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Wiedzy Archimedes Lingua Plus Język Angielski – uczeń kl. IV,
- I miejsce drużynowo w Ogólnopolskim Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym oraz I miejsce indywidualnie zajęła uczennica kl. V.

Osiągnięcia sportowe uczniów klas IV-VI przedstawiają się następująco:

- w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej:

- drugie miejsce drużyny chłopców w Mini Piłce Nożnej,
- trzecie miejsce drużyny dziewcząt w Mini Piłce Siatkowej,
- trzecie miejsce drużynowo w Strzelaniu z Karabinka Pneumatycznego,
- trzecie miejsce w Indywidualnych Biegach Przelajowych,
- awans ucznia kl. V do finału wojewódzkiego,
- pierwsze miejsce w klasyfikacji drużynowej w XI Amatorskich Międzyszkolnych Zawodach Pływackich „Umiem Pływać” w Koszalinie,
- w XI Amatorskich Międzyszkolnych Zawodach Pływackich „Umiem Pływać” w Koszalinie troje uczniów otrzymało statuetki „Najlepszych Pływaków” w swoich kategoriach,
- w Memoriale im. Michała Barty w biegu na 1000 m na drugiej pozycji uplasował się uczeń kl. VI, a na trzeciej ex aequo uczniowie kl. V i VI. Na tej samej imprezie druga w konkursie rzutu oszczepem była uczennica kl. VI,
- w Powiatowych Biegach Przelajowych z okazji Święta Konstytucji 3 Maja uczeń kl. VI zajął III miejsce,
- w Turnieju Singli Siatkarskich na drugiej pozycji sklasyfikowany został uczeń kl. V.

GIMNAZJUM

Co trzeci gimnazjalista, tj. 36 uczniów otrzymało świadectwa z wyróżnieniem.

Najważniejsze osiągnięcia uczniów to:

- wyróżnienia dla dwóch uczniów w międzynarodowym konkursie matematycznym Kangur,
- tytuł laureatki powiatowego konkursu recytatorskiego „Ptaki i ptaszki polne”,
- II miejsce w konkursie „Mała Herbertiada” dla uczennicy kl. II,
- I miejsce uczennicy kl. II w kategorii fotografia i II miejsce uczennicy kl. III za esej w regionalnym konkursie Związku Miast i Gmin Morskich „Morze a moja mała i duża Ojczyzna”,
- I i II miejsce dla uczennicy kl. I w ogólnopolskich konkursach języka angielskiego Pingwin i Albus,
- tytuł laureatki dla uczennicy kl. III i wyróżnienie dla uczennicy kl. III w ogólnopolskim konkursie wiedzy o społeczeństwie i kulturze “Kalejdoskop”,

- tytuł laureatki w ogólnopolskim konkursie historycznym Albus dla uczennicy kl. I, wyróżnienia dla trzech uczniów z kl. II i III,
- tytuł laureata dla ucznia kl. I oraz wyróżnienie dla ucznia kl. II w ogólnopolskim konkursie wiedzy „Początki państwa polskiego”,
- tytuły laureatów w ogólnopolskim konkursie Archimedes matematyczny dla ucznia kl. I i ucznia kl. II,
- I miejsce dla ucznia kl. III w kategorii esej, I miejsce dla uczennicy kl. II w kategorii poezja oraz II miejsce dla uczennicy kl. III i III miejsce dla uczennicy kl. I za opowiadanie w wojewódzkim konkursie „Moja mała ojczyzna, jestem jej częścią”,
- I miejsce dla ucznia kl. II w powiatowym konkursie wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”,
- zajęcie przez drużynę pierwszego miejsca w powiatowym turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,
- tytuły laureatek dla uczennicy kl. I i kl. III w diecezjalnym konkursie „Mój kościół na Pomorzu”,
- III miejsce ucznia kl. II i wyróżnienia dla dwóch uczennic kl. I w powiatowym konkursie literackim „Tyle się wokół dzieje”,
- Nagrody dla trzech uczniów gimnazjum oraz wyróżnienia dla pięciorga uczniów w konkursie plastycznym „Mój Dom, Moja Ojczyzna, Moja Europa”.

Uczniowie gimnazjum odnieśli następujące sukcesy sportowe:

- IV miejsce-dziewcząt w Mistrzostwach Powiatu w Piłce nożnej,
- III miejsce-dziewcząt w Mistrzostwach Powiatu w Sztafetowych Biegach Przełajowych,
- IV miejsce-dziewcząt w Mistrzostwach Powiatu w Unihokeja,
- I miejsce w Drużynowych Zawodach Strzeleckich z okazji Odzyskania Niepodległości w Kołobrzegu,
- III miejsce szkolnej drużyny w Mistrzostwach Powiatu w Strzelaniu z karabinka pneumatycznego,
- V miejsce szkolnej drużyny w Koszalińskiej Szkolnej Lidze Strzeleckiej z broni pneumatycznej o Puchar Wicekuratora Oświaty w Koszalinie,

- II miejsce dla uczennicy kl. III, III miejsce dla ucznia kl. I oraz IV miejsce dla ucznia kl. III na Mistrzostwach Powiatu w biegach przełajowych,
- I miejsce dla uczennicy kl. III w biegach przez płotki, II miejsce uczennicy kl. II w biegu na 1000m, II miejsce uczennicy kl. I w rzucie oszczepem, III miejsce uczennicy.

Niebagatelny wpływ na sukcesy uczniów Zespołu Szkół w Ustroniu Morskim mają prowadzone zajęcia pozalekcyjne. Z jednej strony są szansą na nadrobienie zaległości, z drugiej – pozwalają rozwijać zainteresowania. W roku szkolnym 2015/2016 w Szkole Podstawowej proponowano następujące zajęcia pozalekcyjne:

1. „Lepiej piszę i liczę” - zajęcia wyrównawcze (dla klas II);
2. „Kubuś Puchatek” - zajęcia czyt.-plastyczne z elementami teatralnymi (dla klas II);
3. „Klub Małych Odkrywców (dla klas I)”
4. Bajka” – zajęcia czytelnicze (dla klas II);
5. „Umiem więcej” - zajęcia rozwojowe (dla klas III);
6. "Bratek" - zajęcia wyrównawcze (dla klas III);
7. „Spaß” – gry i zabawy w j. Niemieckim (dla klas I-III);
8. „Mały redaktor” - zajęcia Literackie (dla klas III);
9. „Bawię się i uczę” – zajęcia wyrównawcze (dla klas I);
10. „Przyrodniczek” – warsztaty przyrodnicze (dla klas II-III);
11. "Magic English” (dla klas II-III);
12. Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne (dla klas I-III);
13. „Potrafię więcej” – zajęcia wyrównawcze (dla klas II);
14. „Plastuś” – zajęcia czytelniczo - plastyczne (dla klas I-III);
15. Językowe puzzle (dla klas IV-V);
16. Do you speak English (dla klas IV-VI);
17. Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne (dla klas IV);
18. Przygoda z czytaniem i pisaniem - zajęcia korekcyjno - kompensacyjne (dla klas V);

19. „Młody przedsiębiorca” – zajęcia z zakresu przedsiębiorczości z elementami j. niemieckiego (dla klas IV-VI);
20. „Myślę i liczę” – zajęcia wyrównawcze (dla klas IV-VI);
21. „Wycinankowia” – zajęcia plastyczne (dla klas IV-VI);
22. „Świat wokół nas” – koło przyrodnicze (dla klas V-VI);
23. „Rusz głową” – koło matematyczne (dla klas IV-VI);
24. Podróże po literaturze” - koło języka polskiego (dla klas VI);
25. Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne (dla klas VI);
26. „Radośnie śpiewajmy Panu” - zespół muzyczno-wokalny (dla klas IV-VI);

Pomimo wielu sukcesów uczniów, ankietowani byli dość oszczędni w pochwałach poziomu szkolnictwa w gminie. Zaledwie 15% badanych określiło jakość nauczania jako bardzo dobrą, dwa procent więcej – jako dobrą. Prawie 40% respondentów uznało poziom kształcenia za dostateczny, natomiast co trzeci badany ocenił go jako zły lub bardzo zły. Jednak podczas badania, w którym respondenci mieli wskazać trzy mocne strony Gminy Ustronie Morskie, już co trzeci ankietowany (dokładnie 34 osoby) wskazał wysoki poziom edukacji.

Tabela 8. Badanie ankietowe: Jak oceniasz poziom edukacji w gminie?

<i>Jak oceniasz poziom edukacji w gminie (jakość kształcenia, dostępność zajęć dodatkowych dla uczniów, zajęcia wyrównawcze)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	16	15,38
dobrze	18	17,31
dostatecznie	40	38,46
źle	18	17,31
bardzo źle	12	11,54
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

2.2. Służba zdrowia

Dostęp do służby zdrowia oraz jej jakość to kwestie fundamentalne dla każdej gminy. Oba te czynniki są pewnym wyznacznikiem rozwoju regionu, ponieważ stanowią o poziomie komfortu życia mieszkańców. W Gminie Ustronie Morskie obok Ośrodka Zdrowia funkcjonują także prywatne gabinety oferujące usługi medyczne. Na terenie gminy nie ma żadnego szpitala: mieszkańcy, w zakresie opieki ambulatoryjnej lekarzy specjalistów i poradni specjalistycznych, korzystają z usług medycznych w szpitalu w mieście powiatowym, Kołobrzegu.

Gminny Ośrodek Zdrowia mieści się przy ulicy Osiedlowej 2B w Ustroniu Morskim. Placówka ta zatrudnia dwóch lekarzy rodzinnych. Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8 – 18. Oprócz tego, na służbę zdrowia w gminie składają się:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ARS MEDICA w Ustroniu Morskim,
- Niepubliczny zakład Opieki Zdrowotnej; Ośrodek Sanatoryjno – Rehabilitacyjny „Leśna Polana” w Ustroniu Morskim,
- Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny Polskiego Związku Niewidomych „KLIMCZOK” Sp. z o.o. w Ustroniu Morskim.

Oprócz wymienionych powyżej, na terenie gminy znajdują się także inne obiekty o charakterze uzdrowiskowo-sanatoryjnym. Istnieje także Klub Promocji Zdrowego Stylu Życia „Uśmiech” w Ustroniu Morskim (znajdujący się pod tym samym adresem co Ośrodek Zdrowia), oferujący pomoc w zakresie terapii uzależnień, porad psychologicznych i psychiatrycznych. Na terenie gminy indywidualną praktykę prowadzą stomatolodzy (dwóch), chirurg, lekarze rodzinni, pielęgniarka środowiskowa, higienistka szkolna oraz położna.

Na terenie Gminy Ustronie Morskie znajduje się jedna apteka, przy Ośrodku Zdrowia, czynna od poniedziałku do piątku od 8.00 do 18.00 oraz w soboty do godziny 13.00. W okresie wzmożonego ruchu turystycznego apteka, wychodząc naprzeciw potrzebom, wydłuża godziny pracy: od poniedziałku do soboty czynna jest aż 12 godzin, od 8.00 do 20.00.

W Ustroniu Morskim funkcjonuje również gabinet weterynaryjny „Pazurek”, mieszczący się przy ulicy Kolejowej 61. Gabinet czynny jest od poniedziałku do soboty i oferuje kompleksowe usługi weterynaryjne.⁶

⁶ <http://www.pazurek-vet.pl/#2strona>; data dostępu: 19.08.2016 r.

Opieka zdrowotna w gminie nie odbiega zasadniczo od standardów krajowych: w porównaniu do innych miejscowości o podobnej wielkości, ilość lekarzy i placówek w Ustroniu Morskich utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Niestety, deficyt programów skierowanych do osób starszych oraz działań związanych z profilaktyką zdrowia, mogą nieść za sobą szereg negatywnych skutków rzutujących na najbliższe lata. Pewne kroki mające na celu promowanie zdrowia i aktywnego trybu życia podejmują funkcjonujące na terenie gminy organizacje opisane powyżej. Niezbędne jest jednak podniesienie efektywności ruchowej, zarówno osób młodych jak i starszych, poprzez m.in. budowę siłowni na świeżym powietrzu lub innych miejsc do uprawiania sportu, uwzględniając oczywiście szczególny atut gminy, jakim jest dostęp do morza.

Mieszkańcy Gminy Ustronie Morskie oceniają dostęp do usług ochrony zdrowia w swojej okolicy pozytywnie bądź neutralnie. Niespełna 29% respondentów ocenia dostęp do usług medycznych jako dostateczny, nieco ponad 35% jako dobry lub bardzo dobry, a około 35% badanych – jako zły lub bardzo zły. Podobny obraz wyłania z wyników badania, w którym poproszono respondentów o wskazanie trzech słabych punktów w ich gminie: zaledwie co czwarty ankietowany wskazał na odpowiedź "słaby dostęp do opieki medycznej". Chociaż respondenci na ogół pozytywnie oceniali dostęp do służby zdrowia, w przeprowadzonym badaniu ankietowym, wśród elementów, które powinny być najpilniej realizowane, aż 40,38% wskazało na potrzebę poprawienia jakości usług medycznych oferowanych na terenie ich gminy.

Tabela 9. Badanie ankietowe: Jak oceniasz dostępność do usług ochrony zdrowia w gminie?

<i>Jak oceniasz dostępność do usług ochrony zdrowia w gminie (podstawowa opieka medyczna, apteki, stomatolog)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	16	15,38
dobrze	22	21,15
Dostatecznie	30	28,85
Źle	20	19,23
bardzo źle	16	15,38
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

2.3. Pomoc Społeczna

Zdaniem mieszkańców bieda nie stanowi zasadniczego problemu w Gminie Ustronie Morskie. Zdecydowana większość ankietowanych poproszonych o ocenę skali występowania biedy oceniła jej poziom jako niski lub bardzo niski. Co trzeci respondent uznał, że jest on średni, niespełna 12% badanych określiło go jako wysoki, natomiast żaden z pytanych, co warto podkreślić, nie wybrał odpowiedzi bardzo wysoki.

Tabela 10. Badanie ankietowe: Jaka jest skala występowania biedy w gminie?

<i>Jaka jest skala występowania biedy w gminie?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo niska	6	5,77
Niska	50	48,08
Średnia	36	34,62
Wysoka	12	11,54
bardzo wysoka	0	0
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Podstawowe zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim mieszczący się w budynku Ośrodka Zdrowia. Ośrodek, jako jednostka organizacyjna, podporządkowany jest Radzie Gminy w Ustroniu Morskim. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się w szczególności:

- przyznawaniem i wypłacaniem przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracą socjalną,
- prowadzeniem i rozwojem niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizą i oceną zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacją zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniem nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone gminie oraz zadania własne gminy, określone w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593). Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim jako wyodrębnioną jednostką budżetową działa na podstawie:

- Uchwały Nr X/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Ustroniu Morskim z dnia 27 kwietnia 1990r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr175, poz.1362 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006. Nr 139, poz.992 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U.2009. Nr 205, poz.1585 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. 2009. Nr 15, poz.7 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. nr. 86, poz.732 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.180 poz.1493);
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz.734 z późn. zm.);
- Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” (M.P. poz. 1024);
- Ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009r. Nr 157, poz. 1240);
- Ustawy z dnia 13 listopada o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z2008 Nr 88 ,poz. 539 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 Nr 152 ,poz. 1223 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 Nr 223 ,poz. 1655 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz.887 z późn. zm.);

- Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U z 2012r. poz.1059 ze zm);
- Kodeksu Postępowania Administracyjnego z dnia 14 czerwiec 1960(Dz. U. z 1960r Nr 30,poz 168z późn. zm.)⁷.

Terenem działania Ośrodka jest cały obszar Gminy Ustronie Morskie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim w 2015 roku zatrudnił 9 osób, w tym kierownika, 3 pracowników socjalnych, pracownika wykonującego usługi opiekuńcze, inspektora ds. świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, podinspektora ds. świadczeń alimentacyjnych, księgową oraz pomoc biurową. W poniższej tabeli zestawiono liczbę osób i rodzin, jaka korzystała ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim w latach 2013-2015.

Tabela 11. Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich formę i liczbę

<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich formę i liczbę</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	256	222	189
Liczba rodzin	182	155	146
Liczba osób w rodzinach	474	433	364

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Na przestrzeni lat 2013-2015 zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Świadczenia w roku 2013 roku przyznano 256 osobom, rok później 222 osobom, natomiast w 2015 roku było to już 189 osób. Najczęstszym powodem przyznawania świadczeń w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest ubóstwo: w 2015 roku udzielono pomocy 90 rodzinom. Kolejnymi przyczynami są bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz wielodzietność. Istotnym problemem, który wpływa na decyzję o pomocy rodzinie jest też bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Odsetek rodzin, które korzystają z pomocy Opieki Społecznej z powodu alkoholizmu jest stosunkowo niewielki: w roku 2013 było to 8 rodzin, zaś w latach 2014-2015 – dwukrotnie mniej. Respondenci biorący udział w badaniu ankietowym nie uważają, ażeby w

⁷ Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim, nadany przez Radę Gminy w Ustroniu Morskim. Załącznik do uchwały Nr XII/71/2003 Rady Gminy w Ustroniu Morskim z dnia 24 października 2003 r.

ich gminie alkoholizm był poważnym zagrożeniem. Tylko co piąty badany stwierdził, że skala alkoholizmu w Gminie Ustronie Morskie jest wysoka i bardzo wysoka. Najwięcej osób uznało, że choroba ta utrzymuje się na poziomie średnim (44,23%), a co trzeci ankietowany określił poziom jako wysoki lub bardzo wysoki.

Tabela 12. Badanie ankietowe: Jaka jest skala występowania w gminie alkoholizmu?

<i>Jaka jest skala występowania w gminie alkoholizmu?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo niska	6	5,77
niska	30	28,85
średnia	46	44,23
wysoka	16	15,38
bardzo wysoka	6	5,77
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

W 2015 roku przemoc w rodzinie była powodem pomocy w 4 rodzinach, w 2014 roku w dwóch rodzinach, z kolei w 2013 roku nie odnotowano takiej dysfunkcji. Od 2014 roku nie udzielano pomocy z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, natomiast w roku 2013 udzielono takiej pomocy jednej osobie. Poniższe zestawienie obrazuje powody przyznawania pomocy społecznej w Ustroniu Morskim na przestrzeni lat 2013-2015.

Tabela 13. Powody przyznawania pomocy społecznej

<i>Rok</i>	<i>2013</i>		<i>2014</i>		<i>2015</i>	
<i>Powód pomocy</i>	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	91	231	95	254	90	243
Potrzeba ochrony macierzyństwa	26	102	111	78	12	83
w tym: wielodzietność	11	63	7	69	8	74
Bezrobocie	86	211	86	221	82	205
Niepełnosprawność	38	88	37	83	37	83

Długotrwała lub ciężka choroba	76	159	71	153	68	146
Bezradność op.-wych. i w prowadzeniu gosp. domowego	17	64	12	49	13	49
w tym: rodziny niepełne	15	46	11	34	11	34
rodziny wielodzietne	2	18	1	7	2	15
Alkoholizm	8	26	4	13	4	13
Trudności w przyst. do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0	2	11	4	18

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Pomoc najczęściej przyznawana jest osobom samotnie gospodarującym (73 osoby). Kolejne grupy adresatów pomocy społecznej to rodziny z dziećmi (56 rodzin, łącznie 213 osób, w tym 7 rodzin z 4 lub więcej dzieci), emeryci i renciści oraz rodziny niepełne.

Najczęściej przyznawanymi świadczeniami w Gminie Ustronie Morskie są zasiłki celowe i pomoc udzielana w naturze, w tym głównie posiłki dla dzieci w ramach Programu Państwa w zakresie dożywiania. W roku 2013 skorzystało z niego 71 dzieci z 38 rodzin, w roku kolejnym 70 dzieci z 35 rodzin, zaś w roku 2015 było to 51 dzieci z 27 rodzin.

Specjalne zasiłki celowe przyznano w roku 2013 roku 56 osobom z 55 rodzin, w kolejnym roku zanotowano niewielki wzrost do 59 (44 rodziny), ale już w roku 2015 zasiłki celowe otrzymało tylko 35 osób z 34 rodzin. W odniesieniu do składek na ubezpieczenie zdrowotne, obserwuje się trend przeciwny: liczba opłacanych wzrosła przez dwa lata (od roku 2013) z 13 do 20 osób. W gminie rośnie także liczba zasiłków stałych: od 15 w 2013 roku, poprzez 18 w roku kolejnym, do 21 w 2015 roku. Zdecydowana większość tego rodzaju świadczeń trafiła do jednoosobowych gospodarstw domowych. Tendencję rosnącą obserwujemy też w przypadku opłacania pobytu w domu pomocy społecznej. W 2013 roku gmina brała na siebie koszt pobytu 9 osób, rok później liczba ta spadła do 8, zaś w 2015 roku znów wzrosła do 11.

Natomiast ilość świadczeń rodzinnych przyznawanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim zdecydowanie spadła na przestrzeni lat 2013-2015. O ile w 2013 roku udzielono łącznie 2996 świadczeń dla 143 rodzin, o tyle w roku kolejnym liczba ta

spadła do 2423 świadczeń, a w roku 2015 – do 2376. Najwięcej przyznaje się zasiłków pielęgnacyjnych (709 w roku 2015 roku) oraz dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (524 świadczenia). Z tytułu dojazdów wypłacono 329 świadczeń, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, w ramach doraźnej pomocy rodzicom przy kompletowaniu wyprawki szkolnej – 137.

Omawiając świadczenia rodzinne warto zauważyć, że systematycznie spadają dodatki z tytułu urodzenia dziecka: od 18 w 2013 roku do 13 w 2015. Rosną za to dodatki z tytułu urlopu wychowawczego – od 91 w 2013 roku do 94 dwa lata później. Podobny trend obserwować można w przypadku samotnego wychowywania dziecka: w 2013 roku wypłacono 69 takich świadczeń, w 2014 r – 65, zaś w 2015 roku – 86 świadczeń. W 2014 i 2015 roku w Gminie Ustronie Morskie nie wypłacano dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego (jeszcze w 2013 roku było 68 takich dodatków).

Tabela 14. Rodzaje i liczba udzielonych świadczeń

<i>Rodzaj udzielonego świadczenia</i>	<i>liczba rodzin</i>	<i>liczba osób</i>	<i>liczba rodzin</i>	<i>liczba osób</i>	<i>liczba rodzin</i>	<i>liczba osób</i>
<i>Zasiłki stałe</i>	15	15	18	18	21	21
w tym: dla osoby samotnie gospodarującej	14	14	17	17	20	20
w tym: dla osoby pozostającej w rodzinie	1	1	1	1	1	1
<i>Zasiłki okresowe</i>	31	31	32	32	34	34
w tym: przyznane z powodu bezrobocia	31	31	32	32	34	34
<i>Zasiłki celowe i w naturze</i>	170	55	151	133	125	124
w tym: zasiłki specjalne celowe	56	55	59	44	35	34
<i>Usługi opiekuńcze</i>	2	2	3	3	3	3
<i>Posiłek dla dzieci „Program państwa w zakresie dożywiania”</i>	71	38	70	35	51	27
<i>Pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego</i>	0	-	11	-	9	-

<i>Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej</i>	9	9	8	8	11	11
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne</i>	13	13	16	16	20	20

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Kolejną formą wsparcia rodzin w Gminie Ustronie Morskie jest opieka asystenta rodziny. Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał jednego asystenta, który wspierał pięć rodzin w gminie. Inną formę wsparcia oferuje także Zespół Interdyscyplinarny powołany na mocy Uchwały nr XII/87/2011 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 27 września 2011 r. Zespół jest powołany do przeciwdziałania przemocy w rodzinie, realizując Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu weszli specjaliści oraz przedstawiciele różnych instytucji:

- Kierownik GOPS w Ustroniu Morskim – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Inspektor UG Ustronie Morskie,
- Pedagog szkolny,
- Członek Caritas,
- Kurator sądowy,
- Lekarz rodzinny,
- Kierownik Posterunku Policji w Ustroniu Morskim,
- Policjant.

Do zadań zespołu należy udzielanie pomocy oraz różnego rodzaju poradnictwa (socjalnego, jak również prawnego i psychologicznego) osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, jeżeli mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów. Zespół Interdyscyplinarny spotyka się otrzymawszy zgłoszenie od osoby doświadczającej przemocy lub zgłoszenie anonimowe, a także na prośbę rodziców, dorosłych członków danej rodziny lub dziecka oraz po otrzymaniu informacji od mieszkańców, szkoły, policji, kościoła oraz innych organizacji⁸. Wyrazem realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty". W 2015 roku 6 rodzin z terenu Gminy Ustronie Morskie objętych było procedurą "Niebieskiej Karty".

⁸ Uchwała nr XII/87/2011 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 27 września 2011 r. W sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 18 marca 2016 roku przyjęto „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2019”⁹. Konieczność opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390). Program ma stanowić podstawę do realizacji trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane

w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

Rodziny dotknięte problemem przemocy mogą liczyć na wsparcie wielu instytucji, które zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 15. Gminne instytucje wspierające rodziny dotknięte problemem przemocy

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa Instytucji</i>	<i>Adres</i>
1	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ustroniu Morskim	ul. Osiedlowa 2B, 78-111 Ustronie Morskie
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim	ul. Osiedlowa 2B
3	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu Morskim	ul. Rolna 2
4	Punkt Konsultacyjny i Punkt Pomocy Terapeutycznej i Psychologicznej w Ustroniu Morskim	ul. Osiedlowa 2B
5	Grupa Samopomocowa AA „Bursztyn”	ul. Osiedlowa 2B
6	Klub abstynenta i promocji zdrowego stylu życia „Uśmiech”	ul. Osiedlowa 2B
7	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Wodny Świat”	ul. Osiedlowa 2B
8	Posterunek Policji w Ustroniu Morskim	ul. Rolna 2

Źródło: „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2019, s. 18.

⁹ Uchwała nr XX/145/2016 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 18 marca 2016 r.

Wsparcie rodzinom zapewniają nie tylko instytucje gminne, ale także te na szczeblu powiatowym i wojewódzkim. Jest to o tyle ważne, że daje możliwość uzyskania pomocy poza najbliższym środowiskiem – członkowie rodzin dotkniętych problemem przemocy często wstydzą się prosić o pomoc we własnej gminie. Do jednostek wsparcia spoza gminy, z oferty których mogą korzystać mieszkańcy gminy Ustronie Morskie, należą:

Tabela 16. Powiatowe i wojewódzkie instytucje wspierające rodziny dotknięte problemem przemocy

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa Instytucji</i>	<i>Adres</i>
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Kamienna 3 78-100 Kołobrzeg
2	Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemami Alkoholowymi	ul. Kniewskiego 11 78-100 Kołobrzeg
3	Punkt Konsultacyjny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Spraw Społecznych w Kołobrzegu	ul. Kniewskiego 11 78-100 Kołobrzeg
4	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu	ul. Kniewskiego 11, 78-100 Kołobrzeg
5	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kołobrzegu	ul. Katedralna 13, 78-100 Kołobrzeg

Źródło: „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2019, s. 20

Mieszkańcy Gminy Ustronie Morskie, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym ocenili, że w ich gminie poziom przestępczości i przemocy w rodzinie jest raczej niski. Niespełna 6% stwierdziła, że jest to wysokie zagrożenie. Prawie 45% twierdzi, że poziom przestępczości i przemocy w rodzinie jest średni. Co drugi respondent uznaje, że jest niski lub bardzo niski. Pozwala to wnioskować, że mieszkańcy czują się w swojej okolicy bezpieczni.

Tabela 17. Badanie ankietowe: Jaka jest skala występowania w gminie przestępczości i przemocy w rodzinie?

<i>Jaka jest skala występowania w gminie przestępczości i przemocy w rodzinie?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo niska	14	13,46

niska	38	36,54
średnia	46	44,23
wysoka	6	5,77
bardzo wysoka	0	0
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Jedną z najczęstszych przyczyn udzielania pomocy społecznej w Gminie Ustronie Morskie jest, jak wspomniano wcześniej, bezrobocie. W 2014 roku w powiecie kołobrzeskim wynosiło ono 11,5% i było identyczne jak bezrobocie notowane w skali całego kraju, ale niższe aniżeli w całym województwie zachodniopomorskim, gdzie szacowano je na 15,6%. W Gminie Ustronie Morskie bezrobocie pozostaje jednak problemem aktualnym: co więcej, generuje nowe problemy społeczne. Należą do nich ubożenie mieszkańców oraz zwiększone ryzyko uzależnień, co może prowadzić do zwiększonego występowania przemocy. W 2014 roku w gminie odnotowano wyższy wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) – 7,1% niż w powiecie kołobrzeskim – 6,3%. Niestety, niedostatek miejsc pracy i brak stabilizacji zawodowej zmuszają często młodych ludzi do opuszczania rodzinnych miejscowości i szukania zatrudnienia tam, gdzie jest znacznie łatwiejsze. Warto podkreślić, iż zdaniem mieszkańców gminy Ustronie Morskie największe zagrożenie dla jej rozwoju stanowi właśnie ucieczka ludzi młodych z obszarów wiejskich do większych miast: uznało tak aż 70 ze 104 ankietowanych (67,31%). Co ważne, ankietowani na ogół pozytywnie oceniają wsparcie, na jakie mogą liczyć w ich gminie osoby bezrobotne. Zdecydowana większość uznała, że wsparcie takie jest albo dobre (30,77%), albo nawet bardzo dobre (co czwarty ankietowany). Co trzecia osoba stwierdziła, że wsparcie dla bezrobotnych w ich gminie jest dostateczne. Niespełna 10% ocenia je jako złe, a jedynie 2 osoby określiły je jako bardzo złe.

Tabela 18. Badanie ankietowe: Jak oceniasz wsparcie osób bezrobotnych w gminie?

<i>Jak oceniasz wsparcie osób bezrobotnych w gminie (ewentualne kursy i zajęcia dla bezrobotnych, kluby pracy, wsparcie emocjonalne)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>

bardzo dobrze	26	25
dobrze	32	30,77
dostatecznie	34	32,69
źle	10	9,62
bardzo źle	2	1,92
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

W 2015 roku w Gminie Ustronie Morskie wypłacono 620 świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. W tej kwestii notuje się systematyczny wzrost: jeszcze w 2013 roku były to 462 świadczenia, zaś w 2014 – 534. W 2015 roku Ośrodek Pomocy udzielił także 101 dodatków mieszkaniowych oraz 49 dodatków energetycznych. Istotną formą pomocy realizowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim jest także wypłata stypendiów socjalnych. Liczba osób objętych tym świadczeniem nieznacznie rośnie na przestrzeni ostatnich lat. W 2013 roku stypendium wypłacono w obu semestrach łącznie 87 osobom, rok później – 98. W 2015 roku stypendium pobrało 101 uczniów.

O aktywności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim świadczy również liczba projektów realizowanych przez instytucję. Czołowym przykładem jest, powtarzany cyklicznie od 2008 do 2013 roku, projekt realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego "Jesteśmy aktywni". Jego beneficjentami byli nieaktywni zawodowo mieszkańcy gminy, którzy poprzez udział w projekcie zdobywali nowe umiejętności, cenione na rynku pracy. Doraźną formą wsparcia jest także "Bank rzeczy używanych": w ramach projektu każdy mieszkaniec dysponujący zbędnymi rzeczami, może przekazać je pracownikom ośrodka, którzy następnie oddają je w ręce potrzebujących z gminy Ustronie Morskie¹⁰.

2.4. Poziom bezpieczeństwa

Bezpieczeństwo jest jedną z nadrzędnych potrzeb człowieka, dlatego też każdy mieszkaniec gminy winien mieć zapewnione bezpieczeństwo mienia i życia. Z uwagi

¹⁰ <http://www.gops.ustronie-morskie.pl/bank-rzeczy-uzywanych,112,11.html>; data dostępu: 24.08.2016 r.

na podział administracyjny Polski, nad bezpieczeństwem mieszkańców poszczególnych jednostek terytorialnych czuwają Policja, Straż Pożarna oraz Pogotowie Ratunkowe.

Na terenie każdej gminy znajdują się obszary wymagające wzmożonej obecności służb policyjnych. W Gminie Ustronie Morskim występują pewne szczególne uwarunkowania: atrakcyjność turystyczna tego miejsca wpływa na wzmożony ruch w sezonie urlopowym, co zwiększa zagrożenie wystąpienia niechcianych zdarzeń.

W Ustroniu Morskim Posterunek Policji mieści się przy ulicy Rolnej 2. Obecnie pracuje tam pięciu policjantów: kierownik posterunku oraz czterech policjantów dzielnicowych. Funkcjonariusze strzegą porządku publicznego na terenie gminy oraz miejscowości należących do gmin sąsiednich. Dwóch z wymienionych wyżej zajmuje się Gminą Ustronie Morskie, przy czym jeden przydzielony jest dla Ustronia Morskiego, a drugi dla miejscowości: Sianożęty, Wieniotowo, Gwizd, Malechowo, Bagicz, Kukinka, Kukinia, Rusowo. Zatem prezentowane w tym dziale dane odnosić się będą do rejonu posterunku, nie zaś wyłącznie gminy Ustronie Morskie.

W 2015 roku Posterunek Policji w Ustroniu Morskim przeprowadził ogółem 1401 interwencji z czego najwięcej, bo aż 1049, odbyło się w miejscach publicznych. 139 interwencji przeprowadzono w domach, zaś 213 w innych miejscach. Od 1 stycznia do 10 lipca 2016 r. przeprowadzono łącznie 589 interwencji, z czego 360 w miejscach publicznych. W tym czasie w domach interweniowano 71 razy. W 2015 roku wylegitymowano 4199 osób, zaś do 10 lipca 2016 roku 2030 osób. W 2015 roku zatrzymano łącznie 11 osób poszukiwanych, zaś w 2016 roku do 10 lipca udało się zatrzymać 16 takich osób. Poniższe zestawienie prezentuje działalność Posterunku Policji w Ustroniu Morskim w 2015 i 2016 roku:

Tabela 19. Działalność Posterunku Policji w Ustroniu Morskim w 2015 i 2016 roku

<i>Kategoria</i>	<i>za okres</i>	
	<i>2015r.</i>	<i>01.01-10.07 2016r.</i>
<i>Przeprowadzono interwencji</i>	1401	589
w tym: w miejscach publicznych	1049	360
w tym: domowych	139	71
w tym: w innych miejscach	213	158
<i>Wylegitymowano</i>	4199	2030

<i>Zatrzymano osób poszukiwanych</i>	11	16
<i>Zatrzymano osób do wytrzeźwienia</i>	10	6
<i>Zatrzymano sprawców przestępstw</i>	56	20

Źródło: Dane zestawione przez Posterunek Policji w Ustroniu Morskim.

W 2015 roku Posterunek Policji w Ustroniu Morskim zanotował 663 wykroczeń, natomiast w roku bieżącym (do 12 lipca) – 210. Jedno z najczęściej popełnianych stanowi wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji: roku 2015 zanotowano 312, a od 1 stycznia do 12 lipca 2016 roku 111 tego rodzaju wykroczeń. Spory odsetek stanowiły też wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości – 88 spośród 663, a także przeciwko mieniu – 80 wykroczeń. 65 wykroczeń dotyczyło zakłóceń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, zaś 52 – przeciwko urządzeniom użytku publicznego. W roku 2015 nie notowano wykroczeń przeciwko przepisom o ochronie przyrody, ochronie zwierząt oraz o rybactwie śródlądowym. Poniższa tabela obrazuje zestawienie wykroczeń w 2015 i 2016 roku (do 12 lipca).

Tabela 20. Zestawienie wykroczeń w 2015 i 2016 roku

<i>Wykroczenie p-ko</i>	<i>Liczba stwierdzonych wykroczeń</i>		
	<i>2015r.</i>	<i>01.01.- 12.07.2016r.</i>	<i>Razem</i>
porządkowi i spokojowi pub.	65	19	84
bezpieczeństwu osób i mienia	24	5	29
bezp. i porządkowi w komunikacji	312	111	423
osobie	1	–	1
mieniu	80	20	100
obyczajności publicznej	24	14	38
urządzeniom użytku publicznego	52	8	60
przepisom o ochronie przyrody	–	–	–

przepisom o ochronie zwierząt	–	1	1
przepisom o rybactwie śródlądowym	–	–	–
przepisom ustawy o wych. w trzeźwości	88	18	106
innym przepisom	16	14	30
RAZEM	663	210	873

Dane zestawione przez Posterunek Policji w Ustroniu Morskim.

W 2015 roku na terenie działania Posterunku w Ustroniu Morskim skradziono 8 pojazdów, dokonano 24 kradzieży mienia oraz 3 kradzieży kieszonkowych. Zatrzymano także 9 nietrzeźwych kierujących.

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa Policja podejmuje różnorodne przedsięwzięcia: nie tylko w formie bezpośredniej reakcji na dane zdarzenie, ale także działań mających na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom. Funkcjonariusz policji jest jednym z członków Zespołu Interdyscyplinarnego, zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinach, a także zespołu ds. opracowania i monitoringu strategii rozwiązywania problemów społecznych. Policja aktywnie uczestniczy zatem w działaniach mających bezpośredni wpływ na kierunek rozwoju gminy.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Ustronie Morskie czuwa również Ochotnicza Straż Pożarna. Do niedawna Straż realizowała niemal wyłącznie zadania związane z pożarami, takie jak ewakuacja, gaszenie i likwidacja ich oraz brała udział w akcjach ratunkowych w trakcie wypadków komunikacyjnych. Obecnie podejmuje również akcje ratownicze o charakterze chemiczno-ekologicznym i technicznym. Rozszerzony zakres działań wymaga przede wszystkim budowy nowego modelu strażaka ochotnika: profesjonalnego ratownika. Jednostka Straży Pożarnej w Ustroniu Morskim posiada trzy samochody (Mercedes Atego 1329 , Jelcz 422/JZS oraz Ford Transit).

Poprawa warunków bezpieczeństwa w gminie wymaga usprawnienia niektórych działań. Dotyczy to przede wszystkim:

- poprawy bezpieczeństwa w trakcie sezonu letniego, w celu zapewnienie maksymalnego komfortu wypoczynku letnikom oraz mieszkańcom gminy wypoczywającym nad morzem,

- poprawy skuteczności ścigania sprawców przestępstw,
- poprawy stanu bezpieczeństwa na drogach,
- utrzymanie sprawności funkcjonowania ochotniczej straży pożarnej poprzez doskonalenie funkcjonowania Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i usprawnienie organizacji działań ratowniczych poprzez organizację ćwiczeń, monitoring gotowości sił i środków,
- dalszego doposażenia bazy logistycznej i zasobów sprzętowych niezbędnych do realizacji zadań (w tym: system selektywnego alarmowania),
- dążenia do spełnienia we wszystkich jednostkach OSP warunku wymaganej liczby ratowników spełniających kryteria udziału w bezpośrednich działaniach ratowniczych,
- utrzymania i rozszerzenia form wsparcia rodzinie, w tym ośrodków/punktów specjalistycznych, a także efektywnego funkcjonowania Zespołu interdyscyplinarnego.

Realizacja powyższych zamierzeń winna przynieść wymierne skutki w postaci podniesienia stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Ustronie Morskie.

2.5. Aktywność społeczna

Możliwie największe zaangażowanie obywateli w podejmowanie decyzji stanowi podstawę budowania polityki unijnej od początku stosowania zasady subsydiarności (pomocniczości). Obecnie, zgodnie z programowaniem przewidzianym do 2020 r. (w tym Program Europa dla Obywateli), szczególnie dużą wagę przykładają się do działań służących pobudzaniu inicjatyw obywatelskich. Priorytetem jest zaangażowanie obywateli Wspólnoty w proces decyzyjny: zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym. Zatem współpraca pomiędzy organami władzy centralnej i lokalnej oraz organizacjami pozarządowymi jest wymogiem koniecznym.

W poniższym zestawieniu zebrano Organizacje Pozarządowe działające na terenie Gminy Ustronie Morskie:

Tabela 21. Organizacje Pozarządowe działające na terenie Gminy Ustronie Morskie

Lp.	NGO	Dane organizacji
1	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W RUSOWIE	Adres: Rusowo 18a, 78-111; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2001-04-19 Rejestry: KRS: 0000008491 REGON: 32041180100000
2	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY USTRONIE MORSKIE "NASZA GMINA"	Adres: ul. Osiedlowa 2b /28; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2001-11-22 Rejestry: KRS: 0000064536 REGON: 32028609800000 NIP: 6711810877 mail: UM.NASZAGMINA@GMAIL.COM
3	STOWARZYSZENIE WSPIERANIA I REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	Adres: ul. Wojska Polskiego 28; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2004-10-25 Rejestry: KRS: 0000215812 REGON: 33107093200000 NIP: 6711618358
4	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KUKINI	Adres: Kukinia 20; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2006-01-12 Rejestry: KRS: 0000248570 REGON: 33128497500000 NIP: 6711651870
5	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W USTRONIU MORSKIM	Adres: ul. Geodetów 1; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2006-02-09 Rejestry: KRS: 0000250570 REGON: 33110619100000
6	ZWIĄZEK SPORTOWY PRZECIĄGANIA LINY	Adres: ul. Wojska Polskiego 21/8; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2012-05-16 Forma prawna: Związek Sportowy Rejestry: KRS: 0000421001 REGON: 32125858900000
7	STOWARZYSZENIE OGRODU DZIAŁKOWEGO "PRZYMORZE" Z SIEDZIBĄ W WIENIOTOWIE GM. USTRONIE MORSKIE	Adres: ul. Marynarki Wojennej 12;78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2014-04-14 Rejestry: KRS: 0000505852 REGON: 32150518300000

		NIP: 6711815165
8	STOWARZYSZENIE "NAVITAS"	Adres: Rusowo 26 a; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2014-11-27 Rejestry: KRS: 0000532977 REGON: 36027262700000 NIP: 6711816650
9	"STOWARZYSZENIE SYMPATYKÓW GIER FABULARNYCH I PLANSZOWYCH 2K6"	Adres: ul. Wojska Polskiego 21a/15; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2015-03-11 Rejestry: KRS: 0000547937 REGON: 36099499300000 NIP: 6711817170
10	FUNDACJA MIKOŁAJEK NADMORSKI	Adres: ul. Targowa 1/3; 78-111 Ustronie Morskie Data powstania: 2015-07-30 Rejestry: KRS: 0000569400 REGON: 36213001500000 NIP: 6711818123

Źródło: opracowanie własne na podstawie:

<https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu?t:lb=t>, data dostępu: 15.08.2016 r.

Wymienione wyżej Stowarzyszenia widnieją jako zarejestrowane w rządowej wyszukiwarce organizacji pozarządowych. Jednak na terenie gminy istnieją także inne, takie jak:

- Stowarzyszenie „Sami Swoi” ul. Bogusława IV, 78-111 Ustronie Morskie,
- Uczniowski Klub Sportowy „SOKÓŁ” ul. Woj. Polskiego 8, 78-111 Ustronie Morskie,
- Nadmorski Klub Sportowy „ASTRA” ul. Wojska Polskiego 24a, 78-111 Ustronie Morskie,
- Stowarzyszenie Ogrodu Działkowego „Przymorze” Wieniotowo 35 B, 78-111 Ustronie Morskie,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Przebiśnięg” Kukinka 6, 78-111 Ustronie Morskie.

Prężnie działają również organizacje ogólnokrajowe w ramach Kół Gminnych, są to m.in.: Ogólnopolski Związek Emerytów i Rencistów, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Związek Żołnierzy Wojska Polskiego oraz Polski Związek Wędkarzy.

Trzy spośród dwunastu organizacji pozarządowych, funkcjonujących na terenie Gminy Ustronie Morskie to Ochotnicze Straże Pożarne. Do pełnionych przez nie funkcji należą:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej,
- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
- działania na rzecz ochrony środowiska,
- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na terenie działalności OSP,
- uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organizacjach samorządowych i przedstawicielskich¹¹.

Stowarzyszenie Aeroklub Bałtycki, wykorzystujący lotnisko w Bagiczu, wybudowane przed II wojną światową dla samolotów Luftwaffe, również posiada ciekawy profil działalności. Główne cele stowarzyszenia to:

- prowadzenie działalności w poszczególnych dyscyplinach sportu lotniczego oraz organizowanie rekreacji związanej z lotnictwem i turystyką lotniczą,
- propagowanie i rozwijanie lotnictwa polskiego, a zwłaszcza szkolenia i sportów lotniczych,

¹¹ https://www.powiat.kolobrzeg.pl/strona-313-ochotnicza_straz_pozarna_w_rusowie.html; data dostępu: 21.08.2016 r.

- koordynacja i wspieranie działalności statutowej aeroklubów regionalnych oraz poszczególnych członków,
- reprezentowanie interesów aeroklubów regionalnych oraz poszczególnych członków wobec władz instytucji krajowych i międzynarodowych,
- reprezentowanie polskich sportów lotniczych, w tym przygotowanie kadry narodowej,
- wspieranie inicjatyw, szkolenia i działalności lotniczej dzieci i młodzieży.¹²

Sport jest także główną domeną działalności Stowarzyszenia Navitas. Ponadto Stowarzyszenie udziela pomocy dzieciom i młodzieży we różnego rodzaju przedsięwzięciach edukacyjno-kulturalnych¹³.

Natomiast Stowarzyszenie Ogrodu Działkowego "Przymorze" z siedzibą w Wieniotowie za swój główny cel postawiło stały i wszechstronny rozwój ogrodnictwa działkowego poprzez:

- propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w społeczeństwie, a zwłaszcza wszechstronnego znaczenia ogrodów działkowych dla rodzin działkowców i społeczności lokalnych oraz racjonalnego wykorzystania gruntów,
- zapewnienie członkom stowarzyszenia aktywnego wypoczynku i możliwości prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby,
- przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych,
- ochronę środowiska przyrodniczego,
- podnoszenie standardów ekologicznych otoczenia,
- kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka,
- promocję zdrowego trybu życia,
- ochronę składników przyrody.

Na uwagę zasługuje także niezwykle szeroki zakres działalności Stowarzyszenia Sympatyków Gier Fabularnych i Planszowych 2K6 z Ustronia Morskiego. Stowarzyszenie stawia sobie za cel:

- budowanie otwartego społeczeństwa opartego na wiedzy i przedsiębiorczości, żyjącego w dobrobycie,

¹² https://powiat.kolobrzeg.pl/strona-136-stowarzyszenie_aeroklub_baltycki_w.html; data dostępu: 21.08.2016 r.

¹³ <https://mojepanstwo.pl/stowarzyszenie-navitas#wi%C4%99cej>; data dostępu: 22.08.2016 r.

- podejmowanie szerokiego działania na rzecz flory i fauny,
- promocję i wspieranie demokracji, wolności, prawa człowieka i edukacji,
- inspirowanie i organizowanie działań na rzecz podniesienia standardów nauczania,
- wspomaganie tworzenia warunków dla rozwoju dydaktycznego oraz artystycznego,
- upowszechnianie kultury i sztuki, ochrona dóbr kultury i tradycji,
- popularyzację sportu i rekreacji, kształtowanie pozytywnych cech charakteru, zasad fair play oraz osobowości poprzez realizację zadań sportowych,
- promowanie Polski w kraju i za granicą,
- działanie na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- ochronę środowiska i promowanie postaw proekologicznych oraz alternatywnych źródeł energii,
- udział w rozwoju gospodarczym, ekonomicznym i społecznym ludzkości,
- promowanie dialogu publiczno- prywatnego i publiczno- społecznego,
- oddziaływanie na rozwój i promocję edukacji, nauki, techniki i gospodarki,
- podejmowanie i wspieranie działań w zakresie szerzenia oświaty wśród osób i dzieci mających do niej utrudniony dostęp,
- prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej, sportowo- wypoczynkowej i organizacyjnej w zakresie szeroko pojętego modelarstwa,
- upowszechnianie edukacji społeczeństwa na każdym etapie życia przy równoczesnym dążeniu do zwiększenia jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy¹⁴.

Fundacja Mikołajek Nadmorski przede wszystkim wspiera turystykę na terenie Gminy Ustronie Morskie. Ponadto, zajmuje się upowszechnianiem kultury fizycznej oraz promocją profilaktyki i ochrony zdrowia¹⁵.

Samorząd gminy Ustronie Morskie od wielu lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego przy realizacji określonych zadań publicznych, przeznaczając na tę realizację środki z budżetu gminy. Do organizacji, z którymi co roku podpisywane są umowy na realizację zadań publicznych, należą Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oraz Uczniowski Klub Sportowy „SOKÓŁ”. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci podejmuje działania w zakresie realizacji

¹⁴ <https://mojepanstwo.pl/stowarzyszenie-sympatykow-gier-fabularnych-i-planszowych-2k6>; data dostępu: 22.08.2016 r.

¹⁵ <https://mojepanstwo.pl/fundacja-mikolajek-nadmorski>; data dostępu: 22.08.2016 r.

programów socjoterapeutycznych wśród dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi. Organizuje także zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Ustronie Morskie oraz wspiera inicjatywy na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych. Uczniowski Klub Sportowy „SOKÓŁ” realizuje natomiast zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Należą do nich: prowadzenie systematycznych zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży z zakresu różnych dyscyplin sportowych, organizacja zgrupowań sportowych, obozów kondycyjnych, organizacja czasu wolnego poprzez sport dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Ustronie Morskie, organizacja systemu szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w klubach sportowych oraz organizacja i udział w rozgrywkach i zawodach sportowych. Współfinansowane są również działania związane

z realizacją zajęć sportowych przez Nadmorski Klub Sportowy „ASTRA”.

2.6. Uczestnictwo w wyborach

Aktywność społeczna oraz świadome i zaangażowane obywatelstwo to wartości priorytetowe, zarówno na poziomie wytycznych krajowych, jak i unijnych programów ukierunkowanych na aktywizację obywateli. Jednym z najważniejszych przejawów aktywności obywatelskiej jest udział w wyborach.

Zasadniczą rolę w procesie kreowania przyszłości każdej jednostki terytorialnej odgrywają wybory samorządowe: na poziomie województw – do Sejmików Województw, na poziomie powiatów – do Rady Powiatu i na poziomie gminy – do Rady Gminy. Niezwykle istotną rolę pełnią też wybory na lidera, prezydenta, burmistrza czy wójta. Udział w tych wyborach jest zasadniczą formą partycypacji lokalnej społeczności, a wybór może być o tyle łatwiejszy i bardziej świadomy, że kandydaci wywodzą się zazwyczaj z najbliższego otoczenia wyborców.

Partycypacja wyborcza mieszkańców gminy Ustronie Morskie przedstawia się bardzo korzystnie zarówno na tle kraju, jak i województwa oraz powiatu. W przeprowadzonych 21 listopada 2010 roku wyborach samorządowych (I tura), frekwencja w gminie Ustronie Morskie była aż o 16,59% wyższa od frekwencji wyborczej w skali kraju, o 17,96% wyższa aniżeli wynik uzyskany na poziomie województwa zachodniopomorskiego i o 15,31% wyższa, niż frekwencja uzyskana na poziomie powiatu kołobrzeskiego. Pomimo tak dobrej frekwencji w I turze wyborów nie rozstrzygnięto, kto miał zostać wójtem Gminy Ustronie

Morskie, choć jeden z kandydatów zbliżył się do wymaganego wyniku (uzyskał 48.81% głosów). W kolejnej turze, która odbyła się 5 grudnia 2010 roku do urn wyborczych przyszły 1844 osoby, co stanowiło 63% uprawnionych do głosowania. Poniższe zestawienie przedstawia szczegółowe dane dotyczące wyborów samorządowych (w ujęciu regionalnym).

Tabela 22. Frekwencja w wyborach samorządowych

FREKWENCJA W WOJEWÓDZTWACH	Wybory do Sejmiku Województwa			
<i>Nazwa</i>	<i>Liczba wyborców</i>	<i>Liczba kart wydanych</i>	<i>Liczba obw. głosowania</i>	<i>Frekwencja w województwie</i>
zachodniopomorskie	1358787	625851	1048	45.95%
FREKWENCJA W POWIATACH	Wybory do Rady Powiatu			
<i>Nazwa</i>	<i>Liczba wyborców</i>	<i>Liczba kart wydanych</i>	<i>Liczba obw. głosowania</i>	<i>Frekwencja w powiecie</i>
kołobrzeski	62805	30591	50	48.6%
FREKWENCJA W GMINACH	Wybory do Rady Gminy			
<i>Nazwa</i>	<i>Liczba wyborców</i>	<i>Liczba kart wydanych</i>	<i>Liczba obw. głosowania</i>	<i>Frekwencja w gminie</i>
Ustronie Morskie	2920	1877	2	63,91%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z oficjalnej strony internetowej Państwowej Komisji Wyborczej, <http://wybory2010.pkw.gov.pl/geo/pl/320000/320807.html#tabs-2>; data dostępu: 22.08.2016 r.

Analiza danych dotyczących wyborów samorządowych w roku 2014 ukazują tę samą tendencję. Frekwencja w gminie Ustronie Morskie przewyższyła wynik zarówno na poziomie powiatu, jak i województwa, utrzymując się na poziomie 60,74% (był to spadek o 3,17% względem wyborów sprzed czterech lat). Podobnie jak w 2010 roku, wójta Gminy Ustronie Morskie wybrano dopiero w II turze głosowania, gdy do urn przyszło 54,94% uprawnionych, a zatem o ponad 5% mniej niż w pierwszej turze wyborów.

FREKWENCJA W WOJEWÓDZTWACH	Wybory do Sejmiku Województwa			
-----------------------------------	--------------------------------------	--	--	--

<i>Nazwa</i>	<i>Liczba wyborców</i>	<i>Liczba kart wydanych</i>	<i>Liczba obw. głosowania</i>	<i>Frekwencja w województwie</i>
zachodniopomorskie	1352418	595911	1048	44,06%
FREKWENCJA W POWIATACH				
Wybory do Rady Powiatu				
<i>Nazwa</i>	<i>Liczba wyborców</i>	<i>Liczba kart wydanych</i>	<i>Liczba obw. głosowania</i>	<i>Frekwencja w powiecie</i>
kołobrzeski	61582	28681	50	46.57%
FREKWENCJA W GMINACH				
Wybory do Rady Gminy				
<i>Nazwa</i>	<i>Liczba wyborców</i>	<i>Liczba kart wydanych</i>	<i>Liczba obw. głosowania</i>	<i>Frekwencja w gminie</i>
Ustronie Morskie	3041	1847	2	60.74%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z oficjalnej strony internetowej Państwowej Komisji Wyborczej, http://samorzad2014.pkw.gov.pl/359_Rady_gmin/0/320807; data dostępu: 22.08.2016 r.

2.7. Instytucje kultury

Jedną z najprężniej działających samorządowych instytucji kultury na terenie Gminy Ustronie Morskie jest Gminny Ośrodek Kultury, mieszczący się przy ul. Nadbrzeżej 20. Ośrodek funkcjonuje jednak nie tylko w obrębie Domu Kultury w Ustroniu Morskim: w miejscowościach Kukinia, Kukinka oraz Gwizd i Rusowo działają świetlice wiejskie, które pełniąc funkcję dodatkowych placówek kultury pomagają zaspokajać potrzeby artystyczne wszystkich mieszkańców gminy.

Fundamentalnym celem Gminnego Ośrodka Kultury jest tworzenie, upowszechnianie i ochrona dobra kultury, w szczególności poprzez pozyskiwanie i przygotowanie mieszkańców gminy Ustronie Morskie do aktywnego uczestnictwa w różnych formach działalności kulturalnej. Na terenie Ośrodka znajdują się sale widowiskowe, pracownie tematyczne oraz galeria. GOK organizuje działania z dziedziny amatorskiego ruchu artystycznego oraz prowadzi edukację kulturalno-oświatową. Oferuje naukę gry na instrumentach, rytmikę, warsztaty plastyczne, zajęcia fotograficzne, warsztaty taneczne, warsztaty teatralne. Ponadto organizuje koncerty, recitale, spektakle teatralne, spotkania

autorskie, wystawy oraz konkursy i przeglądy różnych form artystycznych. Ośrodek Kultury w Ustroniu Morskim zatrudnia dziewięć osób. Oprócz Dyrektora są to Główna księgowa, Młodszy instruktor działalności podstawowej, Starszy instruktor ds. teatru, Starszy instruktor ds. Muzyki, Młodszy instruktor animacji kultury lokalnej, Instruktor ds. plastyki i wystaw oraz dwóch pracowników gospodarczych.

W ramach działalności GOKu funkcjonują aż cztery grupy teatralne: Teatr GOKu, Grupa wokalna – teatralna "Złota Rybka", Teatrzyk dziecięcy i Grupa Młodzieżowa. Grupy taneczne: Jantar - dziecięca, Flou – młodzieżowa.

Od 2003 pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury działa także Strażacka Orkiestra Dęta „Morka”. Orkiestra uczestniczy w ważnych uroczystościach i imprezach na terenie gminy. Reprezentuje także Ustronie Morskie w wojewódzkich i ogólnopolskich przeglądach orkiestr dętych. Zespół ma w swoim repertuarze zarówno przeboje polskiej i światowej muzyki rozrywkowej, jak i utwory o tematyce patriotycznej i religijnej.

Kolejną instytucją kultury funkcjonującą na terenie gminy jest Biblioteka Publiczna Gminy Ustronie Morskie, funkcjonująca od 1946 roku. Obecnie zatrudnia się tam dwie osoby: Dyrektora oraz Młodszego bibliotekarza. Biblioteka posiada bogaty księgozbiór – oddaje do dyspozycji czytelników aż 25 195 woluminów. Użytkownicy biblioteki gminnej mają także możliwość bezpłatnego korzystania z Internetu na 2 stanowiskach. Biblioteka posiada kserokopiarkę, skaner oraz drukarkę, z których czytelnicy mogą korzystać odpłatnie.

Od listopada 1984 roku Biblioteka posiada także filię w Rusowie. Filia dysponuje własnym księgozbiorem liczącym ok. 4500 woluminów; posiada także stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu. Instytucja obsługuje mieszkańców trzech blisko siebie położonych wsi: Rusowa, Kukini i Kukinki. Podstawę prawną jej funkcjonowania stanowi statut biblioteki macierzystej. W filii pracuje jedna osoba.

Opinie mieszkańców Gminy Ustronie Morskie na temat ilości obiektów kulturalnych na terenie ich gminy są zróżnicowane. Około 40% ankietowanych uważa, że liczba świetlic i domów kultury jest zadowalająca. Jednakże niemal identyczny odsetek badanych ocenia ich ilość jako niewystarczającą. Czterech respondentów oceniło liczbę obiektów kulturalnych jako bardzo dobrą, szesnastu – jako dobrą.

Tabela 23. Badanie ankietowe: Jak oceniasz liczbę obiektów kulturalnych w gminie?

Jak oceniasz liczbę obiektów kulturalnych w gminie (świetlice, biblioteki)? Czy ich liczba jest wystarczająca?

<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	4	3,85
dobrze	16	15,38
dostatecznie	42	40,38
źle	18	17,31
bardzo źle	24	23,08
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Rozbieżność opinii respondentów widoczna jest także w wynikach badania dotyczącego jakości usług świadczonych przez instytucje kultury. Najwięcej ankietowanych – około 35% — oceniło ją jako dostateczną. Jednak ponad 23% respondentów uważa jakość usług świadczonych przez GOK oraz Biblioteki Publiczne w Ustroniu Morskim za bardzo dobrą, zaś 15,38% – za dobrą. Czternaście osób twierdzi, że jakość usług jest słaba, tyle samo – że bardzo słaba.

Tabela 24. Badanie ankietowe: Jak oceniasz jakość usług świadczonych przez obiekty kulturalne na terenie gminy?

Jak oceniasz jakość usług świadczonych przez obiekty kulturalne na terenie gminy (świetlice, biblioteki, domy kultury)?

<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	24	23,08
dobrze	16	15,38
dostatecznie	36	34,62
źle	14	13,46
bardzo źle	14	13,46
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Większość badanych pozytywnie ocenia jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych odbywających się w Gminie Ustronie Morskie. Poniżej wykres z rozkładem odpowiedzi ankietowanych.

Tabela 25. Jak oceniasz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych odbywających się na terenie gminy?

<i>Jak oceniasz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych odbywających się na terenie gminy?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	8	7,69
Dobrze	32	30,77
Dostatecznie	32	30,77
Źle	22	21,15
bardzo źle	10	9,62
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Duża część respondentów uznała ilość instytucji zajmujących się kulturą na terenie Gminy Ustronie Morskie za wystarczającą. Warto jednak nadmienić, iż wśród poproszonych o wskazanie najpilniejszych potrzeb w swojej okolicy w najbliższym czasie, aż 46,15% ankietowanych uznało, że jest to budowa i modernizacja świetlic wiejskich. Bardziej nagłącą potrzebą okazała się tylko poprawa infrastruktury drogowej.

2.8. Obiekty dziedzictwa kulturowego

Jak już wspomniano, Gmina Ustronie Morskie posiada bogatą historię sięgającą aż XII wieku. Na jej terenie znajdują się cenne zabytki, które nie tylko stanowią szczególną wartość dla lokalnej społeczności, ale także atrakcyjne obiekty turystyczne. W gminie istnieje także aż 157 stanowisk archeologicznych wskazanych do objęcia ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Większość zabytków zlokalizowana jest w miejscowości Rusowo, oddalonej od Ustronia o około 10 km. Do najważniejszych z nich (wymienionych również przy okazji nakreślenia tła historycznego) należą ponad 600-letni kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Różańcowej oraz sąsiadujący ze świątynią XIX-wieczny Park Podworski.

Pochodzący z XIV wieku gotycki kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej to jedna z najstarszych świątyń chrześcijańskich na Pomorzu. Była świadkiem i uczestnikiem losów

życia co najmniej trzydziestu pokoleń mieszkańców Rusowa. Obecnie pełni funkcję kościoła filialnego rzymskokatolickiej parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Ustroniu Morskim. Nr z rejestru zabytków: 371 z dn. 09.04.1964 r.

Historia Parku Podworskiego sięga natomiast początku wieku XIX wieku, kiedy to Rusowo stanowiło posiadłość rodziny Schroderów. Ernst Friedrich Samuel Schroder, zbudował tu pałac, oranżerię, wzorowaną na greckiej świątyni i usytuowaną na sztucznie usypanym wzniesieniu otoczonym fosą wieżę, przypominającą wieżę zamku krzyżackiego. Następnie powstał, zajmujący powierzchnię prawie 36 hektarów, park o charakterze romantyczno-naturalistycznym. Niestety, do czasów współczesnych z dawnych zabudowań zachowała się jedynie część wieży wraz z opasającą ją fosą oraz zarys fundamentów pałacowych. Obecnie właścicielem parku jest gmina Ustronie Morskie. Decyzją Wydziału Kultury i Sztuki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie w 1976 roku park został wpisany do rejestru zabytków (nr z rejestru zabytków: 918 z dn. 30.11.1976 r.). Po przeprowadzonej w 2002 roku inwentaryzacji park został uprzętnięty, a na jego terenie wyznaczono ścieżkę przyrodniczo-edukacyjną: w parku znajduje się bowiem osiem pomnikowych drzew. Na szczególną uwagę zasługuje platan klonolistny o nawie "Antoni" – należy on do najstarszych przedstawicieli tego gatunku w Polsce.

Jednak najcenniejsze pomniki przyrody na terenie Gminy Ustronie Morskie stanowią dwa najstarsze w Polsce dęby: "Bolesław" oraz "Warcisław". Znajdują się w pobliżu miejscowości Bagicz: prowadzi do nich specjalnie stworzony Błękitny Szlak Turystyczny. W 2000 roku drzewa te poddano profesjonalnemu badaniu dendrologicznemu – na jego podstawie określono wiek roślin. 800-letni dąb „Bolesław” jest wysoki na 30 m, a jego obwód liczony na wysokości 1,3 m wynosi 691 cm. Średnica jego olbrzymiej korony rozciąga się na 18 metrów. 19 sierpnia 2000 roku dąb ochrzczono imieniem Bolesław na cześć króla Bolesława Chrobrego: za jego przyczyną powstało w 1000 roku biskupstwo w Kołobrzegu. Niestety, silny wiatr i ulewy, które przeszły nad Lasem Kołobrzeskim w nocy z 31 maja/01 czerwca 2016 r. przewróciły wiekowe drzewo. Leżący dąb został oznakowany oraz ogrodzony, i do czasu samoistnego rozkładu pozostanie nadal pomnikiem przyrody. Dąb „Warcisław” liczy sobie natomiast ponad 640 lat. On z kolei nosi imię księcia Gryfity Warcisława III, z inicjatywy którego Kołobrzeg w 1255 r. otrzymał prawa miejskie. Jego obwód wynosi aż 720 cm, a jego najwyższe konary sięgają aż 37 metrów.

Na terenie Bagicza znajduje się także cmentarz polowy funkcjonujący na przełomie XIX i XX wieku. Po II wojnie światowej był niedostępny, ponieważ znajdował się na terenie radzieckiej bazy wojskowej. Dopiero w 1992 roku teren z rąk Rosjan przejął samorząd gminy Ustronie Morskie – samorząd nie podjął jednak żadnych działań w celu rewitalizacji lub ochrony tego miejsca. Znajduje się tam wiele pozostałości po nagrobkach oraz grobowcach, jednak zdecydowana większość z nich jest rozkopana. Zniknęły także kute, żelazne krzyże, ozdobne ogrodzenia i co cenniejsze tablice. Zachowały się natomiast słupy jednej z bram wejściowych. Nr z rejestru zabytków: 1209 z dn. 27.12.1987 r.

2.9. Turystyka i rekreacja

Bogata historia, którą może poszczycić się Gmina Ustronie Morskie oraz atrakcyjne zabytki znajdujące się na jej terenie z pewnością zachęcają do zwiedzania. Jednak największym atutem gminy w zakresie turystyki i rekreacji są szczególne walory przyrodnicze: klifowy brzeg morski z charakterystyczną linią brzegową, piaszczyste plaże oraz pasma nadmorskich wydm. Dopelnienie malowniczego krajobrazu stanowią duże kompleksy leśne urozmaicone zabytkowym starodrzewem, które nie tylko dają schronienie przed upałem, ale również stwarzają możliwość aktywnego wypoczynku.

Mimo wymienionych wyżej atutów, opinie mieszkańców Gminy Ustronie Morskie na temat jej atrakcyjności turystycznej są dosyć krytyczne. Niewiele ponad 25% respondentów uważa ją za dobrą lub bardzo dobrą, z czego ocenę najwyższą wybrało zaledwie 4 ankietowanych. Najwięcej badanych, prawie 33%, ocenia atrakcyjność turystyczną gminy źle, nieco mniej – 28,85% – dostatecznie, natomiast bardzo źle – 13,46% ankietowanych.

Tabela 26. Jak oceniasz atrakcyjność turystyczną gminy?

<i>Jak oceniasz atrakcyjność turystyczną gminy (ilość i jakość zabytków, miejsc atrakcyjnych pod względem przyrodniczym, stan środowiska naturalnego...)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	4	3,85
dobrze	22	21,15
dostatecznie	30	28,85
źle	34	32,69

bardzo źle	14	13,46
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Ze względu na szczególne położenie, Gmina Ustronie Morskie rozwija się przede wszystkim w oparciu o turystykę. Rosnącą liczbę obiektów noclegowych, miejsc noclegowych, liczbę osób korzystających z noclegów oraz liczbę udzielonych noclegów w latach 2007-2014 zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 27. Wybrane turystyczne obiekty noclegowe w gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2014

Wybrane turystyczne obiekty noclegowe	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>ogółem</i>								
obiekty	39	36	40	31	39	70	75	76
miejsca noclegowe	5167	4696	5250	4345	4622	5876	5805	6347
korzystający z noclegów	45817	49273	47819	40100	50263	54016	55985	65605
udzielone noclegi	392657	413617	394540	327708	377386	381416	406504	475547
<i>hotele</i>								
obiekty	2	2	3	3	3	3	3	4
miejsca noclegowe	118	118	208	213	213	172	208	429
korzystający z noclegów	4550	4916	5590	7750	6933	7944	5832	12424
udzielone noclegi	16044	13746	27430	30019	27392	24579	25108	54687
<i>pensjonaty</i>								
obiekty	0	0	0	1	1	1	1	1
miejsca noclegowe	0	0	0	60	32	32	32	32
korzystający z noclegów	0	0	0	140	294	282	282	324
udzielone noclegi	0	0	0	2640	1920	1574	1688	1819

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

W latach 2007-2014 liczba obiektów noclegowych zwiększyła się z 39 do 76: oznacza to niemalże dwukrotny wzrost na przestrzeni siedmiu lat. Wśród obiektów dominują kwatery prywatne; oprócz nich, wg stanu na koniec 2014 r., w gminie funkcjonowały 4 hotele i jeden pensjonat. Na przestrzeni badanego okresu znacząco wzrosła również liczba osób korzystających z noclegów oraz liczba udzielonych noclegów. W 2007 r. liczba osób korzystających z noclegów wyniosła 45817, natomiast w 2014 r. było to 65605 osób. W tym samym czasie liczba udzielonych noclegów wzrosła z 392657 do 475547. W ujęciu względnym oznacza to odpowiednio wzrost o 43,19% jeśli chodzi o liczbę osób korzystających z noclegów oraz o 21,11% w przypadku liczby udzielonych noclegów. Mniejszy przyrost liczby udzielonych noclegów w stosunku do przyrostu liczby osób korzystających z noclegów może świadczyć o tym, że przeciętny czas pobytu w analizowanym okresie uległ skróceniu.

Tabela 28. Turystyczne obiekty noclegowe w gminie Ustronie Morskie wg stanu na 18.03.2016 r.

Lp.	NAZWA OBIEKTÓW	LICZBA OBIEKTÓW		RAZEM liczba obiektów	LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH		RAZEM (liczba miejsc noclegowych)
		caloroczne	sezonowe		caloroczne	sezonowe	
1.	OŚRODKI WCZASOWE I KOLONIJNE	35	82	117	3551	6378	9929
2.	KWATERY PRYWATNE	15	197	212	489	3851	4340
3.	POLA NAMIOTOWE	2	10	12	444	799	1243
4.	GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE	10	9	19	124	150	274
5.	HOTELE	3	0	3	192	0	192
6.	CAMPING	0	1	1	0	100	100
7.	RAZEM	65	299	364	4.800	11.278	16.078

Źródło: dane udostępnione przez Gminę Ustronie Morskie.

Pomimo znacznego wzrostu liczby dostępnych miejsc noclegowych w Gminie Ustronie Morskie, mieszkańcy poproszeni o ocenę poziomu bazy turystyczno-wypoczynkowej wyraźnie skłaniali się ku negatywnym ocenom. Najwięcej, bo aż 44,33% ankietowanych uznało jej poziom za bardzo zły, a 13,56% za zły; 17,31% badanych wybierało ocenę dostateczną. Zaledwie co czwarty ankietowany jest zadowolony z poziomu bazy turystyczno-wypoczynkowej w swojej gminie, przy tym tylko 12 osób wybrało odpowiedź "bardzo dobrze". Poniżej zebrano odpowiedzi badanych.

Tabela 29. Badanie ankietowe: Jak oceniasz poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej w gminie?

<i>Jak oceniasz poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej w gminie (baza noclegowa, gastronomiczna)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	12	11,54
dobrze	14	13,46
dostatecznie	18	17,31
źle	14	13,46
bardzo źle	46	44,23
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

2.10 Baza sportowo rekreacyjna

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ustroniu Morskim

Istotną rolę w rozwoju kultury fizycznej na terenie Gminy Ustronie Morskie pełni Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ustroniu Morskim. GOSiR został powołany na drodze Uchwały nr XLI/292/2010 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 9 września 2010 r. „w sprawie powołania jednostki budżetowej pod nazwą Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ustroniu Morskim”. Powstanie jednostki było spowodowane ciągłą rozbudową infrastruktury sportowej Gminy Ustronie Morskie, ale również, co niemniej ważne - potrzebą uporządkowania zaplecza komunalnego, w tym z realizacją zadań związanych z utrzymaniem porządku i czystości na jej terenie. GOSiR realizuje zadania z zakresu sportowego oraz komunalnego.

Do zadań segmentu sportowego zaliczamy:

- Organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych;
- Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie aktywnego wypoczynku i rekreacji;
- Administrowanie obiektami sportowo-rekreacyjnymi oraz kąpieliskami;
- Inicjowanie, popieranie i upowszechnienie kultury fizycznej we wszystkich środowiskach społecznych, a zwłaszcza współdziałanie w rozwoju kultury fizycznej ze stowarzyszeniami

kultury fizycznej, szkołami i innymi organizacjami pożytku publicznego oraz udzielania pomocy w realizacji zadań;

- Prowadzenie spraw związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na kąpieliskach, w tym ich organizowanie zatrudnianie ratowników;
- Tworzenie wzorów i kształtowanie nawyków zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego;
- Rozwijanie zainteresowań oraz uzdolnień sportowych uczestników zajęć;
- Stałe podnoszenie wyszkolenia sportowego uczestników zajęć;
- Integracja dzieci, młodzieży i osób dorosłych z różnych środowisk w tym również niepełnosprawnych;
- Propagowanie kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności w zakresie wychowania fizycznego, rekreacji i sportu w podległych obiektach;
- Organizowanie z własnych środków imprez sportowo-rekreacyjnych;
- Wynajmowanie i wydzierżawianie składników majątku trwałego, a także pobieranie innych pożytków z majątku;
- Pozyskiwanie środków finansowych na upowszechnianie kultury fizycznej;
- Zapewnienie bezpieczeństwa osobą korzystającym z usług GOSiR;
- Promocja gminy poprzez sport;
- Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie budowy nowych obiektów i urządzeń sportowych oraz rozbudowa i modernizacja już istniejących.

Nieco inne zadania realizuje GOSiR w segmencie komunalnym. Zaliczamy do nich w szczególności:

- Prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem porządku i czystości na terenie gminy, a zwłaszcza na drogach, chodnikach, w parkach i na terenach zielonych, plaży i terenach przyplażowych, placach zabaw i rekreacyjnych;
- Prowadzenie cmentarzy komunalnych;
- Utrzymanie sanitariatów publicznych i przystanków autobusowych;
- Administrowanie gminnym zasobem mieszkaniowym oraz dbałość o stan techniczny obiektów i infrastruktury komunalnej oraz lokali użytkowych;

- Zarządzanie komunalnymi środkami transportowymi;
- Organizowanie dowozu dzieci do szkół i przedszkola;
- Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie organizowania robót publicznych i prac inwestycyjnych;
- Świadczenie usług komunalnych.

Zakres działalności sportowej Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ustroniu Morskim obejmuje swoim obszarem obiekty:

w miejscowość Ustronie Morskie:

1) Centrum Sportowo-Rekreacyjne Helios (gdzie funkcjonuje **Szkoła Pływania Helios** – mająca za zadanie naukę i doskonalenie pływania dla wszystkich dzieci, młodzieży i dorosłych z terenów Gminy Ustronie Morskie oraz gmin sąsiednich. Szkołka w zależności od zapotrzebowania prowadzi zajęcia grupowe i indywidualne 2 lub 3 razy w tygodniu. W zakresie prowadzonych zajęć znajduje się nauka wszystkich sportowych technik pływania. Z kolei **UKS Sokół „Helios” Ustronie Morskie** to sekcja pływacka uczniowskiego klubu sportowego zrzeszająca w swoich szeregach najzdolniejszych młodych pływaków z Gminy Ustronie Morskie. W Centrum Sportowo-Rekreacyjnym Helios organizowanych jest szereg wydarzeń, takich jak zawody sportowe, Majówki, Dzień Kobiet czy Walentynki.

2) Stadion Sportowy z zapleczem hotelowym (obiekt dysponuje 48 miejscami noclegowymi w pokojach 2,3,4,5 osobowych z pełnym węzłem sanitarnym. Przy obiekcie znajduje się w pełni wymiarowe boisko do piłki nożnej.

3) Zespół Sportowy „ORLIK 2012” (zajmuje się promocją sportu i aktywnego wypoczynku poprzez organizację szeregu imprez o charakterze sportowym);

4) Siłownię Gminną

5) Euroboisko 102 metry długości i 64 metry szerokości, nawierzchnia z trawy syntetycznej, oświetlenie, trybuna , drogi dojazdowe i chodniki. (obiekt sportowy, spełniający wymogi licencyjne Polskiego Związku Piłki Nożnej do organizacji meczów ligowych i spotkań międzynarodowych, w różnych kategoriach wiekowych.)

w miejscowość Rusowo:

a) Sale Gimnastyczną

Dział Komunalny Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ustroniu Morskim obsługuje przede wszystkim następujące zadania: sprzątanie plaży, sprzątanie promenady, sprzątanie miejscowości (podział na trzy rejony), wywóz nieczystości z koszy ulicznych i plażowych (trzy brygady), koszenie terenów zielonych wraz z zamykaniem, pielęgnacja krzewów i drzewek, koszenie traw i zamykanie ulic przy użyciu ciągnika oraz naprawa sprzętu mechanicznego, prace remontowo – naprawcze, obsługa cmentarzy komunalnych, obsługa terenów przy stadionie sportowym w Ustroniu Morskim. Ponadto dział komunalny zajmuje się wywozem nieczystości z koszy ulicznych i plażowych, likwidacją na terenie gminy barszczu Sosnowskiego, wykonywaniem prac remontowych w miejscach publicznych (ulice, plaże), wykaszaniem terenów zielonych i innymi pracami porządkowymi. Ponadto pracownicy tego działu uczestniczą w wyłapywaniu bezdomnych psów na terenie gminy, obsługą imprez organizowanych przez Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, sołectwa gminne. Do kompetencji działu komunalnego GOSiR należy też wynajem kontenerów sanitarnych i rozbudowa oraz porządkowanie cmentarza komunalnego¹⁶.

3. Środowisko przyrodnicze i infrastruktura

3.1. Warunki klimatyczne

Gmina Ustronie Morskie, według R. Gumińskiego leży w „II. Zachodniobałtyckiej” dzielnicy klimatycznej (rys. 1.). Klimat tego obszaru kształtowany jest głównie przez morze. Znaczący wpływ mają lokalne uwarunkowania terenowe i odległość od morza, w tym obniżenia nizin nadmorskich oraz tereny podmokłe i bagienne. Dlatego też obszar gminy cechuje się m.in. niską temperaturą w okresie maj-lipiec, najmniejszą w byłym województwie koszalińskim liczbą dni gorących oraz najpóźniej rozpoczynającą się zimą. Dla gminy charakterystyczne są także: najmniejsza liczba dni z pokrywą śnieżną, długi okres bezprzymrozkowy oraz najmniejsze średnie amplitudy. Klimat jest więc bardzo łagodny jak na krajowe warunki. Należy przyjąć, że tereny położone na gruntach mineralnych, na wysokości powyżej 5 m n.p.m., o ekspozycji południowej i zachodniej, w odległości ponad 20 m od dróg, osłonięte od wiatrów, w pobliżu morza (do około 200 m od brzegu morskiego) wykazują najkorzystniejsze cechy mikroklimatu lokalnego.

Rysunek 2. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski wg R. Gumińskiego

¹⁶ Dane udostępnione przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ustroniu Morskim.

Dzielnica rolniczo-klimatyczna

I.	Szczecińska	XII.	Lubelska
II.	Zachodniobałtycka	XIII.	Chelmska
III.	Wschodniobałtycka	XIV.	Wrocławska
IV.	Pomorska	XV.	Częstochowsko- Kielecka
V.	Mazurska	XVI.	Tarnowska
VI.	Nadnotecka	XVII.	Sandomiersko – Rzeszowska
VII.	Środkowa	XVIII.	Podsudecka
VIII.	Zachodnia	XIX.	Podkarpacka
IX.	Wschodnia	XX.	Sudecka
X.	Łódzka	XXI.	Karpacka
XI.	Radomska		

3.2. Rzeźba terenu

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego obszar opracowania zaliczony został do podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie, makroregion Pobrzeże Koszalińskie, mezoregion Wybrzeże Słowińskie i od południa częściowo mezoregion Równina Białogardzka. W obrębie terenu opracowania można wyróżnić następujące ważniejsze formy geomorfologiczne:

- brzeg morski (klif i mierzeja);
- wysoczyznę morenową składającą się z kilku poziomów wysoczyznowych, która na dłuższym odcinku brzegu morskiego dociera do brzegu morskiego tworząc klif,
- duże obniżenie pradolinie pomiędzy Wieniatowem, Ustroniem Morskim, Sianożętami i Bagiczem;
- oczka wodne, duże obniżenia bezodpływowe, nieduże doliny strumieni.

Gmina jest położona na 2 najniższych poziomach wysoczyznowych, silnie zdenudowanych przez spływające do morza wody powierzchniowe. Główna, najniższa część poziomu wysoczyzny została zniszczona w wyniku procesów abrazyjnych brzegu morskiego. Najniższy poziom wysoczyzny (taras wysoczyznowy) zalega na wysokościach 5 – 12,5 m npm.

Rzeźba terenu, na którym położona jest Gmina jest zróżnicowana. Najniżej położony jest brzeg morski, który stanowi bazę erozyjną dla wód powierzchniowych. W skład brzegu włączono plażę i przyległy klif lub wydmy.

Strefę klifową (szczególnie w obrębie Ustronia Morskiego) należy uznać za najbardziej narażoną na degradację. Klif ten nie jest odporny na abrazję, z powodu braku piasku w przyległej strefie dennej. Został on zabezpieczony technicznie poprzez wykonanie ścianek Larsena i gwiazdobluki. Plaża uległa zniszczeniu i obecnie w wyniku refulacji podlega odtworzeniu. W wyniku przeprowadzonych badań strefy brzegowej należy przyjąć, że nie ma możliwości naturalnego odtworzenia się plaży. Zmiany brzegu w tym rejonie wykazują wzrost abrazji klifu w ciągu ostatnich dekad i małą akumulacją w obrębie plaży. Największe zmiany podnoża klifu zachodziły w latach 1971-1983 i przebiegały z prędkością 1,3 m/rok. W związku z tym w latach 1984-1991 zbudowano ściankę Larsena oraz umieszczono gwiazdobluki. Po wykonaniu tych prac klif wykazuje cechy stabilizacji. Jednak nie ma materiałów, które pozwoliłyby na odbudowę plaży.

Każde zakładane podnoszenie się poziomu morza musi spowodować wzrost prędkości niszczenia brzegu oraz utratę osadów brzegowych. W konsekwencji kolejne wzmocnienie techniczne brzegu. Przy średniej prognozie podnoszenia się poziomu morza 0,6 m/100 lat, wielkość erozji wyniesie 0,27 m/rok. Na podstawie przeprowadzonych analiz w ramach opracowania „Strategii ochrony brzegu morskich” zakwalifikowano rejon Ustronia Morskiego do strefy o średnim łącznym zagrożeniu.

Ważną rolę w krajobrazie stanowi pradolina nadmorska wyraźnie zaznaczona w części centralnej i zachodniej Gminy. Dno pradoliny znajduje się 5-7 m poniżej przyległej wysoczyzny i ma na długich odcinkach naturalny charakter z siecią rowów melioracyjnych nie odnawianych. W obrębie części pradoliny rozpoczęto procesy urbanizacyjne.

Rzeźba wysoczyzny morenowej nie jest silnie zróżnicowana. Dominują tereny płaskie, miejscami lekko faliste ze zróżnicowanymi powierzchniowo zagłębieniami bezodpływowymi,

w których znajdują się torfowiska, stałe i efemeryczne zbiorniki wodne. Przecięta jest ona nielicznymi i nie głębokimi dolinami strumieni.

3.3. Surowce mineralne

Gmina Ustronie Morskie jest uboga w naturalne surowce mineralne. Większość powierzchni gminy budują gliny zwałowe osadzone w trakcie procesu wycofywania się lodowca. Jednakże na obszarze tej gminy zasadniczo brak jest glin, ilów i innych surowców mineralnych spełniających wymogi dla przemysłowej produkcji z nich materiałów budowlanych. Również z okresu czwartorzędu pochodzą zalęgające w tej gminie miejscowo żwiry i piaski; część z nich jest pochodzenia eolicznego. Do nich należą również piaski morskie plaży i wydm. Inne osadzone zostały w procesie wędrówki i topienia się lodu, jednakże nie mają one większego znaczenia gospodarczego. Dla potrzeb własnych ludność wydobywa niewielkie ilości kruszywa mineralnego, piasku i żwiru w miejscowości Rusowo-Strachomino (2 punkty eksploatacji).

Z rozpoznania geologicznego wynika, że można się spodziewać ewentualnych złóż nadających się do eksploatacji w rejonie na zachód od wsi Kukinia (wzgórza kemowe – pogranicze gmin Ustronie Morskie i Dygowo) oraz na wschód od wsi Rusowo. Z pewnością w podłożu skorupy ziemskiej pod obszarem gminy Ustronie Morskie mogą występować złoża solanek, o podobnym składzie jak w Kołobrzegu. Przemawia za tym fakt, że gmina ta leży na obszarze Antykliny Kołobrzesckiej, zasobnej w solanki o działaniu balneologicznym.

Z innych utworów czwartorzędowych, jednakże pochodzenia organicznego, szczególnie licznie występują torfy i gytie. Rozlokowane są one na całej powierzchni gminy, a szczególnie obficie występują na równinie bagiennej, w dolinie Pyszki, na obszarze Kołobrzecznego Lasu. W sąsiedniej gminie i mieście Kołobrzeg torfy niskie leżące w ciągu równiny bagiennej są eksploatowane dla celów balneologicznych.

Obszar Ustronia Morskiego obejmuje swoim zasięgiem obszary gdzie zlokalizowane są pokłady torfu znajdujące się w zagłębieniach wytopiskowych i dolinach bagiennych. Trzon pokładów torfu występuje na równinie bagiennej. Jego pokłady ciągną się z licznymi odnogami od granicy zachodniej gminy do centrum Ustronia Morskiego. Jego szerokość wynosi około 500 m, a miąższość torfów max. wynosi nawet prawie 5 metrów.

Jest to torf głównie olesowy oraz olesowo-turzycowiskowy, o niskiej popielności wynoszącej około 15%. Pokłady te stanowią tylko część pokładów torfu zalegających na obszarze doliny przymorskiej na odcinku Podczele – Bagicz – Ustronie Morskie. Całe torfowisko ma powierzchnię około 290 ha przy zasobności około 8 mln m³. Dno tego złoża wyścielają pokłady gytii ilastej o zasobach około 1,8 mln m³. Stopień rozkładu torfu w złożu wynosi 40 %. Niestety zasoby tego torfu, ze względu na pozostawanie w zasięgu występowania zasolonych wód gruntowych i wykonanej w latach minionych bardzo stanowczej melioracji prowadzącej do przesuszenia torfu, nie stanowią odpowiedniego surowca dla celów balneologicznych, tak jak ma to miejsce w sąsiadującym Kołobrzegu.

Niewielkie zasoby także torfu niskiego występują w granicach dzisiejszego Kołobrzесьkiego Lasu w obniżeniach równiny denno-morenowej. Łącznie na tym obszarze zajmują one prawie 50ha i posiadają zasoby do 1mln m³. Ich miąższość średnia kształtuje się na poziomie blisko 2 m, a max. ponad 5m.

Zasoby torfu niskiego występują również na całej długości doliny Malechowskiej Strugi. Jego szerokość waha się w granicach do 300 metrów. Znajduje się tu torf utworzony na piaskach i mułkach den dolinnych i zagłębień. Kolejne duże złożo występuje w obrębie wsi Kukinia. W lokalnym obniżeniu znajduje się soczewka pokładu torfu niskiego, w kształcie elipsy o średnicy 1,2 x 0,9 km, obecnie porośniętego drzewostanem olszy czarnej.

Kolejnym dużym torfowiskiem jest torfowisko niskie w rejonie Rusowa. Leży ono na granicy gminy Ustronie Morskie i Dygowo. Jego powierzchnia wynosi około 30 ha, a zasoby są oceniane na około 450 tys. m³. Torfowisko to pod względem historii powstania zaliczane jest do torfowisk olesowych. W złożu tym występuje również gytia o zasobach przekraczających zasoby torfu.

W gminie znajduje się także kilkadziesiąt małych soczewek torfu, głównie niskiego, o powierzchni około 1 ha, występujących na obszarze równiny denno – morenowej w lokalnych obniżeniach terenu. One także były w części przedmiotem eksploatacji. Torfowiska przejściowe i wysokie występują w tej gminie sporadycznie. Niewielkie ich oczka zlokalizowane są między Rusowem a Stojkowem.

3.4. Hydrologia

WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Ustronie Morskie leży pomiędzy doliną dwóch rzek: Parsęty i Czerwonej. Przez południową część gminy przebiega wododział I rzędu, oddzielający dorzecze Parsęty od dorzecza rzeki Czerwonej. Środkowa część jest odwodniana przez niewielką rzeczkę Malechowską Strugę, uchodzącą bezpośrednio do Morza Bałtyckiego. W obrębie tej gminy płynie kilka niewielkich strumieni i rzeczek, które wchodzi w skład zlewni w/w rzek. Są to:

- Łopieniczka, dopływ Czerwonej, zasilana wodami wysiękowymi w rejonie Rusowa i na obszarze Łasińskiego Lasu,
- Pyszka, dopływ Parsęty, mająca początek jednej z jej ramion w rejonie Rusowa,
- bezimienne dopływy w/w wymienionych cieków wodnych,
- bezimienne ciekі spływające z wysoczyzny morenowej Kołobrzeskiego Lasu w kierunku północnym w stronę Bagicza i Podczela.

Sieć rowów odprowadza wody z obszaru gminy do Parsęty, Czerwonej oraz Malechowskiej Strugi.

Gmina pod względem występowania jezior, stawów i innych stałych i okresowych zbiorników wód stojących jest zaliczana do gmin o najniższej jeziorności. W gminie tej brak jest większych zbiorników wodnych liczących powyżej 10 ha. Na obszarze gminy rozlokowanych jest kilka małych śródpolnych zbiorników wody. Znajdują się one głównie między Kukinką a Gwizdem. Tam też położony jest kompleks stawów, w obrębie których prowadzona jest hodowla ryb.

WODY PODZIEMNE

Wody gruntowe głębszych poziomów występują na południe od miejscowości Bagicz. Są to wody występujące w warstwach czwartorzędowych. Z ich zasobów czerpana jest woda wodociągowa. Natomiast wody przypowierzchniowe nie tworzą ciągłego poziomu.

WODY MORSKIE

Gmina sąsiaduje z Morzem Bałtyckim, jednakże jego wody nie wchodzi w skład obszaru tej gminy. Są one zarządzane przez Urząd Morski w Słupsku.

3.5. Gleby

Rozmieszczenie typów gleb oraz wynikających z tego kompleksów przydatności rolniczej gleb związane jest przede wszystkim z geomorfologią terenu. Gmina Ustronie

Morskie leży w regionie glebowo-rolniczym, gdzie dominują utwory moreny dennej (gliny) o rzeźbie niskofalistej lub płaskiej. Wg danych Studium położenie nadmorskie gminy sprawia, że występują tu bardzo dobre warunki do intensywnej produkcji rolniczej. Wyznacznikiem tej tezy jest obecność łagodnego klimatu, a przede wszystkim bardzo dobrych, zwięzłych gleb.

Większość gleb tego regionu wytworzona jest z glin lekkich, w górnych poziomach najczęściej płytko spłaszczonych. Uwilgotnienie gleb jest w większości właściwe choć dość często występują tu również gleby okresowo podmokłe. Głównie brunatne kwaśne i wyługowane, rzadziej brunatne właściwe i pseudobielicowe (grunty orne) oraz torfowe mułowotorfowe (użytki zielone). W obniżeniach terenu występują czarne ziemie.

W gminie Ustronie Morskie przeważają gleby kompleksu drugiego „pszennego dobrego”, odpowiednie pod uprawę wszystkich płodów rolnych, które na tym terenie są najkorzystniejszymi grunty dla rolnictwa. Wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest wysoka i wynosi 76,5 punktów, a wskaźnik bonitacji 1,07. Najlepsze gleby występują wokół Rusowa. Uważa się, że są one najlepsze w gminie, ale także jedne z najlepszych w powiecie kołobrzeskim.

Oprócz gleb kompleksu drugiego w okolicach Rusowa, występują także gleby kompleksu czwartego „żytniego bardzo dobrego”. Uważane są za ziemie pszenno-żytnie i na nich także występują korzystne warunki dla uprawy roślin zbożowych, motylkowych oraz okopowych. Najmniej korzystne warunki glebowe występują na południe od Kukini. Występują tam gleby m.in. „kompleksu pszenno-wadliwego” i żytniego dobrego.

Pod względem cech bonitacyjnych gleby leżące na obszarze gminy Ustronie Morskie należą do IV klasy bonitacyjnej i stanowią prawie 54 % ogólnej powierzchni użytków rolnych. Mniej licznie, bo tylko w ponad 33% występują gleby III klasy bonitacyjnej, przede wszystkim w środkowej i południowej części gminy, gdzie powierzchnie ziemi pokrywają gliny zwałowe, będące efektem działalności ostatniego zlodowacenia.

W obrębie łąk trwałych najliczniej (ponad 41%) występują gleby należące do IV klasy bonitacyjnej. Natomiast wśród pastwisk trwałych najwięcej, bo ponad 70% gruntów, jest sklasyfikowanych do III klasy. Zarówno łąki jak i pastwiska zlokalizowane są głównie na równinie bagiennej oraz w dolinie Pyszki i powstały one na bazie torfów niskich zalegających te doliny.

Pod względem zasobności gleb w składniki mineralne należy stwierdzić że na znacznej części gleb występuje duże zakwaszenie wymagające wapnowania, a tym samym występuje również niska zawartość magnezu.

3.6. Lasy

Lesistość gminy kształtuje się następująco:

- powierzchnia lasów ogółem w ha -1645,2
- w tym lasy publiczne w ha - 1561,1
- w tym własność gminy - 28,0
- lesistość w % - 28,9

Większość lasów podlega Nadleśnictwu Gościno (leśnictwa: Starachomino, Bagicz, Stójkowo), część lasów w strefie brzegowej podlega Urzędowi Morskiemu w Słupsku i MON, w rękach prywatnych znajduje się ok. 50 ha. Lasy znajdujące się w strefie ochrony uzdrowiskowej „C” oraz w Obszarze Chronionego Krajobrazu mają status ochronnych. Na terenie Gminy znajdują się 2 duże kompleksy leśne: Kołobrzesci Las i Łasiński Las.

Kołobrzesci Las znajduje się na potencjalnym siedlisku żyznej buczyny niżowej. Zbiorowisko to jest jednak wykształcone fragmentarycznie. W większości pododdziałów drzewostan budują wyłącznie buki, ale starodrzew został w znacznej mierze wycięty - większość drzew nie przekracza wieku 60-80 lat, choć znajdują się także okazy, których wiek przekracza sto lat. Oprócz buków licznie występują: dąb, świerk i brzoza, a w miejscach podmokłych olcha i jesion. W wielu pododdziałach w drzewostanie bukowym można odnaleźć gatunki obce dla siedliska żyznej buczyny niżowej lub egzoty. W północnej części kompleksu Kołobrzesciego Lasu pojawiają się płaty nawiązujące do grądu, bez udziału grabu. W drzewostanie występuje starodrzew bukowo-dębowy. Oprócz tego rozwijają się fitocenozy żyznej buczyny niżowej Galio odorati-Fagetum.

Łasiński Las występuje na potencjalnym siedlisku grądu, ale intensywna gospodarka leśna bardzo zniekształciła fitocenozy leśne – w prześwietlonym drzewostanie dominują buki z pojedynczymi ponad 100-letnimi ostańcami, zwykle bardzo niewielką domieszkę stanowią dęby szypułkowe i graby. Spotykane są płaty z nasadzonym świerkami, daglezią, z dużym udziałem brzozy brodawkowatej oraz w miejscach zabagnionych gatunkami olsów i łęgów. Łasiński Las jest w różnym stopniu podmokły, stąd lepiej zachowane płaty grądów

charakteryzuje także pewien udział gatunków bagiennych i wilgotnolubnych – są to więc grądy niskie.

Na odcinku między Sianożętami a Bagiczem płat buczyny dochodzi do dyluwialnego brzegu morskiego. Wzdłuż wybrzeża klifowego od Ustronia Morskiego do wschodniej granicy Gminy ciągnie się pas lasu na potencjalnym siedlisku lasu brzożowo-dębowego *Betulo-Quercetum*. Podlega on silnej antropopresji i jest wyraźnie zaburzony. W niektórych fragmentach dominuje nasadzona sosna. W bardziej typowo wykształconych płatach *Betulo-Quercetum* drzewostan budują głównie dęby, brzozy, sosny, buki, jarzębiny i osiki. Podszyt i runo są bujne i bogate gatunkowo. Zdegradowane torfowisko kopułowe na północ od Kukini porasta fragmentarycznie wykształcona brzezina bagienna. W drzewostanie dominuje brzoza omszona, której towarzyszą: sosna, dąb, olsza, świerk, osika, jarzębina. Na utworach gliniastych i piaszczysto-gliniastych moren dennych i czołowych, z reguły w środkowych partiach stoków, rozwijają się fitocenozy nizinnych lasów dębowo-grabowych (grąd) *Stellario-Carpinetum*.

3.7. Flora

Gmina charakteryzuje się znacznymi walorami fauny. W szczególności duże znaczenie w tym zakresie posiada Las Kołobrzesci, jako kompleks leśny o zachowanych na dużych powierzchniach siedliskach przyrodniczych typowych dla żyznych siedlisk lasowych w Polsce północno-zachodniej, w tym dla nieopisywanych dotąd jesionowych łągów subatlantyckich. Obszar ten stanowi zupełnie wyjątkową ostoję dla szeregu gatunków roślin, ale też grzybów i mszaków, ze względu nie tylko na ich długą listę, ale też wyjątkowo masowe występowanie. Podobnie Las Łasiński pod względem cech i walorów środowiska jest obiektem znaczącym i zasługującym na podobne traktowanie. W pasie nadmorskim występują walory typowe dla tych specyficznych siedlisk, z występującymi tu rzadkim gatunkami jak: mikołajek nadmorski i łoboda nadbrzeżna.

W wyniku prac przeprowadzonych w ramach opracowania Waloryzacja przyrodnicza Gminy Ustronie Morskie, na terenie gminy stwierdzono występowanie:

- 6 gatunków chronionych ściśle
- 26 gatunków chronionych częściowo
- 45 gatunki zagrożone

- 57 gatunków rzadkich w skali regionalnej
- 80 gatunków grzybów wielkoowocnikowych
- 24 gatunków porostów
- 23 gatunków mszaków

3.8. Fauna

Na obszarze gminy Ustronie Morskie opisano:

- ponad 200 gatunków bezkręgowców;
- 13 gatunków płazów i gadów,
- prawie 130 gatunków ptaków,
- 26 gatunków ssaków.

Gmina Ustronie Morskie stanowi obszar o dużych walorach faunistycznych. Wpływ na to ma obecność na terenie gminy m.in. lasów i mokradeł. O bogactwie fauny świadczą stwierdzone cenne gatunki zwierząt m.in.:

- bocian biały,
- derkacz,
- błotniak stawowy,
- żuraw,
- dzięcioł czarny,
- zimorodek,
- muchołówka mała,
- gąsiorek,
- pachnica dębowa,
- trzepla zielona,
- zalotka większa.

Na terenie gminy stwierdzono obecność 2 gatunków inwazyjnych: biedronki azjatyckiej oraz kraba wielkoszczypcego. Istotnym problemem dla fauny jest sukcesywne rozprzestrzenianie się zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, szczególnie poza granicami istniejącej zwartej zabudowy. Tereny otwarte (pola, łąki, nieużytki) nie zawsze stanowią miejsca istotne do rozrodu cennych gatunków zwierząt. Są one jednak dla wielu zwierząt,

w tym lęgowych na terenach wyłączonych z zagospodarowania, ważnym miejscem żerowiskowym zarówno podczas lęgów, migracji wiosennej i jesiennej oraz zimowania.

3.9. Obszary chronione

Łączna powierzchnia obszarów chronionych w gminie wynosi 2370 ha, co stanowi niemal 42% ogólnej powierzchni gminy. Do głównych form ochrony przyrody w gminie należy:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” – obszar o niezwyklej walorach krajobrazowych, w którego skład wchodzi wydmy nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami i trzcinowiskami na zapleczu wydm oraz z efektownymi faezami i piaszczystymi plażami na wybrzeżu. W granicach OChK znajdują się siedliska ważne dla bytowania, cennych kręgowców, takich jak traszka zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa, trawna i moczarowa, jaszczurki: żyworodna i padalec, derkacz, kszyc, kania ruda i błotniaki: stawowy oraz łąkowy, świerszczak oraz strumieniówka, dzierzby, nietoperze i łasicowate. Wybrzeże Bałtyku jest okresowo wykorzystywane przez foki, które przed stu laty nawet tu mogły się rozradzać. Również jeszcze stosunkowo niedawno plaże Bałtyku, jak i łąki nadmorskie stanowiły z pewnością biotop dla lęgów ptaków siewkowatych, takich jak rycyk, kulik, krwawodziób, biegus zmienny, a być może także bekasik. W pasie nadmorskim znajdują się obszary klifowe, nadmorskie wydmy szare, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy lęgowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oddzielającą go od morza oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.

- obszarów specjalnej ochrony Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” (PLH320017) – ostoja obejmuje dobrze zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe, wydmowe, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek. Typowo wykształcony układ pasowy biotopów obejmuje pas wód przybrzeżnych, plażę z pasami kidziny, wydmy białe oraz wydmy szare z charakterystyczną roślinnością psammofilną i wydmy brunatne, porośnięte borami bażynowymi. Na odcinkach dyluwialnych rozwija się pomorski las brzożowo-

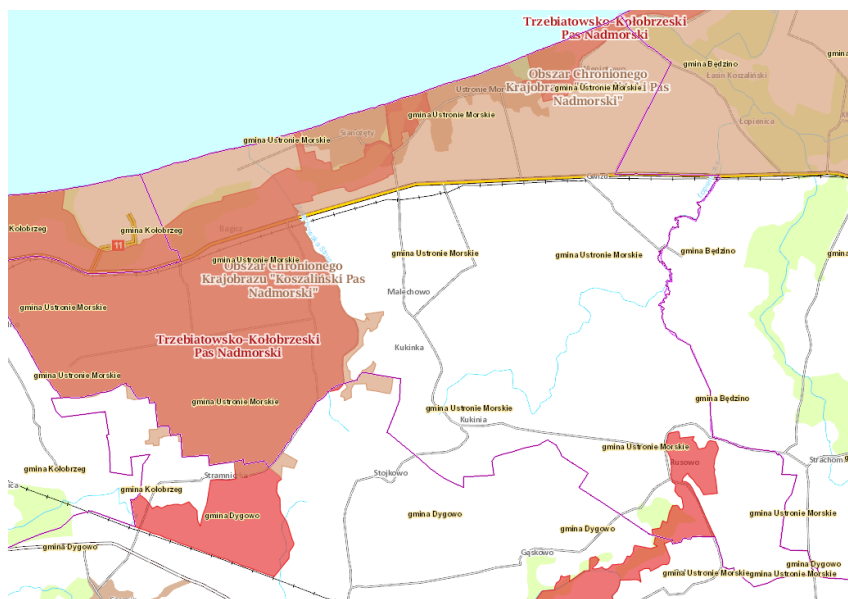
dębowy. Na zapleczu pasa wydmowego spotkać można lasy bagienne i łąkowe, wykształcone częściowo na podłożu torfowym: wokół jeziora Liwia Łuża, między Włodarką a Mrzeżynem oraz na południowy wschód od Dźwirzyna. Na południowy wschód od Kołobrzegu rozciąga się duży kompleks leśny z dominacją żyznych buczyn, ale także z udziałem dobrze wykształconych grądów, łągów, olsów oraz z zachowanymi fragmentami starodrzewu (Kołobrzesci Las). Charakterystycznym elementem pasa brzegowego są jeziora lagunowe, oddzielone od morza wąskim pasem mierzei: Resko Przymorskie i Liwia Łuża. Pełnią ważną rolę jako ostoje ptaków, obfitują także w cenne gatunki flory. Nad jeziorem Liwia Łuża odnaleziono niewielkie stanowisko selerów błotnych. Od południa obszar Ostoi zamknięty jest rozległym, pasmowym obniżeniem Pradoliny Bałtyckiej, w dużym stopniu wypełnionej pokładami torfów niskich, w większości odwodnionych w przeszłości i wykorzystywanych jako użytki zielone. Obszar pradoliny przecięty jest siecią kanałów oraz mniej lub bardziej naturalnych cieków (m. in. Rega, Stara Rega, Czerwona). Obecnie duży procent powierzchni pradoliny nie jest użytkowany rolniczo. Na obrzeżach pradoliny obserwuje się rozwój zarośli z udziałem woskownicy europejskiej (Roby, Dźwirzyna). Ostoja odznacza się wysokim stopniem reprezentatywności siedlisk, typowych dla południowego wybrzeża Morza Bałtyckiego. Głównym walorem obszaru jest dobry stan zachowania typowych biotopów tworzących pas nadmorski, w szczególności kompleksu borów bażynowych. W obrębie ostoi występuje jedno z bardziej rozległych skupisk roślinności halofilnej w Polsce (na północ od Włodarki). W okolicach Robów i Stramniczki występują niewielkie, ale cenne florystycznie mszarne torfowiska typu bałtyckiego.

- obszarów specjalnej ochrony Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” – obejmuje szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje rzeka i jej liczne dopływy posiadają najlepsze w Polsce, a może w Europie, warunki dla tarła łososi, co zapewnia utrzymanie naturalnej populacji tego gatunku w naszym kraju; ponadto naturalny charakter rzeki i jej dopływów zapewnia tarło dla innych ryb łososiowatych: troci wędrownej, pstrąga potokowego i lipienia (zachowanie takiego stanu wymaga zakazu budowania nowych przegród na rzece, natomiast

istniejące, jeśli nie zostaną rozebrane, muszą być wyposażone w bardzo dobrze działające przepławki). Obszar ten stanowi również miejsce rozrodu wydry.

Lokalizację obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody przedstawiono na poniższym rysunku. Na terenie gminy występuje również 16 pomników przyrody.

Rysunek 3. Lokalizacja obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody w gminie Ustronie Morskie

Źródło: Geoserwis GDOŚ, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

3.10. Infrastruktura energetyczna

Gmina jest zasilana napięciem 110 kV poprzez nowoczesną stację transformatorową GPZ 110/115 kV zlokalizowaną w północnej części gminy (południowa część Ustronia Morskiego). Sieć 15kV poprowadzona jest głównie jako linie napowietrzne. Na terenie gminy znajdują się 53 stacje transformatorowe.

W Ustroniu Morskim wybudowano pierwszą w Polsce naziemną farmę fotowoltaiczną o mocy 0,993 MW model PVS800-MWS, którą zlokalizowano na zrekultywowanym wysypisku śmieci. Celem projektu była poprawa efektywności energetycznej poprzez wprowadzenie systemów energii odnawialnej. Farma mogła powstać dzięki środkom unijnym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej w zakresie: wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych”.

Energia produkowana w farmie jest sprzedawana bezpośrednio do sieci energetycznej. Farma składa się z 3820 paneli słonecznych (każdy o mocy 260Wp (Q.PRO-G3 260W)). Konstrukcje rozmieszczona jest w 22 rzędach, skierowane powierzchnią czynną dokładnie w stronę południa pod kątem 35 stopni. Odstępy między rzędami wynoszą 11,4 m, na działce o powierzchni 2,2 ha (powierzchnia 3 boisk piłkarskich). Konstrukcje wsporcze pod panele fotowoltaiczne składające się z metalowych pionowych profili nośnych przykręcanych do płyt betonowych, oraz aluminiowych ram poziomych, do których montowane będą poszczególne panele za pomocą elementów mocujących. Elektrownia działa na zasadzie konwersji w elemencie półprzewodnikowym energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną. Energia spływa z paneli do inwerterów, które zamieniają prąd stały na prąd zmienny a następnie przez linie ŚN przesyłany jest do sieci energetycznej.

3.11. Zaopatrzenie w gaz i ciepłownictwo

Przez gminę przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 (5,4 MPa) relacji Koszalin – Kołobrzeg oraz odboczka Ustronie Morskie - DN 80 (6,3 MPa). W miejscowości Ustronie Morskie znajduje się stacja gazowa wysokiego ciśnienia (Q=3000 m³/h). Z gazociągu do odbiorców gaz trafia za pośrednictwem stacji redukcyjno – pomiarowej pierwszego stopnia i dwóch stacji drugiego stopnia zlokalizowanych w Ustroniu Morskim. Gaz na terenie gminy rozprowadzany jest również za pośrednictwem gazociągu średniego ciśnienia ϕ 90 i 110. Do sieci podłączone są miejscowości: Ustronie Morskie, Sianożęty, Wieniotowo, Rusowo, Kukinia i Kukinka.

Poziom gazyfikacji gminy jest znaczący i w 2014 roku wynosił 49,4%. Długość czynnej sieci przesyłowej w 2014 roku na terenie gminy wynosiła 12,4 km, zaś długość czynnej sieci rozdzielczej 45,3 km. W tym samym roku było 503 czynne przyłącza gazowe, a korzystało z nich 1826 osób w 719 gospodarstwach.

Na terenie gminy nie występują kotłownie rejonowe. Nie występują również rozległe sieci ciepłownicze. Jako podstawowego surowca energetycznego w ciepłowniach znajdujących się przy ośrodkach wypoczynkowych i mieszkalnych budynkach wielorodzinnych używa się gazu ziemnego (do mieszkania gazem w 2014 roku używało 627 gospodarstw, czyli nieco ponad 87% wszystkich użytkowników sieci gazowej).

3.12. Infrastruktura wodno-ściekowa

W gminie Ustronie Morskie głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę jest ujęcie wody znajdujące się w miejscowości Bagicz w sołectwie Sianożęty. Ujęcie to ma wydajność 350 m³/h i obsługuje następujące miejscowości: Ustronie Morskie, Sianożęty, Bagicz oraz Wieniotowo. Drugie ujęcie wody o wydajności 72 m³/h znajdujące się w Kukini dostarcza wodę do takich miejscowości jak: Kukinia, Grąbnica, Gwizd, Kukinka oraz Malechowo. Natomiast ujęcie zlokalizowane w Rusowie (o wydajności 30 m³/h) zaopatruje w wodę jej mieszkańców. Dodatkowo część gospodarstw domowych oraz zakładów pracy korzysta z własnych ujęć. Długość sieci wodociągowej w 2014 roku wynosiła 80,5 km, liczba przyłączy 850 szt. Z sieci wodociągowej korzystało w tym czasie 3426 osób co stanowi 92,7% ogółu ludności gminy. Średnie zużycie wody w gminie jest dość wysokie i wynosi 42,6 m³ na mieszkańca (32,7 m³ – średnia dla województwa zachodniopomorskiego).

Na terenie Gminy Ustronie Morskie funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacyjna. Sieć obsługuje miejscowości: Wieniotowo, część Ustronia Morskiego, Sianożęty, Bagicz, Kukinka, Kukinia oraz Rusowo. Pozostałe miejscowości w gminie nie przyłączone do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, odprowadzają ścieki do zbiorników bezodpływowych.

Sieć kanalizacyjna w gminie jest dość rozbudowana. Jej długość w 2014 roku wynosiła 71,2 km, zaś liczba przyłączy 893. Z kanalizacji w 2014 roku korzystało 3597 mieszkańców, co stanowi aż 88,7% ogółu ludności gminy.

Łączna wielkość ścieków doprowadzana do kanalizacji w 2014 roku wynosiła 410 dm³. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków znajdującej się w Grzybowie w gminie Kołobrzeg. Wszystkie ścieki odprowadzane do kanalizacji zostają oczyszczone w procesie z podwyższonym usuwaniem biogenów. Na terenie gminy w 2014 roku funkcjonowało również 7 przydomowych oczyszczalni ścieków.

3.13. Gospodarka odpadowa

Na terenie gminy w 2014 roku wytworzono ogółem 2379 ton odpadów w tym z gospodarstw domowych 648,8 t. Poniższa tabela prezentuje ilość odpadów odebranych w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami.

Tabela 30. Ilość odpadów odebranych w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami w 2015 roku

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj odebranych odpadów</i>	<i>Masa odebranych odpadów (Mg)</i>
		<i>I półrocze 2015</i>
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2724,6
2.	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	144,5
3.	Odpady ulegające biodegradacji	1,5
4.	Opakowaniowe ze szkła	112,8
5.	Opakowania z tworzyw sztucznych	21,2
6.	Zmieszane odpady opakowaniowe	140,6
7.	Opakowania z papieru i tektury	5,5

Gminnym system gospodarki odpadami zostało objętych 2000 punktów. Średnia ilość zadeklarowanych mieszkańców w tym roku to 3087, w tym prowadząca selekcje: 2470. Segregacja odpadów w Gminie Ustronie Morskie przeważa na nieruchomościach zamieszkałych (19,5% nieruchomości).

W roku 2015 osiągnięto następujące poziomy odzysku:

- osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 58,03%;
- osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: 43,89%;
- żadna ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nie została przekazana na składowisko.

Gmina Ustronie Morskie przejęła na siebie obowiązek wyposażenia nieruchomości zamieszkałych w pojemniki przeznaczone do selektywnego zbierania odpadów, jako część usługi w zamian za uiszczona opłatę oraz jako nieliczna w ramach systemu zachowała tzw. dzwony uliczne, służące mieszkańcom i turystom jako ogólnodostępne punkty selektywnej zbiórki odpadów typu: szkło, papier i tworzywa sztuczne.

3.14. Transport i komunikacja

Gmina Ustronie Morskie położona jest na ważnym szlaku komunikacyjnym o ponadregionalnym charakterze. Przez teren gminy przebiega istotny szlak komunikacyjny, jakim jest droga krajowa nr 11. Jest to droga relacji Kołobrzeg – Poznań. Odcinek gminny tej

drogi wynosi 8,9 km. Układ drogowy Gminy Ustronie Morskie tworzą w dużej mierze także drogi powiatowe (o łącznej długości 20,341 km w obrębie gminy) :

- Droga nr 0272 Z relacji Sianożęty – Ustronie Morskie (długość ok. 2 km);
- Droga nr 0273 Z relacji Ustronie Morskie – Wieniotowo (długość ok. 3,7 km);
- Droga nr 0274 Z relacji droga nr 11 – Ustronie Morskie (długość ok. 1,5 km);
- Droga nr 0275 Z relacji Sianożęty – Dygowo – Poblocie (długość ok. 5,8 km);
- Droga nr 0278 Z relacji Kukinia – Dobrzyca (długość ok. 5,4 km);
- Droga nr 0279 Z relacji Dygowo – Rusowo (długość ok. 1,6 km);
- Droga nr 0294 Z relacji Strachocino – Skoczów (długość ok. 0,1 km).

Na układ sieci drogowej składają się także drogi gminne o łącznej długości 36,8 km, w tym:

- drogi dojazdowe (klasa D) – 8,7 km,
- drogi lokalne (klasa L) – 22,2 km,
- drogi zbiorcze (klasa Z) – 5,9 km.

Większość z dróg posiada utwardzoną nawierzchnię. Uciążliwy dla gminy jest fakt, iż na drodze krajowej nr 11 odbywa się wzmożony ruch tranzytowy, co wzmacniane jest dodatkowo przez ruch lokalny. W sezonie letnim ruch pojazdów jest kilkakrotnie większy, gdyż jest on wzmacniany przez ruch turystyczny odbywający się pomiędzy miejscowościami nadmorskimi. Ruch lokalny wykazuje się ciągłym wzrostem, co powoduje iż stan techniczny wielu dróg stale się pogarsza.

Oprócz dróg na system komunikacyjny gminy, składa się również komunikacja zbiorowa. Komunikację autobusową na terenie gminy zapewnia przedsiębiorstwo PKS oraz przewoźnicy prywatni, obsługujący rynek lokalny. Komunikacja autobusowa zapewnia również połączenia gminy z dużymi miastami w kraju, m.in.: Koszalinem, Krakowem, Poznaniem i Zakopanem.

Ważnym elementem systemu komunikacyjnego gminy jest także kolej. Przez obszar Gminy Ustronie Morskie przebiega linia kolejowa II rzędu relacji Koszalin-Kołobrzeg-Goleniów o łącznej długości na obszarze gminnym 13,2 km. Linia ta zapewnia gminie bezpośrednie połączenie z innymi większymi ośrodkami w Polsce. Na ww. linii na terenie gminy zlokalizowana jest stacja kolejowa w Ustroniu Morskim.

W granicach administracyjnych gminy, w miejscowości Bagicz znajduje się byłe lotnisko wojskowe. Część tego obiektu zlokalizowana jest w granicach administracyjnych miasta Kołobrzeg.

4. Sfera gospodarcza

Gmina Ustronie Morskie ma charakter turystyczno-rolniczy, co jest uwarunkowane jej nadmorskim położeniem. Obraz Ustronia Morskiego oraz sąsiednich miejscowości w odniesieniu do sfery gospodarczej, to rozwój przede wszystkim w oparciu o turystykę. W południowym obszarze gminy mieszkańcy zajmują się natomiast głównie rolnictwem. Znaczna liczba podmiotów trudni się także handlem detalicznym i hurtowym. Ponadto, około 10% wszystkich zarejestrowanych podmiotów działa w przemyśle i budownictwie.

4.1. Charakterystyka podmiotów lokalnej gospodarki

W grudniu 2014 r. na terenie gminy Ustronie Morskie funkcjonowało 1005 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON, co stanowiło 7,9% wszystkich podmiotów funkcjonujących w powiecie kołobrzeskim. Niemalże 99% zarejestrowanych podmiotów (994 jednostki) to podmioty należące do sektora prywatnego. Zmianę liczby podmiotów gospodarki narodowej wg przynależności do poszczególnych sektorów (wg sektorów własnościowych) w latach 2010-2014 zaprezentowano w tabeli 30.

Tabela 31. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 wg sektorów

<i>Podm. gosp. narodowej wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII)</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Ogółem	1050	1042	1029	1012	1005
sektor publiczny	10	10	10	10	11
sektor prywatny	1040	1032	1019	1002	994

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

Zmianę liczby funkcjonujących podmiotów gospodarczych w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 według klas wielkości zaprezentowano z kolei w tabeli 31.

Tabela 32. Podmioty gospodarki narodowej wpisane w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 wg klas wielkości

<i>Podmioty wg klas wielkości</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
ogółem	1050	1042	1029	1012	1005
0 - 9	1037	1029	1016	999	990

10 - 49	12	12	10	10	11
50 - 249	0	0	2	2	3
250 - 999	1	1	1	1	1
0 - 249	1049	1041	1028	1011	1004

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

Liczba podmiotów w analizowanym okresie utrzymywała się na podobnym poziomie: średnio 1027 na rok. Najwięcej podmiotów funkcjonowało w 2010 roku – 1050, natomiast najmniej w roku 2014 – 1005. W porównaniu do roku 2010, w 2014 liczba działających podmiotów zmniejszyła się o 4,29 %. W tym okresie w powiecie kołobrzeskim nastąpił spadek o 6,26%, natomiast w województwie – o 0,45%.

Dominującą grupę tworzą podmioty o liczbie pracujących do 9 osób (98,51% w 2014 roku). Grupa ta w badanym okresie zmniejszyła się nie tylko w ujęciu bezwzględnym (o 47 podmiotów), ale także i względnym: o 0,25 punktu procentowego. W gminie funkcjonuje także 11 podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób, trzy podmioty o liczbie pracujących od 50 do 249 osób oraz jeden duży podmiot: liczba pracujących powyżej 250 osób (tabela 32.). Przedstawiona struktura podmiotów pod względem liczby osób pracujących świadczy o charakterze przedsiębiorczości na terenie gminy Ustronie Morskie. Ma ona charakter indywidualnej działalności, prowadzonej przez osoby fizyczne z niewielką liczbą pracujących za wyjątkiem jednego dużego przedsiębiorstwa („Superfish” z udziałem kapitału zagranicznego).

Tabela 33. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg liczby zatrudnionych w gminie Ustronie Morskie w latach 2010 – 2014

<i>Podmioty wg klas wielkości</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
ogółem	1050	1042	1029	1012	1005
0 - 9	98,76	98,75	98,74	98,71	98,51
10 - 49	1,14	1,15	0,97	0,99	1,09
50 - 249	0	0	0,19	0,20	0,30
250 - 999	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

W roku 2014 wśród zarejestrowanych podmiotów dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: 867 podmiotów, co stanowiło ponad 86% ogółu.

Ponadto, na koniec analizowanego okresu funkcjonowało 35 spółek handlowych (w tym 6 z udziałem kapitału zagranicznego), 2 spółdzielnie oraz 18 stowarzyszeń i organizacji społecznych. Pozostałe podmioty działały w sektorze publicznym (tabela 33.).

Tabela 34. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 wg sektorów

<i>Podm. gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sektorów własnościowych (stan w dniu 31 XII)</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
<i>podmioty gospodarki narodowej ogółem</i>	1050	1042	1029	1012	1005
<i>sektor publiczny</i>	10	10	10	10	11
w tym: państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	8	8	8	7	7
w tym: spółki handlowe	0	0	0	0	1
<i>sektor prywatny</i>	1040	1032	1019	1002	994
w tym: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	935	920	902	881	867
w tym: spółki handlowe	22	25	26	28	29
w tym: spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	3	3	3	4	6
w tym: spółdzielnie	2	2	2	2	2
w tym: stowarzyszenia i org. społeczne	13	14	15	16	18

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

Kolejny obszar analizy stanowi liczba jednostek gospodarczych wpisanych do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 oraz wg grup rodzajów działalności (tabela 34. i 35., wykres 1.).

Tabela 35. Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 (stan w dniu 31 XII)

<i>Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 (stan w dniu 31 XII)</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	19	20	20	22	17

Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	36	32	30	32	29
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1	1	1	2
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5	6	7	4	4
Sekcja F – Budownictwo	74	73	69	67	68
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	222	215	209	191	192
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	34	35	35	35	36
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	511	520	521	520	504
Sekcja J - Informacja i komunikacja	2	3	4	4	4
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	6	7	8	8
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	9	11	13	15	17
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22	23	23	21	23
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14	16	14	15	16
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	5	5	5	5
Sekcja P – Edukacja	5	4	4	5	7
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	23	21	20	21
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	20	19	18	19	18
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające	35	30	28	28	34

pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby					
--	--	--	--	--	--

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

Na koniec badanego okresu największa liczba podmiotów działała w sekcji I (Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) – 504 podmioty, następnie w sekcji G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 192 podmioty oraz sekcji Sekcja F (Budownictwo) – 68 podmiotów. W gminie Ustronie Morskie nie były zarejestrowane podmioty z sekcji U (Organizacje i zespoły eksterytorialne). Zestawienie podmiotów gospodarki narodowej wg sekcji na koniec 2014 roku zaprezentowano w tabeli powyżej.

Wykres 1. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w gminie Ustronie Morskie w 2014 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>

Wśród poszczególnych grup rodzajów działalności gospodarczej prowadzonej w gminie Ustronie Morskie najmniej podmiotów działa w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie: 17 podmiotów w 2014 r. Analiza przedmiotu działalności podmiotów zarejestrowanych w gminie Ustronie Morskie pod względem sekcji PKD wskazuje, że ich domeną jest działalność usługowa (zakwaterowanie, usługi gastronomiczne, handel itp.).

Tabela 36. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie Ustronie Morskie wg stanu na dzień 31.12.2014 r. na tle powiatu kołobrzeskiego i województwa zachodniopomorskiego (wybrane wskaźniki)

<i>Podmioty gospodarki narodowej</i>	<i>Gmina Ustronie Morskie</i>	<i>Powiat kołobrzeski</i>	<i>Województwo zachodniopomorskie</i>	<i>Pozycja gminy w województwie</i>
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	2718	1597	1279	3
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	412,2	250,9	200,4	4
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	235	122	94	2
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	35,6	19,1	14,8	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych, <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

Przedstawione dane charakteryzują poziom przedsiębiorczości w gminie Ustronie Morskie, który należy ocenić jako wysoki. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie wg stanu na dzień 31.12.2014 r. w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców ukształtowała się na poziomie 2718, gdy w powiecie kołobrzeskim relacja ta wynosiła 1597, zaś w województwie zachodniopomorskim – 1279. Wskaźnik ten uplasował gminę Ustronie Morskie na 3 miejscu wśród 114 gmin w województwie zachodniopomorskim. Dodatkową informacją charakteryzującą stan przedsiębiorczości na terenie gminy jest liczba podmiotów przypadająca na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Dla gminy Ustronie Morskie wartość ta na koniec roku 2014 wyniosła 412,2 przedsiębiorstwa i plasowała gminę na 4 miejscu w województwie. Jeszcze wyższą pozycję w województwie zajmowała gmina jeśli chodzi o liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadającą na 1000 mieszkańców – 2 miejsce z liczbą 235 osób, czyli statystycznie niemalże co czwarta osoba prowadziła działalność gospodarczą na terenie gminy Ustronie Morskie.

Wysoki poziom przedsiębiorczości wydaje się korespondować z wynikami badań ankietowych, w ramach których pytano respondentów o ocenę warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie. Wśród 104 ankietowanych, 42 (co daje ponad 40% wszystkich odpowiedzi) uważa istniejące warunki za bardzo dobre lub dobre. Dostatecznie istniejącą sytuację oceniło 46 osób, tj. 44,23%. Zatem prawie 85 % badanych pozytywnie ocenia warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie.

Tabela 37. Badanie ankietowe: Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie?

<i>Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie (ewentualne udogodnienia i ulgi dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności gospodarczej)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
Bardzo dobrze	6	5,77
Dobrze	36	34,62
Dostatecznie	46	44,23
Źle	16	15,38
Bardzo źle	0	0
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku oceny przez respondentów atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Spośród ankietowanych 10 osób udzieliło odpowiedzi „bardzo dobrze”, 30 osób odpowiedzi: „dobrze”, a 42 osoby odpowiedzi „dostatecznie”, co daje łącznie 78,85% wszystkich odpowiedzi. Na podstawie uzyskanych wyników badań można wywnioskować, że postrzeganie atrakcyjności inwestycyjnej gminy nie odbiega od oceny sytuacji gospodarczej gminy w świetle analizy danych zastanych.

Tabela 38. Badanie ankietowe: Jak oceniasz atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?

<i>Jak oceniasz atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy (cechy, dzięki którym jest ona atrakcyjna dla inwestorów z zewnątrz)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
Bardzo dobrze	10	9,62

Dobrze	30	28,85
Dostatecznie	42	40,38
Źle	20	19,23
Bardzo źle	2	1,92
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

4.2. Rolnictwo

Gmina Ustronie Morskie zajmuje powierzchnię 5698 ha, z czego na koniec 2015 r. niemalże 85% stanowiły użytki rolne oraz grunty leśne (w 2014 r. użytki rolne stanowiły 57%, 83% , a lasy – 29,45%; w roku 2015 z kolei odpowiednio – 54,97% i 29,91%). Sposób użytkowania gruntów w gminie w latach 2010-2015 przedstawiono w tabeli 37.

Tabela 39. Użytkowanie gruntów w gminie Ustronie Morskie (w ha)

Lata	Ogółem	Użytki rolne, w tym:					Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
		Razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
2010	5698	3231	2508	11	452	260	1679	788
2011	5698	3229	2506	11	452	260	1679	790
2012	5698	3238	2531	10	441	240	1681	795
2013	5698	3219	2512	12	440	255	1681	798
2014	5698	3212	2500	12	441	259	1678	808
2015	5698	3132	2469	8	409	246	1704	862

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>, Dane Gminy Ustronie Morskie

Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w gminie Ustronie Morskie funkcjonowało 211 gospodarstw rolnych (wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), co stanowiło 8,28% wszystkich gospodarstw powiatu kołobrzeskiego (w powiecie kołobrzeskim funkcjonowały 2552 gospodarstwa, z czego 2537 to gospodarstwa indywidualne). 189 gospodarstw rolnych w gminie Ustronie Morskie prowadziło działalność rolniczą. Ponad 87% gospodarstw rolnych zajmowało powierzchnię powyżej 1 ha (184

gospodarstwa), natomiast 45% powyżej 5 ha (95 gospodarstw). Powyżej 15 ha miały tylko 34 gospodarstwa, co stanowiło niewiele ponad 16% wszystkich gospodarstw rolnych w gminie.¹⁷

Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wyniosła 12,15 ha (w tym użytki rolne 11,21 ha; użytki rolne w dobrej kulturze 10,62 ha) i była zdecydowanie niższa niż średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w powiecie, która wynosiła 18,47 ha oraz średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w województwie zachodniopomorskim, która wynosiła 23,23 ha. Porównując średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w gminie Ustronie Morskie ze średnią powierzchnią gospodarstwa rolnego w pozostałych gminach powiatu kołobrzeskiego należy stwierdzić, że pod tym względem gmina plasuje się na przedostatnim miejscu. Mniejszą średnią powierzchnię miały tylko gospodarstwa w gminie miejskiej Kołobrzeg.¹⁸

Tabela 40. Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem, użytków rolnych ogółem i użytków rolnych w dobrej kulturze w gminach powiatu kołobrzeskiego (w ha) w według PSR 2010

<i>Nazwa</i>	<i>grunty ogółem</i>	<i>użytki rolne ogółem</i>	<i>użytki rolne w dobrej kulturze</i>
ZACHODNIOPOMORSKIE	23,23	20,46	18,74
Powiat kołobrzeski	18,47	16,97	16,10
Kołobrzeg Gmina miejska	7,91	7,59	6,16
Dygowo	22,41	20,96	20,31
Gościno	22,92	18,64	17,12
Kołobrzeg Gmina wiejska	16,00	15,45	15,22
Rymań	21,92	20,48	19,82
Siemyśl	19,01	17,94	16,54
Ustronie Morskie	12,15	11,21	10,62

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

W gminie Ustronie Morskie, zgodnie z danymi PSR 2010, znaczącą liczbę gospodarstw stanowiły gospodarstwa uprawiające zboża – 102. Ich udział w ogólnej liczbie gospodarstw

¹⁷ Bank Danych Lokalnych, <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

¹⁸ Bank Danych Lokalnych, <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

w roku 2010 wyniósł 48,34%. Ogólna powierzchnia zasiewów w 2010 roku wyniosła 1636,60 ha, z czego największą część stanowiły zboża – 1177,01 ha. Powierzchnię zasiewów w gminie Ustronie Morskie zaprezentowano w tabeli 39., natomiast liczbę gospodarstw rolnych według rodzaju zasiewów w tabeli 40.

Tabela 41. Powierzchnia zasiewów w gminie Ustronie Morskie według rodzaju wg PSR 2010

<i>Rodzaj zasiewu</i>	<i>Powierzchnia w ha</i>
ogółem	1636,60
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi ogółem	1177,01
pszenica ozima	446,86
pszenica jara	176,42
żyto	163,11
jęczmień ozimy	21,60
jęczmień jary	81,63
owies	125,70
pszenżyto ozime	85,30
pszenżyto jare	46,17
mieszanki zbożowe ozime	8,58
mieszanki zbożowe jare	21,64
ziemniaki	13,33
uprawy przemysłowe	338,81
rzepak i rzepik razem	330,45

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

Tabela 42. Liczba gospodarstw rolnych w gminie Ustronie Morskie według rodzaju zasiewów wg PSR 2010

<i>Rodzaj zasiewu</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>
ogółem	112
zboża razem	102
ziemniaki	26
uprawy przemysłowe	28
rzepak i rzepik razem	26

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

W gospodarstwach rolnych poza produkcją roślinną była również realizowana produkcja zwierzęca. W 35 gospodarstwach rolnych hodowane było bydło (w tym krowy w 30), w 26 odbywał się chów trzody chlewnej, a w 57 chów drobiu. W tabeli 41. przedstawiono liczebność zwierząt gospodarskich wg PSR 2010 w gminie Ustronie Morskie.

Tabela 43. Zwierzęta gospodarskie w gminie Ustronie Morskie wg PSR 2010

<i>Pogłowie zwierząt</i>	<i>Liczebność w szt.</i>
<i>bydło ogółem</i>	292
w tym: krowy	127
<i>trzoda chlewna razem</i>	436
w tym: lochy	65
<i>konie</i>	42
<i>drób ogółem</i>	3364
w tym: drób kurzy	2905

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.asp>

Dopełnienie analizy danych zastanych dotyczących rolnictwa stanowią wyniki badań ankietowych. Na pytanie o ocenę warunków do prowadzenia działalności rolnej, 26 na 104 ankietowanych odpowiedziało: „bardzo dobrze”. Odpowiedzi: „dobrze” udzieliło 30 osób, natomiast dostatecznie istniejące warunki oceniło 26 respondentów. Zatem 78,85 % badanych wyraziło na ten temat opinię pozytywną. Odpowiedź „bardzo źle” nie padła ani razu, a „źle” warunki do prowadzenia działalności rolnej oceniło 22 respondentów. W świetle wyników badań ankietowych sytuację odnośnie wspierania aktywności rolnej należy ocenić pozytywnie.

Tabela 44. Badanie ankietowe: Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności rolnej?

<i>Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności rolnej (czy organizowane są szkolenia, czy rolnicy mają dostęp do informacji na temat specjalizacji lub zmiany profilu upraw)?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	26	25

Dobrze	30	28,85
Dostatecznie	26	25
Źle	22	21,15
bardzo źle	0	0
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

4.3. Rynek pracy

Celem analizy jest przedstawienie sytuacji na rynku pracy w gminie Ustronie Morskie na tle pozostałych gmin powiatu kołobrzeskiego. Z uwagi na dostępność danych, w niektórych przypadkach opis dotyczy stanu na dzień 31 XII 2014 r., natomiast liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych wg podziału na płeć została przedstawiona na dzień 31 XII 2015 r.

Tabela 45. Liczba ludności w gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2015

<i>Ludność w wieku:</i>	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
przedprodukcyjnym	777	761	738	729	704	689	662	661	633
produkcyjnym	2375	2376	2383	2450	2454	2455	2455	2438	2412
poprodukcyjnym	446	456	469	464	494	524	548	598	618

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podzialu%20terytorialnego.aspx>;
<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Warto zauważyć, że w latach 2007-2015 w ujęciu bezwzględny nastąpił pewien spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym z 777 do 633 osób, co w ujęciu względnym oznacza spadek z 21,6% do 17,3%, czyli spadek o 4,3 punktu procentowego. Odwrotna tendencja utrzymywała się wśród ludności w wieku poprodukcyjnym, bowiem jej liczba wzrosła z 446 osób do 618, co oznacza wzrost w ujęciu względnym z 12,4 do 16,9%, czyli o 4,5 punktu procentowego.

Tabela 46. Struktura ludności w gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2015

<i>Ludność w wieku:</i>		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
przedprodukcyjnym	%	21,6	21,2	20,6	20,0	19,3	18,8	18,1	17,9	17,3
produkcyjnym	%	66,0	66,1	66,4	67,3	67,2	66,9	67,0	65,9	65,8

poprodukcyjnym	%	12,4	12,7	13,1	12,7	13,5	14,3	15,0	16,2	16,9
----------------	---	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podzialu%20terytorialnego.aspx>

Na względnie stałym poziomie utrzymywała się liczba ludności w wieku produkcyjnym. Jej udział w ogólnej liczbie ludności oscylował wokół poziomu 66-67%, przyjmując najniższą wartość 65,8% w roku 2015, natomiast najwyższą w roku 2010: 67,2%. W tabeli 46. przedstawiono liczbę ludności w poszczególnych gminach powiatu kołobrzeskiego według niniejszego podziału.

Tabela 47. Liczba ludności w gminach powiatu kołobrzeskiego w latach 2012-2015

Nazwa	w wieku przedprodukcyjnym				w wieku produkcyjnym				w wieku poprodukcyjnym			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Powiat kołobrzeski	14 257	14 052	13 685	13 543	51 528	51 080	50 635	49 910	13 848	14 492	15 247	16 063
Kołobrzeg (1)	7 457	7 402	7 228	7 162	30 117	29 699	29 214	28 699	9 377	9 796	10 278	10 810
Dygowo (2)	1 170	1 160	1 114	1 110	3 627	3 638	3 648	3 591	797	842	886	931
Gościno (3)	1 174	1 169	1 083	1 054	3 343	3 262	3 258	3 221	759	804	845	888
Gościno - miasto (4)	514	516	460	466	1 625	1 526	1 512	1 440	388	426	452	490
Gościno - obszar wiejski (5)	660	653	623	588	1 718	1 736	1 746	1 781	371	378	393	398
Kołobrzeg (2)	2 089	2 067	2 054	2 061	6 841	6 863	6 935	6 921	1 330	1 404	1 496	1 631
Rymań (2)	867	820	792	771	2 668	2 677	2 672	2 639	591	598	609	629
Siemyśl (2)	811	772	753	752	2 477	2 486	2 470	2 427	470	500	535	556
Ustronie Morskie (2)	689	662	661	633	2 455	2 455	2 438	2 412	524	548	598	618

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podzialu%20terytorialnego.aspx>

W kolejnej tabeli (tabela 47.) zaprezentowano sytuację na rynku pracy w gminie Ustronie Morskie z uwzględnieniem podziału na płeć.

Tabela 48. Rynek pracy w Gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2015 wg stanu na dzień 31 XII

wyszczególnienie	jedn. miary	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pracujący*										
ogółem	osoba	710	746	799	748	855	699	840	861	bd
mężczyźni	osoba	224	257	273	263	332	305	331	326	bd

kobiety	osoba	486	489	526	485	523	394	509	535	bd
<i>Bezrobotni zarejestrowani</i>										
ogółem	osoba	236	241	244	226	183	207	222	175	159
mężczyźni	osoba	97	109	123	100	79	96	100	73	72
kobiety	osoba	139	132	121	126	104	111	122	102	87
<i>Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym</i>										
ogółem	%	9,9	10,1	10,2	9,2	7,5	8,4	9,0	7,2	bd
kobiety	%	11,8	11,4	10,5	10,9	9,0	9,6	10,4	8,8	bd
mężczyźni	%	8,1	9,0	10,0	7,7	6,1	7,4	7,8	5,7	bd

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

W latach 2007-2014 liczba osób pracujących ogółem wzrosła z 710 do 861. Stąd dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego dla gminy Ustronie Morskie przedstawiają się korzystnie. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych ogółem w ujęciu bezwzględny zmalała z 236 w roku 2007 do 159 w roku 2015, co oznacza spadek o 32,63%. Stosunkowo korzystnie przedstawiają się również dane dotyczące udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten w roku 2007 wynosił 9,9%, natomiast w roku 2014 – 7,2% (spadek o 2,7 punktu procentowego). Kobiety na rynku pracy w Ustroniu Morskim znajdują się w gorszej sytuacji niż mężczyźni, bowiem analizowany wskaźnik w 2014 r. osiągnął dla kobiet wartość 8,8%, natomiast dla mężczyzn – 5,7%.

Tabela 49. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminach powiatu kołobrzeskiego

nazwa	ogółem						mężczyźni						kobiety						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Powiat kołobrzeski	3	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
KołoBrzeg																			
gmina miejska	1	1	1	1	1	1				1									
Dygowo	801	777	685	963	674	301	970	900	871	034	858	656	831	877	814	929	816	645	
Gościno	339	340	283	306	262	195	177	171	132	148	131	85	162	169	151	158	131	110	
KołoBrzeg																			
Gmina wiejska	249	211	235	273	243	190	127	92	102	133	117	88	122	119	133	140	126	102	
Rymań	409	418	452	473	438	346	213	204	240	256	207	159	196	214	212	217	231	187	
Siemyśl	426	433	264	239	238	178	217	209	109	118	117	79	209	224	155	121	121	99	
	230	145	182	197	178	121	124	78	90	94	91	54	106	67	92	103	87	67	

Ustronie Morskie	226	183	207	222	175	159	100	79	96	100	73	72	126	104	111	122	102	87
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----	----	-----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	----

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Dane zaprezentowane w tabeli 47. potwierdzają polepszającą się sytuację rynku pracy we wszystkich gminach powiatu kołobrzeskiego. Ogólną tendencją jest również lepsza sytuacja na rynku pracy mężczyzn niż kobiet.

Pozycja gminy Ustronie Morskie w powiecie kołobrzeskim pod względem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych została przedstawiona w tabeli 49.

Tabela 50. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Gminie Ustronie Morskie (pozycja w powiecie)

Bezrobotnie zarejestrowane	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość
ogółem	6	241	5	244	7	226	6	183	6	207	6	222	7	175
mężczyźni	5	109	5	123	7	100	6	79	6	96	6	100	7	73
kobiety	6	132	5	121	5	126	6	104	6	111	5	122	6	102

Źródło: Bank Danych Lokalnych,

<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych ogółem na dzień 31 XII 2014 w gminie Ustronie Morskie była najniższa na tle innych gmin powiatu kołobrzeskiego: 7 pozycja na siedem gmin. Jeśli za punkt odniesienia przyjmiemy płeć, to w przypadku mężczyzn sytuacja przedstawia się tak samo – liczba bezrobotnych zarejestrowanych mężczyzn również osiągnęła najniższą wartość. Natomiast w przypadku kobiet, gmina zajmowała 6 pozycję – jedynie w gminie Siemyśl mniej kobiet pozostawało bez pracy niż w gminie Ustronie Morskie. Ocenę sytuacji w gminie zmienia analiza jej pozycji w powiecie pod względem udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Tabela 51. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2008-2014 w gminie Ustronie Morskie – pozycja gminy w powiecie kołobrzeskim

Udział bezrobotnych zarejestr. w wieku produkcyjnym (%)	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość	Poz.	Wartość
ogółem	2	10,1	2	10,2	4	9,2	3	7,5	2	8,4	1	9,0	3	7,2
mężczyźni	1	9,0	2	10,0	4	7,7	3	6,1	2	7,4	2	7,8	5	5,7
kobiety	2	11,4	3	10,5	2	10,9	3	9,0	2	9,6	1	10,4	2	8,8

Źródło: Bank Danych Lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego.aspx>

W roku 2014 Gmina Ustronie Morskie plasowała się na 3 miejscu pod względem udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, co oznacza, że tylko dwie gminy znajdowały się w gorszej sytuacji. Korzystniej przedstawiała się sytuacja mężczyzn, bowiem pod tym względem gmina zajmowała 5 miejsce. Zważywszy, że w roku 2008 sytuacja mężczyzn w gminie Ustronie Morskie była najgorsza (1 miejsce), należy podkreślić, że jest to znacząca poprawa.

Ogólny obraz rynku pracy w województwie i powiecie charakteryzują dane Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Według stanu na dzień 31 XII 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w całym województwie wyniosła 94 465, z czego 38610 to mieszkańcy wsi, natomiast w powiecie kołobrzeskim 3208, z czego na wsi mieszkało 1445 osób. W całym województwie zachodniopomorskim bez pracy pozostawało 789 absolwentów szkół wyższych, natomiast w powiecie kołobrzeskim – 23.

Tabela 52. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2007-2015 w powiecie i województwie

<i>Nazwa</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
ZACHODNIOPOMORSKIE	16,4	13,3	17,1	17,8	17,6	18,2	18,0	15,5	13,3
Powiat kołobrzeski	11,9	9,1	11,8	12,5	12,3	11,9	13,1	11,6	9,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Powyższa tabela przedstawia kształtowanie się stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie oraz w powiecie kołobrzeskim. Zasadniczo obserwuje się tendencję spadkową, co potwierdza tezę o poprawie sytuacji na rynku pracy. W 2007 roku stopa bezrobocia w województwie wyniosła 16,4% i była wyższa niż stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, która wyniosła 11,9%. Na przestrzeni analizowanego okresu bezrobocie rejestrowane zmalało o 3,1 punktu procentowego w województwie oraz o 2,7 punktu procentowego w powiecie.

Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych potwierdzają stosunkowo korzystną sytuację na rynku pracy w gminie Ustronie Morskie. Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy 26 ze 104 respondentów ze 104 oceniło bardzo dobrze, 46 ankietowanych: dobrze, natomiast odpowiedzi „dostatecznie” udzieliło 14 badanych – łącznie daje to 82,69% wszystkich odpowiedzi. Wśród ankietowanych „bardzo źle” sytuację na rynku pracy oceniły tylko 4 osoby.

Tabela 53. Badanie ankietowe: Jak oceniasz możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?

<i>Jak oceniasz możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
bardzo dobrze	26	25
dobrze	46	44,23
dostatecznie	14	13,46
źle	14	13,46
bardzo źle	4	3,85
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

Wśród ankietowanych poproszonych o ocenę możliwości zdobycia zawodu na terenie gminy Ustronie Morskie, 32 na 104 badanych odpowiedziało „bardzo dobrze”, odpowiedzi „dobrze” udzieliło 46 respondentów, natomiast dostatecznie – 16 badanych, co daje łącznie 90,38 % wszystkich udzielonych odpowiedzi. Negatywnie możliwości zdobycia zawodu (odpowiedzi „źle” i „bardzo źle”) oceniło 10 respondentów. W świetle wyników badań ankietowych sytuację w gminie można ocenić pozytywnie.

Tabela 54. Badanie ankietowe: Jak oceniasz możliwość zdobycia zawodu na terenie Twojej gminy?

<i>Jak oceniasz możliwość zdobycia zawodu na terenie Twojej gminy?</i>		
<i>Odpowiedź</i>	<i>Częstość</i>	<i>Odsetek (%)</i>
Bardzo dobrze	32	30,77
Dobrze	46	44,23
Dostatecznie	16	15,38
Źle	8	7,69
Bardzo źle	2	1,92
SUMA	104	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Ustronie Morskie.

4.4. Sytuacja finansowa gminy

Budżet, corocznie opracowywany przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta), uchwalany przez radę gminy i opiniowany przez regionalną izbę obrachunkową, stanowi fundament gospodarki finansowej gminy: służy koordynowaniu zasobów, które są niezbędne do osiągnięcia zadań i celów w nim określonych. Powinien być instrumentem realizacji strategicznych zamierzeń i programów, które opisują średnio i długookresową politykę rozwoju gminy.¹⁹

Oprócz rocznych planów budżetowych gmina posiada również Wieloletnią Prognozę Finansową (WPF), która jest stosunkowo nowym instrumentem zarządzania finansami lokalnymi. Obecnie obowiązująca WPF w gminie obejmuje lata 2015-2025 i została podjęta uchwałą Rady Gminy Ustronie Morskie Nr III/10/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ustronie Morskie na lata 2015-2025.

W ostatnich latach gmina osiągała rosnące dochody ogółem, które wrosły z poziomu 18 249 599,54 zł w roku 2010 do 30 547 474,17 zł w 2015 roku, co oznacza przyrost o 69,38% (w cenach bieżących), ponosząc jednocześnie wydatki przekraczające poziom dochodów we wszystkich latach oprócz 2012 i 2013, kiedy budżet zamknięto nadwyżką. Wśród dochodów osiągniętych przez gminę dominowały dochody bieżące (czyli dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi), których udział w dochodach ogółem w ostatnim roku budżetowym (2015) kształtował się na poziomie przekraczającym 84,1%. Poziom dochodów, wydatków oraz deficytu/nadwyżki budżetowej w latach 2010-2015 zaprezentowano w tabeli 54.

Tabela 55. Dochody, wydatki oraz deficyt/nadwyżka budżetowa gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015 (w PLN)

	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Dochody ogółem	18 249 599,54	24 368 647,82	23 564 416,27	27 857 278,74	21 931 564,73	30 547 474,17
Wydatki ogółem	29 264 108,60	28 771 140,46	22 715 181,82	23 818 702,51	23 171 806,37	32 119 656,47
Deficyt/nadwyżka	-11 014 509,06	-4 402 492,64	849 234,45	4 038 576,23	-1 240 241,64	-1 572 182,30

Źródło: Bank Danych lokalnych,
<http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podziału%20terytorialnego>
Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2015 r.

Wydatki bieżące (czyli wydatki niebędące wydatkami majątkowymi) w analizowanym okresie wahały się od poziomu 56% do poziomu blisko 92% w wydatkach ogółem, co

¹⁹ W. Grześkiewicz (red.), *Finanse publiczne z elementami prawa podatkowego*, Difin, Warszawa 2014, s. 179

świadczy o podejmowaniu przez gminę zróżnicowanej aktywności inwestycyjnej. Najwyższy poziom aktywności inwestycyjnej (w ujęciu względnym) odnotowano w latach 2010-2011 oraz w ostatnim roku budżetowym. Natomiast najwyższe wydatki bieżące, pod względem ich udziału w wydatkach ogółem zrealizowano w roku 2014.

Tabela 56. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki ogółem (PLN)	29 264 108,60	28 771 140,46	22 715 181,82	23 818 702,51	23 171 806,37	32 119 656,47
Wydatki bieżące (PLN)	16386452,33	18175172,70	19436069,84	21113397,96	21213013,08	21929491,05
Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem (%)	56%	63,17%	85,56%	88,64%	91,55%	68,27%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie: Bank Danych lokalnych, Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Ustronie Morskie za 2015 r.

W ciągu ostatnich sześciu lat budżet gminy czterokrotnie zamknął się deficytem, co skutkowało koniecznością zaciągania zobowiązań zwrotnych. W latach 2010-2014 można zaobserwować znaczący udział zaciągniętych zobowiązań w dochodach ogółem, który kształtował się na poziomie: 59,1% w 2010 r.; 59,4% w 2011 r.; 55,8% w 2012 r.; 42,9% w 2013 r. oraz 48,9% w 2014 r. Ogólną tendencją jest jednak zmniejszenie się obciążenia dochodów gminy długiem.²⁰ Poziom obciążenia dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia w analizowanym okresie wyniósł natomiast: w 2010 r. – 1,7%; w 2011 r. – 6,3%; w 2012 r. – 9,4%, w 2013 r. – 6,8%, a w 2014 – 7,7%, co stanowi dosyć istotne obciążenie finansowe dla gminy²¹.

Jednym z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej gminy jest wynik budżetu operacyjnego (nadwyżka operacyjna, bądź deficyt operacyjny), dając obraz możliwości pokrycia wydatków bieżących wydatkami bieżącymi. Jeśli wydatki bieżące przekraczają dochody bieżące oznacza to, że finansowanie zadań bieżących odbywa się kosztem sprzedaży majątku, bądź na skutek zaciągania nowych zobowiązań. Jeśli jednostka budżetowa dysponuje nadwyżką operacyjną może finansować nowe inwestycje lub spłacać wcześniej

²⁰ Wskaźniki do oceny sytuacji finansowej JST w latach 2009-2011, Ministerstwo Finansów, Warszawa; Wskaźniki do oceny sytuacji finansowej JST w latach 2012-2014, Ministerstwo Finansów, Warszawa.

²¹ Tamże.

zaciągnięte zobowiązania²². Kształtowanie się wyniku operacyjnego w gminie Ustronie Morskie przedstawiono w tabeli 56.

Tabela 57. Dochody i wydatki bieżące, deficyt/nadwyżka operacyjna w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2015 (w PLN)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Dochody bieżące	16560132,76	20232988,70	20046689,40	22416807,58	19685537,63	25681744,73
Wydatki bieżące	16386452,33	18175172,70	19436069,84	21113397,96	21213013,08	21929491,05
Deficyt/nadwyżka operacyjna	173680,43	2057816,00	610619,56	1303409,62	-1527475,45	3752253,68

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu gminy Ustronie Morskie za lata 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015.

Wielkość osiągniętej nadwyżki operacyjnej (uwzględniającej oprócz różnicy między dochodami i wydatkami bieżącymi także wolne środki pieniężne i wielkość dochodów ze sprzedaży majątku) będzie determinować, zgodnie z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych²³, możliwości gminy w zakresie zadłużania się w kolejnych latach na wydatki majątkowe, co będzie również warunkowało możliwość sięgania przez gminę po środki z bezzwrotnej pomocy UE.

W strukturze dochodów gminy Ustronie Morskie przeważają dochody własne, które stanowiły w analizowanym okresie ok. 75-79% dochodów ogółem. W roku 2014 udział dochodów własnych w dochodach ogółem wyniósł 79,19% i był najwyższy na przestrzeni lat 2010-2014. Pozostałą część dochodów stanowią dochody transferowe. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem przedstawiono w tabeli 57.

Tabela 58. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014

wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody ogółem (PLN)	18 249 599,54	24 368 647,82	23 564 416,27	27857278,74	21931564,73
Dochody własne (PLN)	13672483,28	18459345,38	17730712,91	21685223,2	17368267,73
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem (%)	74,92	75,75	75,24	77,84	79,19

Źródło: Obliczenia własne

²² Leksykon budżetowy,

<http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/BASLeksykon.xsp?id=2D5E0A6C5F69F133C1257A610042B090&litera=N>

²³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Dz. U. 2009 Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.

Wśród dochodów własnych w analizowanym okresie najwięcej środków gmina pozyskała z trzech źródeł, a mianowicie z podatku od nieruchomości, z dochodów z majątku oraz z udziału w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa. Kształtowanie się poziomu dochodów własnych w gminie zaprezentowano w tabeli 58.

Tabela 59. Dochody własne gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2014 (w PLN)

	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
dochody ogółem	18 249 599,54	24 368 647,82	23 564 416,27	27 857 278,74	21 931 564,73
dochody własne	13672483,28	18459345,38	17730712,91	21685223,20	17368267,73
podatek rolny	258554,69	286538,36	523470,53	394654,85	372679,10
podatek leśny	23526,27	26398,49	34498,41	34467,45	31623,79
podatek od nieruchomości	6480401,68	7341226,11	7454844,47	7676632,49	5892193,32
podatek od środków transportowych	12911,80	25620,00	32231,20	37145,80	52906,43
opłata skarbowa	22003,16	25860,40	20511,90	18424,40	19980,60
podatek od czynności cywilnoprawnych	360735,20	382456,10	236632,79	401577,08	328177,32
karta podatkowa	-	-	94907,86	75141,21	56697,15
opłata targowa	-	-	745367,50	585735,25	574367,48
dochody z majątku	1991328,93	2729492,23	2837236,94	4448576,81	2850588,10
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, w tym:	1310032,34	1565451,95	1731661,18	2621404,73	2206925,36
podatek dochodowy od osób fizycznych PIT	1275259,00	1557731,00	1669354,00	2255560,00	2081889,00
podatek dochodowy od osób prawnych CIT	34773,34	7720,95	62307,18	365844,73	125036,36
inne opłaty lokalne pobierane przez JST na podstawie odrębnych ustaw	81962,58	105099,26	278828,62	864705,22	1821427,41
wpływy z usług	474883,23	1039391,24	1470553,58	1233652,33	1382075,18
pozostałe dochody - środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	3920,00	311840,77	204671,01	7754,45	124669,24
dochody z majątku - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	612021,49	554144,35	671357,42	662321,46	819220,24

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Sprawozdania z wykonania budżetu gminy Ustronie Morskie za lata 2010, 2011, 2012, 2013, 2014.

Wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem świadczy o dużym potencjale dochodowym gminy wynikającym m.in. z charakteru gospodarki gminy oraz stosunkowo wysokiego poziomu przedsiębiorczości.

Tabela 60. Struktura dochodów własnych gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
dochody własne	100,00%	100%	100%	100%	100%
podatek rolny	1,89%	1,55%	2,95%	1,82%	2,15%
podatek leśny	0,17%	0,14%	0,19%	0,16%	0,18%
podatek od nieruchomości	47,40%	39,77%	42,04%	35,40%	33,93%
podatek od środków transportowych	0,09%	0,14%	0,18%	0,17%	0,30%
opłata skarbową	0,16%	0,14%	0,12%	0,08%	0,12%
podatek od czynności cywilnoprawnych	2,64%	2,07%	1,33%	1,85%	1,89%
karta podatkowa	0,00%	0,00%	0,54%	0,35%	0,33%
opłata targowa	0,00%	0,00%	4,20%	2,70%	3,31%
dochody z majątku	14,56%	14,79%	16,00%	20,51%	16,41%
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa,	9,58%	8,48%	9,77%	12,09%	12,71%
w tym:					
podatek dochodowy od osób fizycznych PIT	9,33%	8,44%	9,42%	10,40%	11,99%
podatek dochodowy od osób prawnych CIT	0,25%	0,04%	0,35%	1,69%	0,72%
inne opłaty lokalne pobierane przez JST na podstawie odrębnych ustaw	0,60%	0,57%	1,57%	3,99%	10,49%
wpływy z usług	3,47%	5,63%	8,29%	5,69%	7,96%
pozostałe dochody - środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	0,03%	1,69%	1,15%	0,04%	0,72%
dochody z majątku - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	4,48%	3,00%	4,62%	3,05%	4,72%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych, Sprawozdania z wykonania budżetu gminy Ustronie Morskie za lata 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015

Tabela 61. Udziały gmin powiatu kołobrzesckiego w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa w latach 2010-2015 w PLN

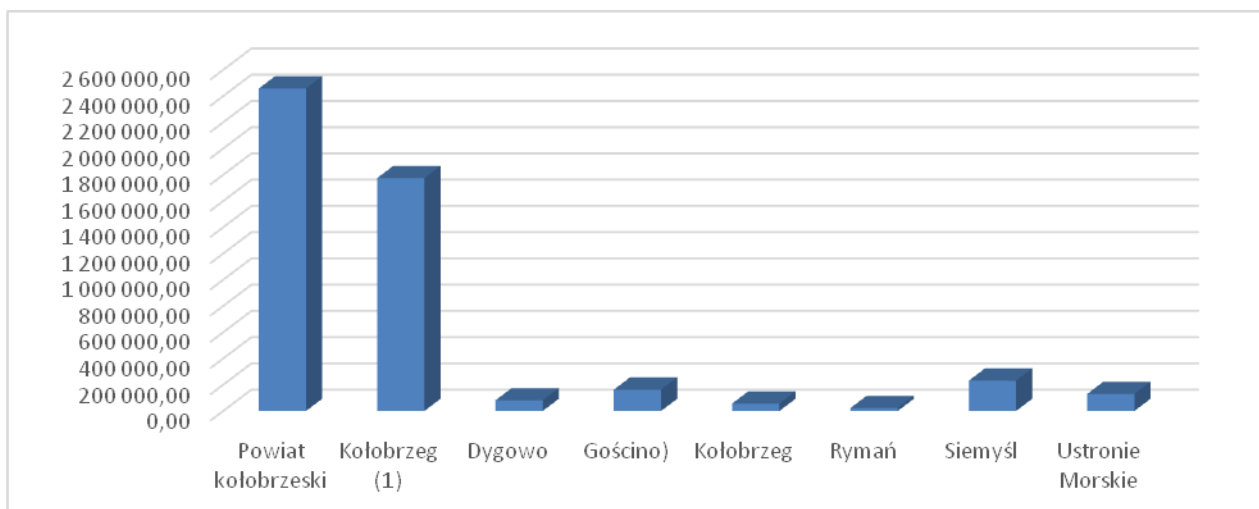
nazwa	podatek dochodowy od osób fizycznych						podatek dochodowy od osób prawnych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat kołobrzescki	40 293 080,00	46 502 996,00	45 286 985,00	46 654 339,00	49 394 233,00	53 921 480,00	1 469 644,54	1 731 707,21	1 561 579,69	2 129 480,76	2 060 546,49	2 457 498,51
Kołobrzeg (1)	28 020 958,00	33 353 319,00	32 324 650,00	31 747 785,00	33 862 605,00	36 243 312,00	1 197 145,21	1 128 076,89	1 232 196,91	1 278 010,72	1 386 901,89	1 774 521,19
Dygowo	1 142 436,00	1 420 423,00	1 455 153,00	1 601 383,00	1 781 660,00	2 047 356,00	34 444,60	138 230,47	95 636,96	67 042,80	103 088,78	81 156,78
Gościno	1 269 085,00	1 529 357,00	1 521 235,00	1 878 556,00	1 844 607,00	2 122 451,00	104 064,95	112 762,49	78 260,65	130 446,53	130 786,72	162 264,86
Kołobrzeg	7 091 692,00	6 890 996,00	6 332 167,00	7 077 245,00	7 471 062,00	8 293 881,00	10 904,48	139 375,50	6 441,69	145 539,21	56 165,94	56 486,32
Rymań	774 590,00	884 969,00	1 018 879,00	1 034 019,00	1 249 082,00	1 574 007,00	47 966,61	149 397,52	17 388,69	20 468,00	69 354,51	22 409,34
Siemyśl	719 060,00	866 201,00	965 547,00	1 059 791,00	1 103 328,00	1 426 771,00	40 345,35	56 143,39	69 347,61	122 128,77	189 212,29	230 994,31
Ustronie Morskie	1 275 259,00	1 557 731,00	1 669 354,00	2 255 560,00	2 081 889,00	2 213 702,00	34 773,34	7 720,95	62 307,18	365 844,73	125 036,36	129 665,71

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Warto zwrócić uwagę, że gmina Ustronie Morskie pozyskuje nieznaczne środki z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, co wynika z niewielkiej liczby zarejestrowanych na terenie gminy podmiotów tego podatku. Podobna sytuacja ma miejsce w pozostałych gminach powiatu kołobrzesckiego oprócz gminy miejskiej Kołobrzeg.

Na tle pozostałych gmin powiatu kołobrzesckiego gmina Ustronie Morskie plasuje się jednak wśród gmin o przeciętnych dochodach z tego tytułu. Niższe dochody niż gmina Ustronie Morskie z tego tytułu w roku 2015 osiągnęły trzy gminy – Dygowo, gmina wiejska Kołobrzeg oraz Rymań.

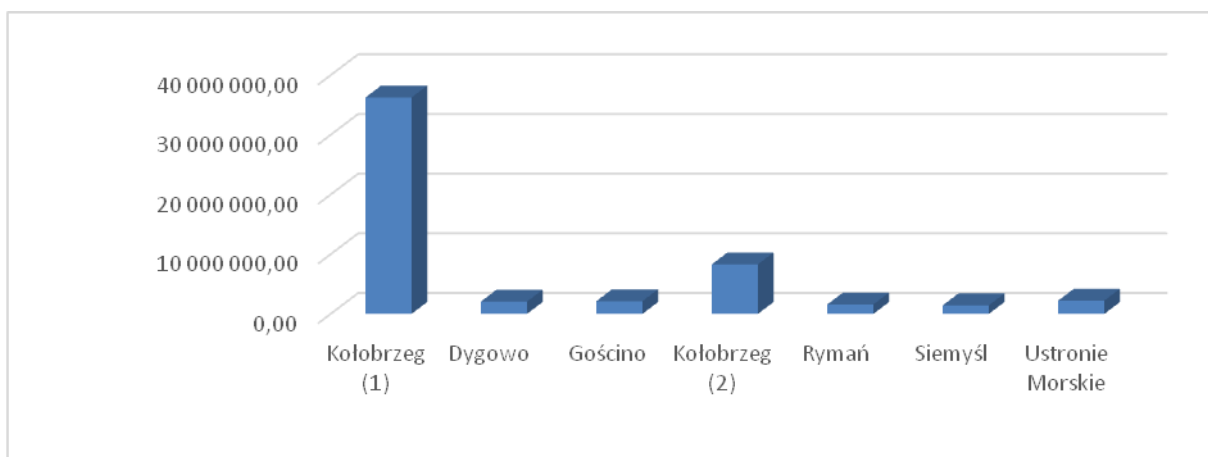
Wykres 2. Dochody z tytułu udziału w podatku CIT gmin powiatu kołobrzeskiego w roku 2015 (w PLN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

W ostatnich latach Gmina Ustronie Morskie uzyskiwała rosnące dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (w latach 2010-2015 wzrost wyniósł 73,59%). Porównując sytuację gminy w tym zakresie z pozostałymi gminami powiatu kołobrzeskiego można stwierdzić, że były to dochody na niskim poziomie bez uwzględnienia miasta Kołobrzeg. Na koniec 2015 roku była to kwota 2 213 702 zł, podczas gdy w mieście Kołobrzeg kwota 36 243 312 zł.

Wykres 3. Dochody z tytułu udziału w podatku PIT gmin powiatu kołobrzeskiego w roku 2015 (w PLN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Kształtowanie się dochodów ogółem oraz dochodów własnych na jednego mieszkańca w gminie Ustronie Morskie oraz na tle gmin powiatu kołobrzeskiego przedstawiono w tabelach 61. i 62.

Tabela 62. Dochody gminy Ustronie Morskie na jednego mieszkańca w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
dochody ogółem na jednego mieszkańca	5 012,25	6 685,50	6 420,82	7 600,89	5 980,79	8242,71
dochody własne na jednego mieszkańca	3 755,15	5 064,29	4 831,26	5 916,84	4 736,37	6285,88

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

W latach 2010-2015 w Gminie Ustronie Morskie zaobserwowano znaczący wzrost dochodów przypadających na jednego mieszkańca. W przypadku dochodów ogółem nastąpił wzrost z poziomu 5012,25 zł do poziomu 8242,71 zł, natomiast w przypadku dochodów własnych z poziomu 3755,15 do poziomu 6285,88 zł.

Tabela 63. Dochody ogółem oraz dochody własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gminie Ustronie Morskie na tle gmin powiatu kołobrzeskiego (w PLN)

nazwa	ogółem						dochody własne					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat kołobrzeski	3	4	3	3	4	4	2	2	2	2	2	2
548,13	091,59	992,31	997,52	439,46	364,74	145,62	351,46	403,18	557,19	742,28	890,34	
KołoBrzeg Gmina miejska	3	4	3	3	4	4	2	2	2	2	2	2
459,15	096,91	762,18	692,51	535,29	111,21	269,88	363,11	216,28	398,82	765,66	707,96	
Dygowo	2	3	3	3	4	4	1	1	1	2	2	2
715,63	189,39	623,04	981,44	049,29	114,56	822,65	026,13	623,62	844,26	050,40	144,51	
Gościno	3	3	4	4	4	4	1	1	2	2	2	2
291,01	941,36	927,39	307,75	723,54	791,06	151,30	737,87	924,45	371,18	356,35	836,56	
KołoBrzeg gmina wiejska	3	3	3	3	3	4	2	2	2	3	3	3
681,53	797,56	699,80	970,55	963,22	373,04	454,68	808,16	834,17	059,74	184,35	463,05	
Rymań	5	4	4	4	3	4	2	2	2	2	2	2
033,41	575,93	863,61	326,21	855,99	417,33	660,92	140,63	335,95	134,15	034,36	475,61	
Siemyśl	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1
822,23	287,31	590,83	595,51	887,46	396,73	949,88	373,45	710,99	679,80	626,40	842,19	
Ustronie Morskie	5	6	6	7	5	8	3	5	4	5	4	6
012,25	685,50	420,82	600,89	980,79	242,71	755,15	064,29	831,26	916,84	736,37	285,88	

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Gmina Ustronie Morskie, uwzględniając dochody ogółem oraz dochody własne na jednego mieszkańca w analizowanym okresie, zajmowała 1 miejsce w powiecie kołobrzeskim.

Wysokie wartości dochodów przypadających na jednego mieszkańca skutkują nieotrzymaniem przez gminę Ustronie Morskie części wyrównawczej subwencji ogólnej. Gmina nie otrzymuje również części równoważącej subwencji ogólnej.

Tabela 64. Wysokość subwencji ogólnej dla gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015 (w PLN)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
subwencja ogółem, w tym:	2 698 645,00	2 712 529,00	3 109 447,00	2 972 033,00	2 734 839,00	2 756 209,00
część oświatowa	2 698 645,00	2 712 529,00	3 109 447,00	2 865 369,00	2 672 827,00	2 659 289,00
uzupełnienie subwencji ogólnej	0,00	0,00	0,00	106 661,00	62 012,00	96 920,00
część wyrównawcza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
część równoważąca	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Dane udostępnione przez Urząd Gminy UM

W latach 2010-2014 gmina otrzymała ponadto 18179746,62 zł dotacji ogółem, w tym inwestycyjnej 1779543,16 zł. Wysokość dotacji dla gminy Ustronie Morskie zaprezentowano w tabeli 65.

Tabela 65. Wysokość dotacji dla gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015 (w PLN)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
dotacje ogółem (celowe + datacje §§ 200, 620), w tym:	1 882 391,26	3 508 614,21	2 928 927,37	3 207 776,99	1 953 127,24	4 698 909,55
dotacje inwestycyjne	0,00	424 556,71	1 041 191,96	0,00	110 669,24	203 125,25
dotacje celowe	1 463 258,16	1 411 754,60	1 447 038,09	1 466 671,07	1 557 957,26	1 665 280,41
dotacje §§ 200, 620	419 133,10	1 672 302,90	440 697,32	1 741 105,92	284 500,74	2 830 503,89

Źródło: Dane udostępnione przez Urząd Gminy UM

Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w latach 2010-2014 zostały zaprezentowane w tabeli 66. W analizowanym okresie największa wartość środków na finansowania i współfinansowanie została przeznaczona w roku 2011 oraz w roku 2013.

Tabela 66. Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminie Ustronie Morskie (w PLN)

	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody ogółem	419 133,10	1 681 538,18	462 368,33	1 743 067,45	284 500,74
środki z UE na finansowanie programów i projektów unijnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	5 974,50	9 783,20	8 456,31	338 727,03	31 462,50
płatności w zakresie budżetu środków europejskich	413 158,60	1 671 754,98	453 912,02	1 404 340,42	253 038,24

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Z kolei wartość realizowanych projektów unijnych według stanu na 31 XII 2015 r. w gminach powiatu kołobrzeskiego łącznie wyniosła ona 1 113 601 146,04 zł, z czego na gminę Ustronie Morskie przypadło 152 322 345,69 zł, co stanowiło 13,68% wartości wszystkich podpisanych umów o dofinansowanie.

Tabela 67. NSRO 2007-2013 – wartość projektów

<i>nazwa</i>	<i>wartość całkowita podpisanych umów o dofinansowanie narastająco (wydatki kwalifikowalne + niekwalifikowalne)</i>				
	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat kołobrzeski	899 289 977,38	1 047 220 936,02	1 108 819 945,72	1 139 391 417,22	1 113 601 146,04
Kołobrzeg Gmina miejska	277 926 635,37	377 547 227,60	399 573 163,37	420 486 044,15	387 878 515,51
Dygowo	114 591 550,18	124 906 626,85	120 496 112,49	121 538 281,76	122 071 946,64
Gościno	184 559 525,08	196 304 966,00	197 411 755,69	193 523 050,55	187 866 242,79
Kołobrzeg Gmina wiejska	144 429 370,32	159 221 027,48	181 430 898,72	191 524 893,19	198 077 437,52
Rymań	50 509 701,67	47 308 289,87	48 393 036,84	45 940 909,66	41 978 010,27
Siemyśl	10 325 893,04	14 048 950,10	15 611 012,66	16 805 274,38	16 189 915,39
Ustronie Morskie	113 981 673,10	123 747 998,23	138 813 193,06	142 360 956,30	152 322 345,69

Źródło: Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Biorąc pod uwagę wszystkie gminy powiatu kołobrzeskiego lepszy wynik pod tym względem osiągnęły: gmina miejska oraz gmina wiejska Kołobrzeg i gmina Gościno.

4.5. Wydatki

Wydatki gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015 kształtowały się na zmiennym poziomie. Najniższą wartość osiągnęły w roku 2012 i była to kwota 22 715 181,82 zł, zaś najwyższą w roku 2015 – 32 119 656,47 zł. Biorąc pod uwagę wydatki budżetu gminy wg działów w 2015 r. najwyższy poziom osiągnęły wydatki przeznaczone na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 11 199 814,15 zł, na oświatę i wychowanie – 5 286 790,76 zł oraz na administrację publiczną – 3 604 750,16 zł. Poziom wydatków budżetu gminy wg działów zaprezentowano w tabeli 67.

Tabela 68. Wydatki budżetu gminy Ustronie Morskie według działów w latach 2010-2015 w PLN

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki ogółem	29 264 108,60	28 771 140,46	22 715 181,82	23 818 702,51	23 171 806,37	32 119 656,47
Rolnictwo i łowiectwo	87 193,65	117 824,22	117 942,83	192 165,19	237 601,04	121478,34
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	307 256,06	46 959,49	0,00	320 861,61	0,00	0,00
Transport i łączność	408 436,41	774 686,49	2 383 100,09	678 893,59	1 302 939,77	1955416,23
Turystyka	575 683,56	1 793 656,87	252 927,77	1 353 339,22	432 596,63	327132,83
Gospodarka mieszkaniowa	150 172,08	1 008 518,46	856 272,77	589 244,59	762 299,94	651194,52
Działalność usługowa	337 858,20	220 708,82	540 947,62	187 109,27	247 928,30	220653,96
Administracja publiczna	3 035 045,18	3 412 108,48	3 323 204,17	3 545 331,01	3 670 859,11	3604750,16
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	22 621,00	5 955,00	634,00	637,52	28 721,00	25237,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	231 608,08	545 840,22	804 401,89	465 536,85	469 710,56	472248,38
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	203 785,58	249 028,99	0,00	0,00	0,00	0,00
Obsługa długu publicznego	315 173,22	718 517,25	898 289,68	677 610,00	471 137,97	418974,94
Różne rozliczenia	541 726,00	582 011,00	516 509,00	736 517,00	575 335,00	867148,0
Oświata i wychowanie	4 922 195,41	4 416 186,54	5 004 917,81	5 219 008,61	5 186 156,24	5286790,76
Ochrona zdrowia	755 807,40	637 808,37	558 200,11	655 929,03	635 008,57	670289,04
Pomoc społeczna	2 011 818,96	1 901 630,71	1 955 214,91	2 037 962,89	2 034 475,29	2228017,27
Pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	122 926,72	126 153,32	125 321,00	98 228,79	79 428,74	1644,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	26 790,40	22 568,00	23 380,80	38 668,80	43 859,40	44148,60
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 774 054,23	2 344 728,80	2 062 277,97	3 741 258,46	3 373 894,97	11199814,15
Kultura i ochrona dziedzictwa	1 315 785,52	972 570,00	1 016	945 716,00	937 778,00	1665147,68

narodowego			566,41			
Kultura fizyczna i sport	11 118 170,94	8 873 679,43	2 275 072,99	2 334 684,08	2 682 075,84	2359570,61

Źródło: BDL, <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Tabela 69. Struktura wydatków budżetu gminy UM według działów w latach 2010-2015 (w %)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki ogółem (PLN)	29 264 108,60	28 771 140,46	22 715 181,82	23 818 702,51	23 171 806,37	32 119 656,47
Rolnictwo i łowiectwo	0,30	0,41	0,52	0,81	1,03	0,38
Transport i łączność	1,40	2,69	10,49	2,85	5,62	6,09
Gospodarka mieszkaniowa	0,51	3,51	3,77	2,47	3,29	2,03
Administracja publiczna	10,37	11,86	14,63	14,88	15,84	11,22
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,79	1,90	3,54	1,95	2,03	1,47
Różne rozliczenia	1,85	2,02	2,27	3,09	2,48	2,70
Oświata i wychowanie	16,82	15,35	22,03	21,91	22,38	16,46
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	7,29	7,05	9,16	8,97	9,13	6,94
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,09	0,07	0,10	0,16	0,19	0,14
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	9,48	8,15	9,08	15,71	14,56	34,87
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4,50	3,38	4,48	3,97	4,04	5,18
Kultura fizyczna	38,00	30,84	10,02	9,80	11,57	7,35
Działalność usługowa	1,15	0,77	2,38	0,79	1,07	0,69
Ochrona zdrowia	2,58	2,22	2,46	2,76	2,74	2,08
Pozostałe	4,87	9,78	5,07	9,88	4,03	2,40

Źródło: Dane udostępnione przez Urząd Gminy UM.

Analizując strukturę wydatków budżetu gminy wg działów w 2015 roku udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w wydatkach ogółem wyniósł 34,87 %, co w stosunku do 2014 roku stanowi wzrost o ponad 20 punktów procentowych. Stosunkowo wysoki udział miały też wydatki na oświatę i wychowanie – 16,46% wydatków ogółem oraz wydatki na administrację społeczną – 11,22% wydatków ogółem, jednakże w obydwu przypadkach w stosunku do 2014 roku wartości te uległy zmniejszeniu.

Tabela 70. Wydatki ogółem w gminach powiatu kołobrzeskiego w latach 2010-2014 w PLN

<i>nazwa</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Powiat kołobrzeski	334 430 766,27	352 390 202,14	306 948 127,01	306 315 015,55	338 169 861,81
Kołobrzeg (1)	191 510 618,88	216 969 910,94	169 519 704,34	163 989 477,59	190 454 953,15

Dygowo (2)	17 825 806,12	19 334 842,14	18 816 065,59	23 164 169,72	25 680 015,32
Gościno (3)	21 073 758,04	20 954 385,79	25 335 372,02	23 867 382,20	25 629 003,64
Kołobrzeg (2)	37 904 377,58	33 303 409,07	38 153 065,62	41 976 083,86	39 805 273,73
Rymań (2)	25 364 117,76	21 679 577,61	18 856 344,45	16 840 587,97	17 646 219,63
Siemyśl (2)	11 487 979,29	11 376 936,13	13 552 393,17	12 658 611,70	15 782 589,97
Ustronie Morskie (2)	29 264 108,60	28 771 140,46	22 715 181,82	23 818 702,51	23 171 806,37

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Biorąc pod uwagę bezwzględny poziom wydatków budżetowych w gminach powiatu kołobrzесьkiego w roku 2014 gmina Ustronie Morskie plasowała się pod tym względem na 5 miejscu.

Tabela 71. Wydatki bieżące ogółem w gminach powiatu kołobrzесьkiego w latach 2010-2014 w PLN

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat kołobrzесьki	221 496 442,06	231 194 474,85	245 053 653,88	255 118 182,97	267 517 531,01
Kołobrzeg (1)	128 005 096,22	132 775 304,35	139 482 023,70	139 203 270,77	149 238 870,89
Dygowo (2)	13 369 252,07	13 501 644,60	14 980 195,62	18 452 795,35	18 876 265,35
Gościno (3)	14 500 997,00	16 119 504,26	17 978 452,93	19 409 490,56	19 916 684,04
Kołobrzeg (2)	22 393 118,78	25 179 505,99	27 281 448,16	28 663 447,87	30 701 711,20
Rymań (2)	16 923 211,78	15 313 493,79	15 108 477,48	16 100 355,89	15 229 858,26
Siemyśl (2)	9 918 313,88	10 129 849,16	10 786 986,15	12 175 424,57	12 341 128,19
Ustronie Morskie (2)	16 386 452,33	18 175 172,70	19 436 069,84	21 113 397,96	21 213 013,08

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Poziom wydatków bieżących w 2014 r. w gminie Ustronie Morskie był bardzo wysoki. Wyższe wydatki realizowała tylko gmina Kołobrzeg (gmina miejska oraz gmina wiejska).

Uwzględniając liczbę mieszkańców, wydatki gminy Ustronie Morskie na jednego mieszkańca wynosiły one odpowiednio: w 2010 roku – 8 037,38 zł, 2011 – 7 893,32 zł, 2012 – 6 189,42 zł, 2013 – 6 498,96 zł i w 2014 – 6 319,01 zł. Ich poziom usytuował gminę na pierwszym miejscu spośród wszystkich gmin powiatu kołobrzесьkiego. Zestawienie wydatków na jednego mieszkańca w gminach powiatu kołobrzесьkiego zaprezentowano w tabeli 72.

Tabela 72. Wydatki na jednego mieszkańca w gminach powiatu kołobrzесьkiego w latach 2011-2014 w PLN

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat kołobrzесьki	4 216,75	4 438,11	3 851,78	3 847,94	4 246,44
Kołobrzeg (1)	4 066,13	4 605,41	3 598,92	3 495,98	4 066,94
Dygowo (2)	3 191,16	3 476,86	3 352,83	4 122,47	4 559,66
Gościno (3)	4 053,43	4 020,41	4 847,95	4 526,34	4 901,32
Kołobrzeg (2)	3 802,61	3 310,48	3 734,27	4 093,23	3 818,62

Rymań (2)	6 101,54	5 236,61	4 564,60	4 098,46	4 327,18
Siemyśl (2)	3 138,79	3 099,14	3 632,38	3 352,39	4 179,71
Ustronie Morskie (2)	8 037,38	7 893,32	6 189,42	6 498,96	6 319,01

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Dopełnieniem wydatków bieżących są wydatki majątkowe, które w analizowanym okresie kształtowały się na zróżnicowanym poziomie – w roku 2010 była to kwota 12 877 656,27 zł, natomiast w roku 2014 zdecydowanie mniej – 1 958 793,29 zł. W ostatnim okresie analizy gmina Ustronie Morskie zrealizował najniższe wydatki majątkowe ogółem spośród gmin powiatu kołobrzeskiego (tabela 73). Taka sama sytuacja miała miejsce w odniesieniu do wydatków majątkowych inwestycyjnych (tabela 74).

Tabela 73. Wydatki majątkowe ogółem w powiecie kołobrzeskim w latach 2010-2014 w PLN

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat kołobrzeski	112 934 324,21	121 195 727,29	61 894 473,13	51 196 832,58	70 652 330,80
Kołobrzeg (1)	63 505 522,66	84 194 606,59	30 037 680,64	24 786 206,82	41 216 082,26
Dygowo (2)	4 456 554,05	5 833 197,54	3 835 869,97	4 711 374,37	6 803 749,97
Gościno (3)	6 572 761,04	4 834 881,53	7 356 919,09	4 457 891,64	5 712 319,60
Kołobrzeg (2)	15 511 258,80	8 123 903,08	10 871 617,46	13 312 635,99	9 103 562,53
Rymań (2)	8 440 905,98	6 366 083,82	3 747 866,97	740 232,08	2 416 361,37
Siemyśl (2)	1 569 665,41	1 247 086,97	2 765 407,02	483 187,13	3 441 461,78
Ustronie Morskie (2)	12 877 656,27	10 595 967,76	3 279 111,98	2 705 304,55	1 958 793,29

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Tabela 74. Wydatki majątkowe inwestycyjne ogółem w powiecie kołobrzeskim w latach 2010-2014 w PLN

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat kołobrzeski	107 294 624,21	115 721 307,29	60 756 841,13	50 196 832,58	67 826 230,80
Kołobrzeg (1)	57 865 822,66	78 720 186,59	28 900 048,64	23 786 206,82	38 743 082,26
Dygowo (2)	4 456 554,05	5 833 197,54	3 835 869,97	4 711 374,37	6 803 749,97
Gościno (3)	6 572 761,04	4 834 881,53	7 356 919,09	4 457 891,64	5 712 319,60
Kołobrzeg (2)	15 511 258,80	8 123 903,08	10 871 617,46	13 312 635,99	9 103 562,53
Rymań (2)	8 440 905,98	6 366 083,82	3 747 866,97	740 232,08	2 416 361,37
Siemyśl (2)	1 569 665,41	1 247 086,97	2 765 407,02	483 187,13	3 441 461,78
Ustronie Morskie (2)	12 877 656,27	10 595 967,76	3 279 111,98	2 705 304,55	1 605 693,29

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2010-2014 sukcesywnie spadał. W roku 2010 było to 44%, natomiast w 2014 tylko 6,9%, podczas gdy

w powiecie średni udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w roku 2014 wyniósł 20,1%.

Tabela 75. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w powiecie kołobrzeskim w latach 2010-2014 w PLN

<i>Nazwa</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
Powiat kołobrzeski	32,1	32,8	19,8	16,4	20,1
Kołobrzeg (1)	30,2	36,3	17,0	14,5	20,3
Dygowo (2)	25,0	30,2	20,4	20,3	26,5
Gościno (3)	31,2	23,1	29,0	18,7	22,3
Kołobrzeg (2)	40,9	24,4	28,5	31,7	22,9
Rymań (2)	33,3	29,4	19,9	4,4	13,7
Siemysł (2)	13,7	11,0	20,4	3,8	21,8
Ustronie Morskie (2)	44,0	36,8	14,4	11,4	6,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDLS/dane/podgrup/tablica>

4.6. WPF na lata 2015-2020

Wieloletnia prognoza finansowa (WPF), jako dokument planistyczny w sektorze finansów publicznych (samorządowych), zastąpiła wieloletnie plany inwestycyjne. WPF obejmuje bieżący rok budżetowy i przynajmniej 3 kolejne lata. Inicjatywa w zakresie sporządzenia projektu uchwały WFP i jej zmiany należą wyłącznie do zarządu jednostki samorządu terytorialnego (w przypadku gminy do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta). Realistyczna WPF wpływa na gospodarność i oszczędność w wydatkowaniu środków publicznych, pozwala określić możliwości zaciągania zobowiązań finansowych, w tym przygotowywania projektów współfinansowanych ze środków bezzwrotnych oraz poziomu zadłużenia i kształtowania się długu w przyjętym horyzoncie czasowym.²⁴

Obligatoryjnym elementem WFP jest również kwota długu jednostki samorządu terytorialnego wraz ze wskazaniem sposobu sfinansowania jego spłaty, fakultatywnym zaś upoważnienie dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań. Ustawodawca nakazuje ponadto, aby część składową WFP stanowiły objaśnienia przyjętych wartości. Minimalny okres sporządzania prognozy (4 lata) podlega obowiązkowemu wydłużeniu na okres, na jaki przewiduje się limity wydatków wieloletnich²⁵. Obejmują one²⁶:

²⁴ L. Lipiec-Warzecha, Ustawa o Finansach Publicznych. Komentarz, Wolters Kluwer, Warszawa 2011

²⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), art. 226-232

²⁶ L. Lipiec-Warzecha, Ustawa o Finansach Publicznych. Komentarz, Wolters Kluwer, Warszawa 2011

- programy, projekty lub zadania przewidziane do realizacji w okresie dłuższym niż rok budżetowy, w szczególności przedsięwzięcia realizowane z udziałem środków bezzwrotnych z zagranicy (w tym z budżetu UE lub z pomocy finansowej państw członkowskich EFTA) lub przedsięwzięcia realizowane na podstawie umów o partnerstwie publiczno-privatnym;
- umowy, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy;
- gwarancje i poręczenia udzielane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Skuteczne podejmowanie działań służących rozwojowi lokalnemu wymaga perspektywicznego myślenia wykraczającego poza roczne ramy planowania budżetowego. Jedną z ważniejszych decyzji, jaką musi podejmować władza samorządowa dotyczy wyboru strategicznych inwestycji sprzyjających poprawie warunków życia mieszkańców oraz warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Przyjmowany zestaw projektów inwestycyjnych powinien wpisywać się w strategiczne cele rozwoju oraz być zgodny z misją i wizją rozwoju gminy. Wieloletnie planowanie inwestycyjne powinno przyczyniać się do skutecznego i efektywnego wydatkowania ograniczonych środków finansowych, skutecznej realizacji podstawowych celów rozwoju gminy, sięgania po finansowanie zewnętrzne inwestycji, poprawy procedur przygotowania i rozliczania zadań inwestycyjnych, uwzględniania aspektu finansowego realizacji inwestycji oraz realizacji przyjętej strategii rozwoju.

Zbiorcze zestawienie planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych przez gminę Ustronie Morskie w latach 2016-2020 zaprezentowano w ujęciu tabelarycznym.

Planowane do realizacji zadania inwestycyjne przez gminę Ustronie Morskie w latach 2016-2020.

Zadania inwestycyjne, dokumentacja projektowa										
L.p	Nazwa zadania	Pozwolenie na budowę		Wartość zadania	Planowane dofinansowanie		Planowany termin - rok:		Opis zakresu inwestycji	Możliwości dofinansowania
		TAK	NIE		Krajowe	UE	rozpoczęcia	zakończenia		
1	BUDOWA ZEJŚĆ NA PLAŻĘ WRAZ Z POCHYLNIĄ DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W USTRONIU MORSKIM	-	X	2000000	-	1500000	2017	2017	W ramach zadania zostaną wybudowane trzy zejścia na plażę na terenie Gminy Ustronie Morskie (ul. Plażowa w Sianożętach, ul. Graniczna oraz Spokojna w Ustroniu Morskim.	PROW 2014-2010, RPO WZ
2	PRZENIESIENIE GOPS DO BUDYNKÓW GARAZOWYCH PRZY URZĘDZIE GMINY	-	X	70000	-	-	2018	2018	Wykonanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę	PROW 2014-2010, RPO WZ
3	BUDOWA PLACU ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM W USTRONI MORSKIM	-	X	10000	-	-	2017	2017	Wykonanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę	WPRO Rozwój Wsi, Ministerstwo Edukacji
4	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOŁA GMINNEGO W USTRONI MORSKIM	-	X	60000	-	-	2018	2018	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę termomodernizacji budynku Przedszkola w Ustroniu Morskim	PROW 2014-2020, RPO WZ
5	MODERNIZACJA WIEŻY CIŚNIEŃ W RUSOWIE	-	X	20000	-	-	2017	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej uwzględniającej wytyczne konserwatora zabytków wraz z pozwoleniem na budowę wieży ciśnień w Rusowie.	MINISTERSTWO KULTURY, RPO WZ
6	WYKONANIE KANALIZACJI DESZCZOWEJ W UL. KOLEJOWEJ I ROLNEJ W USTRONI MORSKIM	-	x	650000	-	552500	2017	2017	Przedmiotem projektu jest wykonanie kanalizacji deszczowej przy ul. Kolejowej i Rolnej w Ustroniu Morskim.	PROW 2014-2020
7	PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NA DZIAŁCE NR 227/2 W RUSOWIE	-	x	50000	-	-	2017	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę drogi	-
8	PRZEBUDOWA DROGI NA ODCINKU UL. WRZOSOWEJ W SIANOŻĘTACH DO DK NR 11	-	x	50000	-	-	2016	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę drogi	-
9	ZAGOSPODAROWANIE OBSZARU LEŚNO-PARKOWEGO NA DZIAŁKACH NR 1080, 1081, 1124, 1137 ORAZ BUDOWY ŚCIEŻKI ZDROWIA, EDUKACYJNEJ I	-	x	20000	-	-	2017	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę	INTERREG VA, RPO WZ

	HISTORYCZNEJ									
10	BUDOWA CHODNIKA I MIEJSC POSTOJOWYCH NA OSIEDLU PRZY UL. KLONOWEJ W USTRONIU MORSKIM	-	x	70000	-	-	2016	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych. Następnie budowa chodnika i miejsc postojowych przy ul. Klonowej	-
11	BUDOWA DROGI, PRZEDŁUŻENIE UL. KRÓTKIEJ DO UL. GEODETÓW W USTRONI MORSKIM	-	x	230000	-	-	2018	2018	Przedłużenie ulicy Krótkiej do ul. Geodetów w Ustroniu Morskim	-
12	BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH PRZY OŚRODKU ZDROWIA UL. OSIEDŁOWA	-	x	200000	-	-	2017	2017	Budowa miejsc postojowych przy Ośrodku Zdrowia oraz przy drodze wewnętrznej	-
13	BUDOWA PARKINGU ORAZ CHODNIKA PRZY UL. SZTORMOWEJ	-	x	140000	-	-	2018	2018	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych oraz budowa parkingu i chodnika przy ul. Sztormowej	-
14	MODERNIZACJA NAWIERZCHNI CHODNIKA I UL. WĄSKIEJ W USTRONI MORSKIM-	-	x	100000	-	-	2016	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej oraz przeprowadzenie prac remontowych na ulicy Wąskiej w Ustroniu Morskim	-
15	REMONT NAWIERZCHNI BOISKA WIELOFUNKCYJNEGO „ORLIK” W USTRONI MORSKIM	-	x	350000	-	-	2017	2017	Wykonanie remontu nawierzchni boiska wielofunkcyjnego „Orlik” W Ustroniu Morskim wraz z ogrodzeniem	MINISTERSTWO SPORTU, RPO WZ
16	MODERNIZACJA NAWIERZCHNI UL. GÓRNEJ W USTRONI MORSKIM NA WYSOKOŚCI BUDYNKÓW W SZEREGU NR 8	-	x	100000	-	-	2016	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych oraz pracami budowlanymi polegającymi na modernizacji nawierzchni ul. Górnej w Ustroniu Morskim na wysokości budynków w szeregu nr 8.	-
17	BUDOWA DOJŚCIA DO PLAŻY NR 17 NA DZIAŁCE NR 35/18	-	x	100000	-	-	2017	2017	W ramach zadania planuje się budowę dojścia do plaży nr 17 na działce nr 35/18	PROW 2014-2020
18	BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH ORAZ ALEJEK PRZY CMENTARZU W RUSOWIE	-	x	40000	-	-	2017	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych oraz budową miejsc postojowych oraz alejek przy cmentarzu w Rusowie	-
19	WYMIANA PIECA WRAZ Z MODERNIZACJĄ KOTŁOWNI W OŚRODKU ZDROWIA	-	x	150000	-	-	2017	2017	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych oraz wymiana pieca oraz modernizacji c.o. w ośrodku zdrowia w Ustroniu Morskim	RPO WZ, MINISTERSTWO ŚRODOWISKA, WFOSIGW
20	MODERNIZACJA POMIESZCZEŃ W ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W GWIŹDZIE	x	-	100000	-	-	2017	2017	Opracowanie AKTUALIZACJI dokumentacji technicznej wraz ze zgłoszeniem robót budowlanych wraz z przeprowadzeniem prac modernizacyjnych pomieszczeń	PROW 2014-2020, RPO WZ

									świetlicy wiejskiej w Gwiździe	
21	BUDOWA LAPIDARIUM NA TERENIE CMĘTARZA W BAGICZU	-	x	20000	-	-	2018	2018	Opracowanie dokumentacji technicznej uwzględniającej wytyczne konserwatora zabytków wraz z pozwoleniem na budowę	RPO WZ, MINISTERSTWO KULTURY
22	ODBUDOWA ROWÓW MELIORACYJNYCH W USTRONIU MORSKIM I SIANOŻĘTACH	-	x	500000	-	4250000	2018	2018	Odbudowa przedmiotowych rowów polegać będzie na ich wykopie koparką mechaniczną, rozplantowaniu urobku, obsiewie skarp mieszanką traw i roślin motylkowych, wycięciu krzaków, przebudowie przepustów.	PROW 2014-2020, WFOŚIGW, NFOŚIGW
23	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOŁA GMINNEGO W USTRONI MORSKIM	-	x	60000	-	-	2018	2018	Opracowanie dokumentacji technicznej wraz z pozwoleniem na budowę	RPO WZ, MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
24	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA INWESTYCYJNEGO PN: PRZEBUDOWA DROGI POWIATOWEJ WRAZ Z BUDOWĄ ŚCIEŻKI ROWEROWEJ WZDŁUŻ DROGI POWIATOWEJ USTRONIE MORSKIE - DYGOWO			50000			2017	2017	W ramach zadania planuje się opracowanie dokumentacji projektowej zamierzenia inwestycyjnego polegającego na przebudowie drogi powiatowej oraz budowie ścieżki rowerowej wzdłuż drogi Ustronie Morskie - Dygowo	-
25	BUDOWA ULICY LILIOWEJ, UL. KWIATOWEJ ORAZ UL. WCZASOWEJ W SIANOŻĘTACH			1500000		1000000	2017	2018	W ramach zadania planuje się przebudowę oraz budowę ul. Kwiatowej, Wczasowej oraz Liliowej w Sianożętach	-
26	ROZBUDOWA ŚCIEŻKI ROWEROWEJ W PASIE NADMORSKIM ORAZ UZUPEŁNIENIE ODCINKA ŚCIEŻKI ROWEROWEJ W CIĄGU UL. WOJSKA POLSKIEGO W USTRONI MORSKIM			15000			2017	2018	W ramach zadania planuje się opracować dokumentację techniczną dot. Budowy tras rowerowych na terenie Gminy Ustronie Morskie w ramach projektu realizowanego przez ZZDW w Koszalinie.	RPO WZ, PROW 2014-2020, INTERREG VA
27	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZAMIERZENIA INWESTYCYJNEGO PN. MODERNIZACJA AMFITEATRU W USTRONI MORSKIM			70000			2017	2017	W ramach zadania planuje się opracowanie dokumentacji dot. Modernizacji amfiteatru w Ustroniu Morskim	-
28	MODERNIZACJA AMFITEATRU W USTRONI MORSKIM			4000000		2500000	2017	2019	W ramach zadania planuje się przeprowadzić modernizację amfiteatru w Ustroniu Morskim	INTERREG VA
29	PRZEBUDOWA UL. KU SŁOŃCU ORAZ DROGI NR 871035Z W KUKINCE			3300000		1500000	2017	2017	W ramach zadania planuje się przebudowę ul. Ku Słońcu oraz drogi 871035Z w Kukince	RPO WZ
30	BUDOWA ŚCIEŻKI ROWEROWEJ KOŁOBRZEG-			1330000			2018	2018	W ramach zadania planuje się budowę ścieżki rowerowej łączącej Kołobrzeg z	INTERREG VA, RPO WZ

	KARLINO								Karlinem	
31	BUDOWA PLACU ZABAW PRZY UL. GÓRNEJ W USTRONIU MORSKIM			350000			2018	2018	W ramach zadania planuje się budowę placu Zabaw przy ul. Górnej w Ustroniu Morskim	PROW 2014-2020, RYBACTWO I MORZE
32	BUDOWA PLACU ZABAW W SIANOŻĘTACH			350000			2018	2018	W ramach zadania planuje się budowę placu zabaw w Sianożętach	PROW 2014-2020, RYBACTWO I MORZE
33	WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ ORAZ DRZWIOWEJ W OŚRODKU ZDROWIA W USTRONIU MORSKIM			60000			2017	2017	W ramach zadania planuje się wymianę stolarki okiennej oraz drzwiowej w ośrodku zdrowia w Ustroniu Morskim	-
34	BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH PRZY UL. JANTAROWEJ I UL. ROLNEJ W USTRONIU MORSKIM			150000			2017	2017	W ramach zadania planuje się budowę miejsc postojowych przy ul. Jantarowej oraz ul. Rolnej w Ustroniu Morskim	-
35	ZAKUP BRAM GARAŻOWYCH DO REMIZY OSP W USTRONIU MORSKIM	-	-	24000	-	-	2017	2017	Zakup bram garażowych do remizy OSP w Ustroniu Morskim	-
36	OPRACOWANIE PLANU MORFODYNAMIKI DLA BRZEGU MORSKIEGO GMINY USTRONIE MORSKIE	-	-	70000			2017	2018	W ramach zadania zostanie opracowany plan morfodynamiki brzegu morskiego obszaru niezbędnego do uwzględnienia potrzeb planowanych do rozbudowy infrastruktury służącej obsłudze ruchu turystycznego.	-
37	KOMPLEKSOWA PRZEBUDOWA DRÓG GMINNYCH	-	x	3837680	-	1.520.000	2018	2020	Drogi przeznaczone do remontu zostały wytypowane na podstawie opracowania „Przeгляд podstawowy stanu technicznego i wartości użytkowej dróg kategorii gminnej w Ustroniu Morskim” INWESTYCJA NIEZAPLANOWANA W BUDŻECIE	PROW 2014-2020, RPO WZ lub Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
38	ETAP WSTĘPNY INWESTYCJI "PRZEBUDOWA DROGI NA DZIAŁCE NR 227/2 PRZYLEGAJĄCEJ DO POSESJI NR 35, 53 W RUSOWIE	-	X	200000	-	-	2017	2018	W ramach zadania zostanie zaprojektowana i przebudowana droga w miejscowości Rusowo zgodnie z zakresem opracowanym w dokumentacji projektowej.	-
39	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA INWESTYCYJNEGO PN. BUDOWA DRÓG GMINNYCH NA TERENIE USTRONIA MORSKIEGO, UL. LEŚNA, UL. ŁĄKOWA	-	X	70000	-	-	2017	2017	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja zadania inwestycyjnego budowy dróg gminnych na terenie Ustronia Morskiego, ul. Leśna i ul. Łąkowa	-
40	BUDOWA UL. OKRZEI W USTRONIU MORSKIM	-	X	200000	-	-	2017	2017	W ramach zadania planuje się przebudować ul. Okrzei w Ustroniu Morskim – II etap	-
41	BUDOWA PUNKTU SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE GMINY	-	X	1473991,30	-	1.100.000	2017	2018	W ramach zadania zostanie wybudowany Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją	NFOŚiGW, POIS, MINISTERSTWO ŚRODOWISKA

	USTRONIE MORSKIE								projektową.	
42	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA BUDOWA DROGI UL. BOGUSŁAWA XIV W USTRONIU MORSKIM Z CHODNIKIEM I OŚWIETLENIEM	-	X	50430	-	-	2016	2016	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa dla zadania związanego z przebudową ul. Bogusława XIV z chodnikiem i oświetleniem	
43	BUDOWA ULICY BOGUSŁAWA XIV-GO W USTRONIU MORSKIM	-	X	2000000	-	1000000	2017	2018	W ramach zadania zostanie przebudowana ul. Bogusława XIV-go w Ustroniu Morskim	PROW 2014-2020
44	OCZYSZCZENIE STAWU PRZECIWPOŻAROWEGO W KUKINII	-	X	10000	-	-	2017	2017	W ramach zadania zostanie oczyszczony staw przeciwpożarowy w Kukinii	-
45	PRZEBUDOWA CHODNIKÓW W MIEJSCOWOŚCI KUKINIA	-	-	10000	-	-	2018	2018	W ramach zadania zostaną przebudowane chodniki w miejscowości Kukinia.	-
46	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA SIECI DRÓG GMINNYCH: UL. OSIEDŁOWA, UL. SŁONECZNA W USTRONIU MORSKIM	-	X	50000	-	-	2017	2017	W ramach zadania zostaną opracowana dokumentacja dla zadania pn. budowa sieci dróg gminnych, ul. Osiedłowa, ul. Słoneczna w Ustroniu Morskim	-
47	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA UL. AKACJOWEJ W USTRONIU MORSKIM	-	X	50000	-	-	2017	2017	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa na zadanie pn. Budowa ul. Akacjowej w Ustroniu Morskim.	-
48	PRZEBUDOWA UL. WIEJSKIEJ W USTRONIU MORSKIM	X	-	3000000	-	1.000.000	2017	2018	W ramach zadania zostanie przebudowana ul. Wiejska w Ustroniu Morskim zgodnie z opracowaną dokumentacją techniczną.	PROW 2014-2020, RPO WZ w ramach programu rewitalizacji, PROGRAM ROZWOJU GMINNEJ I POWIATOWEJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ NA LATA 2016-2019
49	BUDOWA PRZEPOMPOWNI ODPROWADZAJĄCEJ WODY OPADOWE Z TERENU GMINY USTRONIE MORSKI	-	x	20000	-	-	2017	2017	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja budowy przepompowni odprowadzającej wody opadowe z terenu gminy Ustronie Morskie	PROW, RPO WZ, MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
50	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA SIECI DRÓG GMINNYCH, UL. KWIATOWA, UL. KONWALIOWA, UL. JAŚMINOWA, UL. BURSZTYNOWA W SIANOŻĘTACH	-	X	50000	-	-	2017	2018	W ramach zadania zostanie przygotowana dokumentacja projektowa dla zadania pn. Budowa sieci dróg gminnych ul. Kwiatowej, ul. Konwaliowej, ul. Jaśminowej, ul. Bursztynowej w Sianożętach.	-
51	WYMIANA OGRODZENIA WZDŁUŻ PROMENADY W USTRONIU MORSKIM	-	-	20000	-	-	2017	2018	W ramach zadania zostanie wymienione ogrodzenie wzdłuż promenady w Ustroniu Morskim	-

52	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA DROGI NA DZ. NR 224 W RUSOWIE	-	X	50000	-	-	2017	2018	W ramach zadania zostanie przygotowana dokumentacja projektowa dla zamierzenia inwestycyjnego pn. Budowa drogi na dz. Nr 224 w Rusowie	-
53	REMONT DACHU BUDYNKU KOMUNALNEGO POŁOŻONEGO PRZY UL. OSIEDLOWEJ 2E W USTRONIU MORSKIM	-	X	10000	-	-	2017	2018	W ramach zadania przeprowadzony remont dachu budynku komunalnego położonego przy ul. Osiedlowej 2E w Ustroniu Morskim	-
54	ZAKUP WOZU STRAŻACKIEGO DLA OSP W USTRONIU MORSKIM	-	X	700000	-	600.000	2017	2019	W ramach zadania zostanie zakupiony ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP w Ustroniu Morskim.	RPO WZ ,WFOŚiGW
55	BUDOWA I ODCINKA KANALIZACJI DESZCZOWEJ – ZBIEG ULIC B. CHROBREGO, W.POLSKIEGO, RYBACKA W USTRONIU MORSKIM	-	X	100000	-	-	2017	2019	W ramach zadania zostanie przebudowany odcinek kanalizacji deszczowej – zbieg ulic B. Chrobrego, W. Polskiego i Rybackiej w Ustroniu Morskim	-
56	ROZBUDOWA OŚWIETLENIA ULICZNEGO NA TERENIE GMINY USTRONIE MORSKIE	-	X	250000	-	-	2017	2019	W ramach zadania zostanie sukcesywnie rozbudowywane oświetlenie uliczne na terenie Gminy Ustronie Morskie.	-
57	ZMIANA ORGANIZACJI RUCHU NA TERENIE GMINY USTRONIE MORSKIE, ROZSZERZENIE STREFY PŁATNEGO PARKOWANIA, BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH	-	X	150000	-	-	2017	2018	W ramach zadania zostanie przeprowadzona zmiana organizacji ruchu na terenie Gminy Ustronie Morskie, rozszerzona strefa płatnego parkowania, budowa miejsc postojowych.	-
58	WYKUP TERENÓW NA POSZERZENIE UL. GÓRNEJ W USTRONIU MORSKIM	-	X	200000	-	-	2017	2019	W ramach zadania planuje się wykup terenów na potrzeby poszerzenia ul. Górnej w Ustroniu Morskim	-
59	ZAKUP ŁAWEK DLA SENIORA	-	-	20000	-	-	2017	2017	W ramach zadania planuje się zakup oraz montaż ławek dla seniorów, które zostaną posadowione na terenie Ustronia Morskiego i Sianożęt	-
60	ROZBUDOWA PLACU ZABAW W GWIŹDZIE	-	X	10000	-	-	2017	2018	W ramach zadania zostanie rozbudowany plac zabaw w Gwiździe	-
61	ROZBUDOWA ZEJŚĆ NA PLAŻĘ NA TERENIE GMINY USTRONIE MORSKIE	-	X	100000	-	-	2017	2019	W ramach zadania zostaną wybudowane zejścia na plażę na terenie Gminy Ustronie Morskie	RPO WZ, PROW 2014-2020, INTERREG VA, RYBACTWO I MORZEZ
62	REMONT SCHODÓW PRZED BUDYNKIEM OŚRODKA ZDROWIA W USTRONIU MORSKIM	-	X	20000	-	-	2017	2017	W ramach zadania zostanie przeprowadzony remont schodów ośrodka zdrowia w Ustroniu Morskim	-
63	ZAKUP SAMOCHODÓW ŚMIECIAREK DLA POTRZEB GOSIR	-	X	400000	-	200.000	2017	2019	W ramach zadania zostaną zakupione 2 samochody śmieciarki na potrzeby utrzymania czystości w gminie, zadanie realizowane przez GOSIR	PROW ,RPO WZ PO liś, WFOŚiGW

64	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ REMONTU DRÓG W MIEJSCOWOŚCIACH KUKINKA I MALECHOWO	-	X	50000	-		2017	2018	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa remontu dróg gminnych w miejscowościach Kukinka i Malechowo	-
65	MODERNIZACJA WIEŻY CIŚNIEŃ W RUSOWIE	-	X	150000	100.000	-	2018	2018	W ramach zadania zostanie przeprowadzona modernizacja wieży ciśnień w Rusowie, zgodnie z opracowaną dokumentacją techniczną	PROW ,RPO WZ PO Rybactwo i morze, Ministerstwo Kultury
66	NAGŁOŚNIENIE SALI KONFERENCYJNEJ PRZY URZĘDZIE GMINY W USTRONIU MORSKIM	-	X	50000	20.000	-	2018	2018	W ramach zadania zostanie wykonane profesjonalne nagłośnienie Sali konferencyjnej przy Urzędzie Gminy w Ustroniu Morskim.	-
67	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ REMONT I MODERNIZACJA ŚWIETLICY WIEJSKIEJ MELMAK W RUSOWIE	-	x	30000	-		2017	2019	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja remontu świetlicy wiejskiej w Rusowie	-
68	BUDOWA PLACU ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM W USTRONIU MORSKIM	-	x	250000	-	130.000	2018	2018	W ramach zadania zostanie wybudowany wielofunkcyjny plac zabaw dla dzieci przy Przedszkolu Publicznym w Ustroniu Morskim	PROW ,RPO WZ PO Rybactwo i morze, Ministerstwo Oświaty
69	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA UL. OKRZEI W USTRONIU MORSKIM			30000			2017	2018	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa budowy ul. Okrzei w Ustroniu Morskim	-
70	ETAP WSTĘPNY INWESTYCJI "NAD BRZEGIEM KULTURY" NA UL. NADBRZEŻNEJ			35000			2017	2019	W ramach zadania planuje się zrealizować I etap inwestycji pn. Nad brzegiem kultury na ul. Nadbrzeżnej w Ustroniu Morskim	-
71	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ PRZEBUDOWY DROGI NA DZIAŁCE NR 133 W GWIŹDZIE			30000			2017	2018	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa przebudowy drogi na działce nr 133 w Gwiździe	-
72	REMONT DROGI GMINNEJ W GWIŹDZIE			30000			2017	2019	W ramach zadania planuje się przebudować drogę gminną w Gwiździe	-
73	NABYCIE DZIAŁKI NUMER 574/4 POD DROGĘ PUBLICZNĄ - UL. TURYSTYCZNĄ W USTRONIU MORSKIM			239680			2017	2019	W ramach zadania planuje się nabycie działek nr 574/4 pod drogę publiczną – ul. Turystyczną w Ustroniu Morskim	-
74	ZAKUP SERWERÓW I KOMPUTERÓW			60000			2017	2019	W ramach zadania planuje się zakup serwerów i komputerów na potrzeby pracowników Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim	-
75	ZAKUP SERWERÓW I KOMPUTERÓW – ZESPÓŁ			40000			2017	2019	W ramach zadania planuje się zakup serwerów i komputerów dla pracowników Zespołu Szkół w	-

	SZKÓŁ								Ustroniu Morskim	
76	PRZEBUDOWA POMIESZCZEŃ ZWIĄZANA Z DOBUDOWĄ SZATNI W PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM W USTRONIU MORSKIM			10000			2017	2019	W ramach zadania planuje się przebudowę szatni – dobudowę w przedszkolu publicznym w Ustroniu Morskim	-
77	REALIZACJA PROGRAMU USUWANIA AZBESTU NA TERENIE GMINY USTRONIE MORSKIE			200000			2017	2025	W ramach zadania zostanie zrealizowany Program usuwania azbestu z terenu Gminy Ustronie Morskie	WFOSIGW
78	REALIZACJA PROGRAMU USUWANIA BARSZCZU SOSNOWSKIEGO NA TERENIE GMINY USTRONIE MORSKIE			200000			2017	2025	W ramach zadania zostanie zrealizowany program usuwania barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Ustronie Morskie	WFOSIGW
79	BUDOWA HALI SPORTOWEJ W USTRONIU MORSKIM			5000000			2018	2020	W ramach zadania zostanie wybudowana pełnowymiarowa hala sportowa w Ustroniu Morskim	MINISTERSTWO SPORTU, RPO WZ
80	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA DROGI ŁĄCZĄCEJ UL. POLNĄ Z UL. LEŚNĄ W USTRONIU MORSKIM			50000			2017	2018	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa dla zadania pn. Budowa drogi łączącej ul. Polną z ul. Leśną w Ustroniu Morskim	-
81	OPRACOWANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DLA ZADANIA PN. BUDOWA MIEJSC POSTOJOWYCH ZA BUDYNKIEM URZĘDU GMINY			30000			2017	2018	W ramach zadania zostanie opracowana dokumentacja projektowa zadania pn. Budowa miejsc postojowych za budynkiem Urzędu Gminy	-
RAZEM				35.895.781,30						

III. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT winna odnosić się do szeroko pojętych kwestii istotnych z punktu widzenia kompleksowego procesu planowania strategicznego gminy. A zatem znajdują się w niej cele strategiczne i szczegółowe związane z rozwojem Gminy Ustronie Morskie. Zestawienie uwarunkowań mających lub mogących mieć wpływ na realizację celów gminy, zostało przedstawione z uwzględnieniem podziału na trzy obszary, tj.: obszar społeczny, obszar środowiska naturalnego i infrastruktury oraz obszar gospodarczy. Jedynie rzetelna analiza oddziaływania różnych czynników rozwoju zapewni wybór właściwej drogi rozwoju i zarządzania strategicznego regionem.

Zgromadzenie wszelkich dostępnych i istotnych danych przy opracowaniu Strategii Rozwoju Lokalnego gminy Ustronie Morskie oraz ich analiza połączona z wnioskowaniem stanowi podstawę przy opracowaniu tego typu dokumentów. Wiodącym narzędziem stosowanym do oceny czynników rozwoju przy uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych jest analiza SWOT.

Poniżej zidentyfikowane zostały słabe i mocne strony Gminy Ustronie Morskie oraz szanse i zagrożenia stojące przed gminą. Analizując dane statystyczne oraz wszystkie uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, w których funkcjonuje gmina Ustronie Morskie wyróżnić można następujące czynniki analizy SWOT:

- Mocne strony: kształtuje je sama gmina – mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe. Są to szeroko pojmowane zalety, atuty i możliwości zarówno gminy, jak i całej społeczności lokalnej. Jest to coś, co pozytywnie wyróżnia tę gminę od innych. Mocne strony – odpowiednio wykorzystane – wpływają na rozwój gminy.
- Słabe strony: przeciwnie aniżeli mocne strony, zjawiska te ograniczają możliwości rozwoju gminy. Jeżeli analiza SWOT ujawnia zbyt wiele słabych stron w gminie, trzeba mieć świadomość, że są to czynniki hamujące rozwój gminy.
- Szanse: trzeba wiedzieć, że szanse nie są zależne od wewnętrznych czynników gminy; natomiast jeżeli te pozytywne tendencje oraz zjawiska zostaną odpowiednio wykorzystane, mogą stać się impulsem rozwoju gminy, dlatego tak ważna jest ich identyfikacja.

- Zagrożenia: to negatywne uwarunkowania, również niezależne od wewnętrznych czynników gminy. Określenie zagrożeń gminy jest o tyle ważne, że ich identyfikacja pomoże niwelować hamowanie przez nie możliwości rozwoju gminy.

Tabela 76. ANALIZA SWOT – obszar społeczny.

<i>Obszar</i>	<i>Mocne strony</i>	<i>Słabe strony</i>	<i>Szanse</i>	<i>Zagrożenia</i>
<i>Demografia</i>		Niekorzystne zjawiska demograficzne obserwowane w gminie	Regulacje prawne sprzyjające rozwojowi gminy; Korzystna polityka prorodzinna państwa;	Odływ ludzi młodych do innych miast i za granicę.
<i>Opieka społeczna</i>	Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej; Stosunkowo niskie bezrobocie w gminie;		spadająca liczba petentów pomocy społecznej; rozbudowana infrastruktura poradnictwa w zakresie problemów społecznych na poziomie ponadlokalnym; możliwość pozyskiwania środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych; Zespół Interdyscyplinarny powołany na mocy Uchwały nr XII/87/2011 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 27 września 2011 r. realizujący Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w	brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne; uzależnienie rodzin od pomocy społecznej i dziedziczenie "dysfunkcyjności" przez rodziny; brak dostatecznych środków finansowych na walkę z problemami społecznymi;

			<p>Rodzinie;</p> <p>podnoszenie świadomości społecznej odnośnie skali problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz skali problemów związanych z niepełnosprawnością</p> <p>przeciwdziałanie wyłączeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych;</p>	
Oświata	<p>szkoły prowadzone przez gminę zaspokajają potrzeby edukacyjne mieszkańców i umożliwiają kształcenie się dzieci na każdym poziomie edukacyjnym aż do ukończenia gimnazjów</p> <p>dobra jakość kształcenia uczniów oraz właściwie sformułowana oferta edukacyjna, umożliwiająca korzystanie z zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych poprzez indywidualizację procesu kształcenia oraz doposażenie bazy dydaktycznej</p> <p>gmina zapewnia uczniom stypendia wspierające ich w procesie edukacyjnym</p> <p>dobrze wyposażenie sal i świetlic szkolnych, bogate zaplecze</p>	<p>brak szkół kształcących na poziomie ponadgimnazjalnym oraz umożliwiających zdobycie zawodu</p> <p>duża migracja w poszukiwaniu zatrudnienia przez rodziców uczniów, co skutkuje wychowywaniem przez innych opiekunów niż rodzice;</p> <p>niski odsetek osób z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie mieszkańców;</p>	<p>dostępność ponadgimnazjalnych placówek oświatowych poza terenem gminy Ustronie Morskie, które umożliwiają kształcenie</p>	<p>odpływ młodzieży do większych miast bądź za granicę może skutkować mniejszą liczbą dzieci na każdym poziomie kształcenia</p> <p>brak ogólnopolskiej koncepcji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży</p>

	komputerowe			
<i>Inicjatywa społeczna</i>	<p>bardzo wysoka frekwencja w gminie w wyborach samorządowych;</p> <p>liczba i zróżnicowanie organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy</p> <p>dobrze wykorzystanie atutów środowiska naturalnego (morze Bałtyckie)</p> <p>społeczeństwo lokalne angażuje się w działalność OSP</p>	<p>słaba aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców wsi</p> <p>brak zaangażowania sponsorów miejscowych</p>	<p>walory naturalne gminy stwarzają szerokie pole do funkcjonowania wielu organizacji pozarządowych</p> <p>wysoka frekwencja wyborcza świadczy o dojrzałym społeczeństwie obywatelskim</p> <p>realizacja projektów z organizacjami pozarządowymi na zasadzie partnerstwa, z wykorzystaniem zewnętrznych środków finansowych</p> <p>wspólne przedsięwzięcia społeczne, kulturalne realizowane z sąsiednimi gminami</p> <p>wykreowanie nowych liderów społecznych</p>	<p>mało oddolnych inicjatyw społecznych</p>
<i>Bezpieczeństwo</i>	<p>funkcjonowanie posterunku Policji w Ustroniu Morskim</p> <p>stosunkowo niewielka liczba zdarzeń notowanych przez Policję</p> <p>prężnie działające jednostki OSP na terenie gminy</p> <p>funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu Morskim, zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy w</p>		<p>korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania przyczynia się do poprawy infrastruktury drogowej, a tym samym bezpieczeństwa na drogach</p>	<p>wzmożony ruch turystyczny w sezonie letnim rodzi zagrożenie wzmożenia przestępstw</p>

	rodzinach			
Kultura i rekreacja	<p>bogata oferta wydarzeń kulturalnych w gminie</p> <p>prężna działalność Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki</p> <p>wysoki potencjał sanatoryjno-leczniczy;</p> <p>funkcjonowanie klubów sportowych (piłka nożna, siatkówka)</p>		<p>wzmoczony ruch turystyczny powoduje poszerzenie ofert wydarzeń kulturowych w gminie oraz ich uatrakcyjnienie, zwiększa się grupa odbiorców</p> <p>doposażenie w sprzęt rekreacyjny obiektów wczasowych;</p> <p>modernizacja i budowa nowych obiektów rekreacyjnych, szczególnie budowa nowoczesnych zejść na plażę</p>	<p>duża konkurencyjność gmin sąsiednich</p> <p>sezonowość oferty turystycznej</p>

Tabela 77. ANALIZA SWOT – obszar gospodarczy

Obszar	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Bezrobocie	niski poziom bezrobocia rejestrowanego (najniższy poziom bezrobocia w powiecie)	wyższy udział bezrobotnych zarejestrowanych kobiet (8,8% niż mężczyzn (5,7%) w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	zmniejszenie poziomu bezrobocia w wyniku skorzystania z programów i projektów finansowanych ze środków krajowych i zagranicznych	dekonstrukcja w gospodarce
Rynek pracy	wzrost liczby osób pracujących ogółem	wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem	wzrost zatrudnienia w związku z rozwojem przedsiębiorczości na terenie gminy	odpływ wykwalifikowanych kadr emigracja zarobkowa i zmniejszanie się liczby mieszkańców

<p>Podmioty gospodarcze</p>	<p>wysoki poziom przedsiębiorczości (wysoki odsetek osób prowadzących indywidualną działalność gospodarczą)</p>	<p>zmniejszająca się liczba podmiotów gospodarczych charakter przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie gminy (mikro przedsiębiorstwa, brak średnich i dużych przedsiębiorstw za wyjątkiem jednego); dominacja usługowego przedmiotu działalności brak przedsiębiorstw działających w nowoczesnych sektorach gospodarki</p>	<p>możliwość pozyskania środków UE na rozwój przedsiębiorczości ; kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców/ pobudzenie aktywności gospodarczej dobre prawo gospodarcze</p>	<p>wystąpienie procesów recesyjnych w gospodarce kraju; pogorszenie koniunktury na rynkach międzynarodowych brak wystarczających instytucjonalnych rozwiązań w zakresie wspierania przedsiębiorczości przenoszenie działalności gospodarczej na tereny atrakcyjniejsze dla prowadzenia działalności; zmiany technologiczne w gospodarce</p>
<p>Rolnictwo</p>	<p>stosunkowo duży udział użytków rolnych w powierzchni ogółem</p>	<p>względnie mała średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego (na tle powiatu i województwa) rozdrobienie produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych</p>	<p>wzrost popytu na produkty rolnictwa ekologicznego i produkty wysokiej jakości; możliwość produkcji biopaliw, jako źródeł ekologicznej i odnawialnej energii możliwość pozyskania bezzwrotnej pomocy UE na rozwój</p>	<p>niekorzystne zmiany w ramach WPR brak strategicznych rozwiązań w zakresie restrukturyzacji obszarów wiejskich</p>

			infrastruktury oraz rolnictwa i obszarów wiejskich	
Obszar finansów lokalnych	<p>Wysoki poziom dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca</p> <p>Wysoki poziom dochodów własnych;</p> <p>niezależnienie dochodów budżetu gminy od transferów z budżetu państwa</p> <p>osiąganie w ostatnich latach nadwyżki budżetowej;</p> <p>realizacja projektów współfinansowanych z UE</p>	<p>stosunkowo wysoki poziom zadłużenia;</p> <p>wysokie koszty obsługi zadłużenia;</p>	<p>zmiany w systemie dochodów JST wzmacniające samodzielność finansową gmin;</p> <p>wykorzystanie wsparcia unijnego</p>	<p>zmiany w systemie dochodów JST skutkujące obniżeniem dochodów gmin lub wzrostem ich wydatków (dodatkowe zadania do wykonania);</p> <p>zmniejszenie bazy podatkowej gminy</p>

Tabela 78. ANALIZA SWOT – obszar środowiska naturalnego i infrastruktury.

Obszar	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Rzeźba terenu	Korzystna rzeźba terenu do prowadzenia działalności rolnej.			Erozja brzegu merskiego
Surowce mineralne		Brak znaczących zasobów surowców mineralnych		
Wody	Nadmorskie położenie gminy		Możliwość wykorzystania turystycznego i rekreacyjnego	
Gleby	Wysoki wskaźnik jakości rolnej przestrzeni			

	produkcyjnej			
Lasy		Dominacja sosny w siedliskach w cennych przyrodniczo siedliskach leśnych		
Flora	Występowanie gatunków chronionych			Rozpełzająca się zabudowa powodująca defragmentację ekosystemów. Istotny udział gatunku inwazyjnego – barszczu Sosnowskiego
Fauna	Występowanie gatunków chronionych			
Ochrona środowiska	Dobrze chronione cenne walory przyrodnicze obszaru		Rosnące zainteresowanie turystyką specjalistyczną w obszarze Korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji żywności wysokiej jakości	Silna presja turystyczna na obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody
Układ drogowy	Układ drogowy generujący ruch tranzytowy		Możliwości obsługi ruchu tranzytowego	
Infrastruktura energetyczna		Niedostosowany system elektroenergetyczny, nie zapewniający bezpieczeństwa energetycznego Niski udział OZE. Brak inwentaryzacji potencjału OZE		
Sieć gazowa	Względnie wysoki poziom gazyfikacji gminy			
Wodociągi				

<i>Kanalizacja</i>	Względnie wysoki poziom kanalizacji gminy			
<i>Gospodarka odpadowa</i>		Dość niski odsetek ludności prowadzący selektywną zbiórkę odpadów		Presja ze strony ruchu turystycznego

IV. MISJA GMINY USTRONIE MORSKIE I JEJ REALIZACJA

1. Wizja i misja

Wizja rozwoju Gminy Ustronie Morskie jest to opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2020+ roku. Wizja z założenia ma określać stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota Gminy. Co więcej wizja wyznacza ramy działania dla władz samorządowych Gminy oraz ich partnerów (lokalnych oraz ponadlokalnych). Istotą wizji jest umiejętne wykorzystanie możliwości i atutów danej gminy oraz maksymalizacja szans pojawiających się w danym otoczeniu społeczno-gospodarczym. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań. Progностyczne ukierunkowanie wizji określa cel, do jakiego zmierza gmina. Ważne jest zatem wykorzystanie możliwości wynikających z potencjału gminy.

Czym innym jest misja. Definiuje się ją jako nadrzędny cel rozwoju Gminy Ustronie Morskie. Określa przede wszystkim rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Misja stanowi, że władze lokalne mają być swoistym inicjatorem dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Ustronie Morskie, bez względu na podmiot je realizujący - liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, rolników, przedsiębiorców, czy też nieformalne grupy mieszkańców. Z drugiej zaś strony, władze lokalne mają być realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju Gminy Ustronie Morskie. Wśród innych zadań władz lokalnych omawianej gminy istotne jest także upowszechnianie walorów gminy, ułatwianie współpracy partnerów lokalnych i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań.

1.1. Wizja „Gmina Ustronie Morskie 2020+”

W 2020 i w latach kolejnych Gmina Ustronie Morskie w pełni wykorzystuje swoje podstawowe walory i sukcesywnie się rozwija. Nastąpił rozwój głównych szlaków komunikacyjnych oraz sieci kanalizacyjnej w gminie. Walory przyrodniczo-turystyczne gminy jak dotąd przyciągają turystów z całej Polski i zagranicy, a sieć noclegowo-gastronomiczna istotnie się rozbudowała. W gminie przeobraża się, unowocześnia i rozwija stale obecna turystyka morska, które jest podstawą gminnej gospodarki. Jednocześnie w wyżej wymienionych gałęziach gospodarki powstają nowe miejsca pracy, które skutecznie zmniejszają stopę bezrobocia w gminie. Co istotne, zdecydowanie wydłuża się także sezon turystyczny w gminie, zaplecze noclegowe

oferuje większą ofertę całoroczną. Istotnym dopełnieniem wypoczynku nadmorskiego jest też bogata gama możliwości spędzania czasu poza plażą w postaci atrakcyjnych ścieżek rowerowych oraz innych form aktywnego spędzania czasu. Niezaprzeczalne są także korzyści w postaci polepszenia jakości usług komercyjnych i publicznych oraz standardów życia. Widoczny wzrost jakości połączeń komunikacyjnych oraz teleinformatycznych ułatwia codzienne życie w Gminie Ustronie Morskie.

1.2. Misja rozwoju gminy

Naszą misją jest inicjowanie zrównoważonego rozwoju Gminy Ustronie Morskie w partnerstwie z sektorem rolniczym, turystycznym, biznesowym i pozarządowym. Wspólnie kreujemy wizerunek Gminy Ustronie Morskie jako miejsca pięknego przyrodniczo i atrakcyjnego zarówno dla mieszkańców, jak i licznych turystów. Jesteśmy:

- obszarem niezwykle atrakcyjnym turystycznie,
- gminą atrakcyjną dla inwestorów i rozwoju przedsiębiorczości,
- gminą bezpieczną i przyjazną społeczeństwu i środowisku.

2. Kierunki rozwoju Gminy Ustronie Morskie

Na terenie gminy założono utrzymanie następujących funkcji podstawowych:

- modernizacja i rozbudowa infrastruktury turystycznej,
- gospodarki leśnej w dostosowaniu do wymogów ochrony środowiska wynikających z Programu Ochrony Środowiska,
- wielokierunkowej działalności gospodarczej jako funkcji uzupełniającej.

Funkcjami towarzyszącymi funkcjom podstawowym są mieszkalnictwo i obsługa w zakresie rozwoju usług, komunikacji i infrastruktury technicznej. Z syntezy uwarunkowań naturalnych determinujących w głównej mierze strukturę funkcjonalną gminy wynikają predyspozycje do rozwoju funkcji turystycznej, jako jednej z funkcji podstawowych. W studium zagospodarowanie zostały wyznaczone obszary, na terenie których realizowane będą w/w funkcje.

Kolejność realizacji projektów w poszczególnych latach została ustalona z uwzględnieniem możliwości spełniania przez projekt następujących kryteriów:

- kryteria formalne projektu
 1. możliwość złożenia kompletnego wniosku z kompletem załączników
 2. właściwa wartość projektu – całkowita wartość zadania poniżej 4 mln euro.
 3. możliwość otrzymania dofinansowania z EFRR na realizację projektu.
- kryteria merytoryczne i techniczne projektu
 1. spójność projektu z celami i działaniami określonymi w RPOWP,
 2. trwałość projektu,
 3. wpływ projektu na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego projektem oraz stworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia,
 4. wskaźniki osiągnięcia celów projektu,
 5. możliwość realizacji w okresie 20014-2020 - wykonalność techniczna,
 6. wskaźniki ekonomiczne i finansowe,
 7. wpływ na politykę ochrony środowiska,
 8. wpływ na politykę równych szans.

Oczekiwane rezultaty:

- stworzenie warunków do rozwoju drobnej przedsiębiorczości w rejonie projektu,
- rozwój turystyki weekendowej,
- polepszenie warunków komunikacji dla mieszkańców w obszarze projektów,
- zmniejszenie kosztów utrzymania i eksploatacji po wykonaniu inwestycji,
- poprawa stanu środowiska naturalnego.

3. Cele strategiczne i cele szczegółowe

3.1. CEL STRATEGICZNY A: Podniesienie konkurencyjności gminy przez rozbudowę i modernizację istniejącej infrastruktury.

Możliwości rozwoju Gminy Ustronie Morskie są poniekąd ograniczone przez jakość infrastruktury technicznej i społecznej. Poziom infrastruktury technicznej jest wyznacznikiem przystosowania obszaru do przyjęcia inwestorów zewnętrznych, a także jednym z warunków rozwoju działalności gospodarczej. Nowoczesna infrastruktura to między innymi szeroko pojmowany rozwój gospodarczy oraz wygodniejsze życie mieszkańców.

Realizacja tego celu oznacza poprawę połączeń drogowych między miejscowościami gminy i połączeń z drogami powiatowymi wojewódzkimi i krajowymi, co najprawdopodobniej przyczyni się do rozwoju działalności gospodarczej i do wzrostu zatrudnienia oraz co ważne – do zwiększonego ruchu turystycznego.

Modernizacja i budowa infrastruktury z zakresu ochrony środowiska (oczyszczalnie ścieków, kanalizacja, modernizacja kotłowni, utylizacja odpadów, likwidacja dzikich wysypisk śmieci) przyczyni się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego.

O atrakcyjności gminy świadczy także rozwój, poziom i dostępność infrastruktury społecznej (kultura, oświata, komputeryzacja, informatyzacja).

Realizacja celu w zakresie oświaty odbywać się będzie poprzez optymalizację sieci szkół, modernizację i jak najlepsze ich wyposażenie.

Działania prowadzące do osiągnięcia Celu Strategicznego A:

A1. budowa, przebudowa i modernizacja sieci dróg gminnych umożliwiających dostęp do sieci dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych,

A2. poprawa funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego - budowa chodników,

A3. poprawa estetyki przestrzeni publicznych,

A4. budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków (kanalizacja, przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków),

A.5. budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury zagospodarowania i przetwarzania odpadów,

A.6. budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury ochrony powietrza,

A.7. remonty i modernizacja obiektów szkolnych,

A.8. budowa, przebudowa, modernizacja obiektów sportowych (boiska, stadiony, sale sportowe itp.),

A.9. budowa, przebudowa i modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych,

A.10. budowa, rozbudowa, unowocześnianie infrastruktury informatycznej.

3.2. CEL STRATEGICZNY B: Rozwój turystyki i przedsiębiorczości mieszkańców.

Cel wskazuje turystykę i potencjał ludzki mieszkańców jako kierunek wymagający wielu działań, które pozwolą naszym przedsiębiorcom (m.in. świadczącym usługi z zakresu szeroko pojmowanej turystyki funkcjonować i być konkurencyjnym na tle innych miejscowości nadmorskich.

Dobry klimat dla rozwoju przedsiębiorczości to nie tylko kwestia wysokiego poziomu infrastruktury technicznej. To również działania niskonakładowe jak sprawne zarządzanie, polityka podatkowa, planowanie przestrzenne uwzględniające potrzeby i oczekiwania przedsiębiorców obecnych jak i potencjalnych.

Działania prowadzące do osiągnięcia Celu Strategicznego B:

B1. wspieranie i promowanie turystyki na terenie gminy,

B2. wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy przy tworzeniu miejsc noclegowych,

B3. wspieranie rozwoju i tworzenia przedsiębiorczości na terenie gminy,

B4. rozwój turystyki (lepsze zagospodarowanie nadmorskich terenów rekreacyjnych)

B5. organizacja imprez promujących gminę oraz przyciągających jeszcze większą liczbę turystów

3.3. CEL STRATEGICZNY C: Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Ustronie Morskie.

Organizacja życia społecznego wymaga od ludzi odpowiedzialnych za ten proces

dużej znajomości potrzeb społecznych, ale też dużej wrażliwości społecznej. Społeczeństwo oczekuje od władz lokalnych skutecznych działań poprawiających warunki życia mieszkańcom gminy – zarówno pod względem ekonomicznym jak i społecznym. Mieszkańcy oczekują podjęcia działań prowadzących do poprawy bezpieczeństwa publicznego i społecznego, zapewnienie możliwości znalezienia pracy i dobrego poziomu szkolnictwa dla ich dzieci. Ponadto liczą na organizację ciekawych wydarzeń kulturalnych i poprawianie infrastruktury umożliwiającej aktywny wypoczynek. Ważnym dla mieszkańców aspektem jest też ciągła poprawa zaplecza medycznego na terenie ich gminy.

Działania prowadzące do osiągnięcia Celu Strategicznego C:

- C1.** uzbrajanie w infrastrukturę techniczną terenu gminy,
- C2.** modernizacja infrastruktury służącej bezpiecznemu dotarciu dzieci do szkoły,
- C3.** poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- C4.** rozszerzenie form opieki socjalnej,
- C5.** wspieranie programów realizowanych przez podmioty niepubliczne w sferze pomocy socjalnej, psychologiczno-pedagogicznej, zapobiegających rozwojowi patologii społecznych,
- C6.** budowa, remont i modernizacja budynków szkolnych, boisk, świetlic wiejskich, placów zabaw, itp.,
- C7.** zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu,
- C8.** rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gminy, ułatwienie dostępu do nowoczesnej sieci informatycznej.

3.4. CEL STRATEGICZNY D: Ochrona środowiska przyrodniczego i kształtowanie ładu przestrzennego.

Cel odnosi się do sposobu prowadzenia polityki gospodarczej gminy, prowadzącej do pogodzenia interesów środowiska naturalnego z interesami gospodarczymi. Bogactwem gminy jest obecność Morza Bałtyckiego przyciągającego rokrocznie rzesze turystów. Należy tak prowadzić politykę gospodarczą aby nie doprowadzić do degradacji środowiska, które jest jedną z mocnych stron gminy i daje (niestety przeważnie sezonowe) zatrudnienie wielu mieszkańcom.

Działania prowadzące do osiągnięcia Celu Strategicznego D:

- D1.** wprowadzanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku,
- D2.** zorganizowanie systemu korzystania z naturalnych kąpielisk morskich,
- D3.** rozwiązanie problemu gospodarki odpadami,
- D4.** ochrona obszarów cennych przyrodniczo,
- D5.** ochrona gruntów rolnych i leśnych,
- D6.** modernizacja kotłowni węglowych na przyjazne środowisku,
- D7.** organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów.

V. OCENA SPÓJNOŚCI CELÓW STRATEGICZNYCH Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Ocena spójności celów strategicznych z dokumentami wyższego rzędu obejmuje dokumenty programowe szczebla unijnego, krajowego, regionalnego, a także lokalnego. Większość dokumentów unijnych ma charakter bardzo ogólnych strategii lub polityk, a zawarte w nich cele i kierunki działań są także obecne w dokumentach krajowych i regionalnych, ponieważ powstawały one w dużym zakresie na bazie dokumentów unijnych. Odniesienie się do tych dokumentów jest kluczowe w kontekście Strategii ze względu na możliwość skorzystania z instrumentów finansowych określonych w dokumentach unijnych i dokumentach niższego szczebla przy realizacji planowanych zadań.

Plan Rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020 uwzględnia przede wszystkim wymienione poniżej dokumenty:

- Europa 2020, Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 3.3.2010, KOM(2010) 2020 wersja ostateczna,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, OJ L 347, 20.12.2013, s. 320. (zwane Rozporządzeniem dla funduszy Wspólnych Ram Strategicznych 2014 – 2020),
- Uchwała Rady Ministrów Nr 157 z dnia z dnia 25 września 2012 r., w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020, Monitor Prawniczy, 22.11.2012 r., poz. 882.

1. Dokumenty unijne

Europa 2020, Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020, przyjęta przez Radę Europejską dnia 17 czerwca 2010 r., to kluczowy dokument dla średniookresowej strategii rozwoju kraju w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Jest to dokument o znaczeniu fundamentalnym dla rozwoju UE w ciągu najbliższej dekady. Określa działania, których podjęcie w skoordynowany sposób przez państwa członkowskie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i przygotowuje europejską gospodarkę na wyzwania przyszłości. Strategia wyznacza trzy priorytety, których realizacja odbywać się będzie na szczeblu unijnym oraz krajowym: wzrost inteligentny (zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego), zrównoważony (produkcja efektywniej wykorzystująca zasoby, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności) oraz sprzyjający włączeniu społecznemu (zwiększenie aktywności zawodowej, podnoszenie kwalifikacji i walka z ubóstwem). Efektem realizacji priorytetów Strategii Europa 2020 będzie osiągnięcie pięciu wymiernych, współzależnych celów przedstawionych w strategii i dotyczących:

- wzrostu wydatków na działalność B+R,
- wzrostu wskaźnika zatrudnienia,
- wzrostu udziału osób z wyższym wykształceniem w społeczeństwie oraz zmniejszeniu odsetka osób wczesnie kończących naukę,
- ograniczenia emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii,
- ograniczenia liczby osób żyjących w ubóstwie.

Cele Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie w latach 2015 – 2020 wpisują się w założenia priorytetowe Strategii Europa 2020. Przede wszystkim do priorytetów unijnych odnoszą się odpowiednio następujące cele szczegółowe:

Tabela 79. Zestawienie celów szczegółowych z priorytetami Europy 2020.

<i>Priorytety Europa 2020, Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu</i>	<i>Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie 2016 – 2020+</i>
---	---

Inteligentny rozwój (obszar edukacji)	A7, A9, A10, C8,
Zrównoważony rozwój (obszar klimatu, energii i mobilności) (obszar konkurencyjności)	A1-A2, A4, A10, C1, D1-D7 B2, B3, C1
Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (obszar zatrudnienia i umiejętności) (obszar walki z ubóstwem)	A1, C5, C7-C8 C5,

Rozporządzenie dla funduszy Wspólnych Ram Strategicznych 2014 – 2020

Rozporządzenie dla funduszy Wspólnych Ram Strategicznych 2014 – 2020 (zwane też rozporządzeniem ogólnym) ustanawia wspólne zasady mające zastosowanie do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), które działają

w ramach wspólnych ram (europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne - „EFSI”). Ustanawia ono również przepisy niezbędne do zapewnienia skuteczności EFSI, a także koordynacji tych funduszy między sobą oraz z innymi instrumentami Unii. Wspólne zasady mające zastosowanie do EFSI określone są w części drugiej rozporządzenia ogólnego. Część trzecia ustanawia zasady ogólne odnoszące się do EFRR, EFS (zwanymi dalej łącznie „funduszami strukturalnymi”) oraz Funduszu Spójności, dotyczące celów priorytetowych i sposobu organizacji funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności („fundusze polityki spójności”), kryteriów, jakie państwa członkowskie i regiony muszą spełnić, aby kwalifikować się do wsparcia z EFSI, dostępnych środków finansowych oraz kryteriów ich alokacji. Część czwarta rozporządzenia ogólnego ustanawia zasady ogólne mające zastosowanie do funduszy polityki spójności oraz EFMR w zakresie zarządzania i kontroli, zarządzania finansowego, zestawienia wydatków i korekt finansowych.

Dokumentem określającym potencjalne obszary wsparcia w nowej perspektywie finansowej są Wspólne Ramy Strategiczne (WRS), które odpowiednio do założeń rozporządzenia ogólnego dla funduszy UE określają jedenaście celów tematycznych na lata 2014-2020 zgodnie ze strategią "Europa 2020":

- wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji – EFRR,
- zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych – EFRR,
- podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR) EFRR,
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach – EFRR i FS,
- promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem - EFRR i FS,
- ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów - EFRR i FS,
- promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych - EFRR i FS,
- wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników – EFRR i EFS
- wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem - EFRR i EFS
- inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie - EFRR i EFS
- wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej – EFRR, FS, EFS.

Cele Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie w latach 2015-2020 wpisują się w założenia priorytetowe Rozporządzenia dla funduszy Wspólnych Ram Strategicznych 2014-2020. Przede wszystkim do celów Wspólnych Ram Strategicznych (WRS) odnoszą się odpowiednio następujące cele szczegółowe:

Tabela 80. Zestawienie celów szczegółowych Gminy Ustronie Morskie z priorytetami Wspólnych Ram Strategicznych (WRS).

<i>Cele Wspólnych Ram Strategicznych (WRS)</i>	<i>Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie 2016 – 2020+</i>
Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR) – EFRR	A1, B1, B2, B3, C1,

Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach – EFRR i FS	A4-A7, D1-D7
Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów - EFRR i FS	A4-A7, B1, D1-D7,
Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników – EFRR i EFS	A1-A2, A10, C5, C7, C8,
Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem - EFRR i EFS	C5, C7, C8,
Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie - EFRR i EFS	A8-A10, C5-C8,

2. Dokumenty krajowe

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK) jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) oraz w przyjętym przez Radę Ministrów 27 kwietnia 2009 r. dokumencie Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski. Po aktualizacji wydłużono horyzont czasowy do 2020 roku.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest najważniejszym dokumentem w perspektywie średniookresowej, określającym cele strategiczne rozwoju kraju, kluczowym dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. ŚSRK jest skierowana nie tylko do administracji publicznej. Integruje ona wokół celów strategicznych wszystkie podmioty publiczne, a także środowiska społeczne i gospodarcze, które uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym. ŚSRK wskazuje konieczne reformy ograniczające lub eliminujące bariery rozwoju społeczno-gospodarczego, orientacyjny harmonogram ich realizacji oraz sposób finansowania zaprojektowanych działań (zawiera wieloletni ramowy plan wydatków publicznych na działania rozwojowe). Strategia zwraca uwagę na wymiar terytorialny podejmowanych działań, wzmocnienie i lepsze wykorzystanie potencjałów

regionalnych. W ramach Strategii Krajowej 2020 dostrzegane jest zatem znaczenie samorządu terytorialnego i innych podmiotów w dynamizacji rozwoju regionów i kraju.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w ŚSRK Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo. Podczas realizacji Wizji Polski w 2020 roku zasadniczą rolę odegrają następujące działania w kluczowych obszarach rozwoju:

- Przekształcenia instytucjonalne utrwalające sprawne państwo - wyższa jakość funkcjonowania instytucji publicznych, aktywna rola kapitału społecznego,
- Efektywny rozwój społeczno-gospodarczy i wysoka konkurencyjność gospodarki - wzrost gospodarczy zapewniający Polsce 74-79% poziomu PKB per capita UE w 2020 r., gospodarka oparta na wiedzy, nowoczesna infrastruktura, rozwój kapitału ludzkiego - wiodącymi atutami konkurencyjności,
- Spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna - większa spójność terytorialna, dostępność usług publicznych, szeroka skala szans rozwoju jednostki, mądra i efektywna integracja społeczna.

Celem głównym Strategii średniookresowej jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. W wskazanych powyżej trzech obszarach strategicznych wskazano następujące cele szczegółowe:

OBSZAR STRATEGICZNY I. SPRAWNE I EFEKTYWNE PAŃSTWO

Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem

Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe

Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

OBSZAR STRATEGICZNY II. KONKURENCYJNA GOSPODARKA

Cel II.1. Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej

Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki

Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki

Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego

Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych

Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu

OBSZAR STRATEGICZNY III. SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I TERYTORIALNA

Cel III.1. Integracja społeczna

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja

Cele Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie w latach 2016 – 2020 wpisują się w założenia priorytetowe Strategii Rozwoju Kraju 2020. Przede wszystkim do celów ŚSRK odnoszą się odpowiednio następujące cele szczegółowe:

Tabela 81. Zestawienie celów szczegółowych gminy Ustronie Morskie z priorytetami Strategii Rozwoju Kraju 2020.

<i>Cele Strategii Rozwoju Kraju 2020</i>	<i>Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie 2016 – 2020+</i>
Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela	A1-A2, A8-A10, B3-B5, C7-C8,
Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki	A1, A2, A10, B3, C1, D1,
Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego	C7, C8,
Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko	A5, A6, B1, D1-D7,
Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu	A1, A2,
Cel III.1. Integracja społeczna	A8-A9, B5, C4, C8,
Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych	A1-A2, A7-A10, B5, C1-C7,

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r. (rok opracowania 2005-przyjęta przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr XVI/147/2000

w dniu 23 października 2000 roku), stanowiąca aktualizację Strategii Rozwoju Województw Zachodniopomorskiego do roku 2015 .

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r. określa misję rozwoju województwa, wyznacza cele i przyporządkowuje im priorytety. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego posiada jednakowy z dokumentami regionalnymi innych województw zasięg czasowy – do 2020 r. Strategia nie zawiera szczegółowych rozstrzygnięć, co do konkretnych projektów i działań w określonym czasie i miejscu. Rozstrzygnięcia takie – zgodnie z założeniem – miały zostać zawarte w programach wojewódzkich i operacyjnych. Strategia jest kluczowym dokumentem programowym określającym zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu.

Zgodnie z SRWZ misją rozwoju województwa zachodniopomorskiego jest stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów.

Z misji wynikają cele strategiczne, które określone zostały następująco:

- Cel strategiczny 1. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.
- Cel strategiczny 2. Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego.
- Cel strategiczny 3. Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu.
- Cel strategiczny 4. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami.
- Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności.
- Cel strategiczny 6. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Realizacja celu numer 1. „Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania” wyznacza następujące cele kierunkowe:

- 1.1. Wzrost innowacyjności gospodarki
- 1.2. Rozwój i promocja produktów turystycznych regionu
- 1.3. Wspieranie współpracy i rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości
- 1.4. Wspieranie wzrostu eksportu
- 1.5. Zrównoważony rozwój gospodarki morskiej
- 1.6. Restrukturyzacja i wspieranie prorynkowych form produkcji rolnej i rybołówstwa

Realizacja celu numer 2. „Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego” wyznacza następujące cele kierunkowe:

- 2.1.Podnoszenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego
- 2.2.Popieranie rozwoju lokalnych produktów i usług
- 2.3.Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu
- 2.4.Wspieranie rozwoju instytucjonalnego, finansowego i usługowego otoczenia biznesu

Realizacja celu numer 3. „Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu” wyznacza następujące cele kierunkowe:

- 3.1.Wzmocnienie roli Szczecina – stolicy regionu oraz Koszalina – krajowego ośrodka równoważenia rozwoju
- 3.2.Wspieranie rozwoju struktur funkcjonalno-przestrzennych
- 3.3.Aktywizacja regionalnych ośrodków rozwoju liczących od 20 do 100 tys. mieszkańców
- 3.4.Rozwój małych miast (do 20 tys. mieszkańców), rewitalizacja i rozwój obszarów wiejskich
- 3.5.Stworzenie efektywnego, dostępnego i zintegrowanego systemu transportowego
- 3.6.Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego i rynku mieszkaniowego

Realizacja celu numer 4. „Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami” wyznacza następujące cele kierunkowe:

- 4.1.Usuwanie skutków i przeciwdziałanie degradacji środowiska
- 4.2.Zachowanie, ochrona i odtwarzanie walorów i zasobów środowiska naturalnego
- 4.3.Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi regionu, efektywne wykorzystanie zasobów i odnawialnych źródeł energii
- 4.4.Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych

Realizacja celu numer 5. „Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności” wyznacza następujące cele kierunkowe:

- 5.1.Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich
- 5.2.Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych
- 5.3.Budowanie społeczeństwa uczącego się

- 5.4.Wzmacnianie środowiskowej roli systemu edukacyjnego i europejskiej współpracy w edukacji
- 5.5.Budowanie społeczeństwa informacyjnego
- 5.6.Poprawa przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, wzrost mobilności zawodowej ludności
- 5.7.Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości programów edukacyjnych
- 5.8.Współpraca międzynarodowa, transgraniczna i regionalna

Realizacja celu numer 6. „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu” wyznacza następujące cele kierunkowe:

- 6.1.Wzmacnianie tożsamości społeczności lokalnych
- 6.2.Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego
- 6.3.Wzmacnianie więzi i warunków funkcjonowania rodziny
- 6.4.Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego – zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludności
- 6.5.Opieka i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym
- 6.6.Rozwój sportu i rekreacji, promocja zdrowego stylu życia
- 6.7.Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zdrowotnego
- 6.8.Wspieranie działań aktywizujących rynek pracy
- 6.9.Przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej
- 6.10.Stworzenie systemu realizacji zadań polityki socjalnej

Cele Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie w latach 2016 – 2020+ wpisują się w założenia priorytetowe Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r. (SRWZ). Przede wszystkim do celów SPWZ odnoszą się odpowiednio następujące cele szczegółowe:

Tabela 82. Zestawienie celów szczegółowych gminy Ustronie Morskie z priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego.

<i>Cele Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r.</i>	<i>Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Gminy Ustronie Morskie 2016 – 2020+</i>
---	---

Cel strategiczny 1. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania	B2-B4, C1, D1
Cel strategiczny 2. Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego	B1, B5, C1, D2
Cel strategiczny 3. Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu	A3, B4, C1 – C3
Cel strategiczny 4. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami	A4 – A6, D3-D7
Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności	A7 – A9, B5, C4, C6 – C8
Cel strategiczny 6. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu	C7, C8

Dokumenty strategiczne Gminy Ustronie Morskie winny być także spójne z dokumentami strategicznymi powiatu kołobrzeskiego. Jednakże Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gospodarczego Powiatu Kołobrzeskiego, przyjęta we wrześniu 2004 roku obejmowała swoim zasięgiem okres do 2015 roku. Obecnie zaś powiat kołobrzeski nie posiada takiego dokumentu.

VI. PROCEDURY WDRAŻANIA, MONITORINGU I EWALUACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY USTRONIE MORSKIE

„Strategia rozwoju Gminy Ustronie Morskie” została zatwierdzona oraz przyjęta do realizacji uchwałą Rady Gminy Ustronie Morskie i przekazana do realizacji Wójtowi Gminy Ustronie Morskie. Jej wdrażaniem zajmą się pracownicy Urzędu Gminy, którzy na podstawie swoich kompetencji będą realizowali projekty inwestycyjne określone w Strategii. Ich realizacja będzie zgodna z zasadami określonymi RPOWP. Pracownicy zajmą się:

- przygotowaniem wniosków aplikacyjnych i wszystkich niezbędnych dokumentów, załączników i pozwoleń,
- przygotowaniem dokumentacji technicznej projektów,
- obsługą finansową projektów.
- monitorowaniem realizacji projektów,
- składaniem sprawozdań z ich realizacji.

Monitorowanie realizacji Strategii powierzone zostanie również pracownikom Urzędu Gminy Ustronie Morskie. Będą oni na bieżąco prowadzić nadzór nad realizacją projektów. Mają oni dostęp do wszystkich danych dotyczących niezbędnych do kontrolowania zmian wskaźników osiągnięć określonych w Strategii. Badając ich zmiany będą na bieżąco oceniali prawidłowość realizacji Strategii. W dalszej kolejności dane te będą przekazywane Wójtowi Gminy. Na każdej sesji Rady Gminy Wójt składa Radnym, Sołtysom, zaproszonym gościom oraz wszystkim przybyłym informacje ze swoich prac, w tym też sprawozdaniu będą informacje na temat wdrażania Strategii i realizacji projektów przez nią określonych. W czasie sesji wszystkie zainteresowane strony będą mogły zgłaszać swoje wnioski i uwagi związane z realizacją Strategii, a także zgłaszać ewentualne zmiany, które – o ile zostaną przyjęte – będą musiały być zatwierdzone przez Radę Gminy Ustronie Morskie.

1. Monitoring

Strategia Rozwoju powinna dynamicznie reagować na zmieniające się potrzeby wynikające z nowych uwarunkowań endogenicznych i egzogenicznych. Monitoring i ewaluacja są koniecznymi elementami Strategii umożliwiającymi jej korygowanie i rozbudowę w trakcie procesu wdrażania.

Istota monitoringu polega na prowadzeniu stałych obserwacji, dokonywania ciągłych, systematycznych pomiarów, określaniu narzędzi pomiarów przebiegu procesów, które nas

interesują. Monitoring Strategii powinien odbywać się co roku, raz na 2 lata będzie przeprowadzana analiza porównawcza stanu wyjściowego i obecnego. Wzorcem dla takiego monitoringu mogą być wskaźniki oceny realizacji planowanych zadań. Wskaźniki te można podzielić na trzy podgrupy:

- wskaźniki produktu - opisujące rozmiar podejmowanych przedsięwzięć w ramach danego projektu, na przykład liczba km zmodernizowanych dróg.
- wskaźniki rezultatu - związane z bezpośrednimi i natychmiastowymi efektami przedsięwzięcia (projektu). Informują one o zmianach, jakie nastąpiły tuż po wdrożeniu danego przedsięwzięcia. Efekty bezpośrednie mogą być mierzone wartościowo i ilościowo, w tym liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej.
- wskaźniki oddziaływania - opisujące efekty odległe w czasie lub efekty pośrednie nie ograniczające się do korzyści beneficjentów (korzyści zewnętrzne). Pomiar tego typu efektów pośrednich jest tylko częściowo możliwy na wybranych przykładach, dających się zidentyfikować i zmierzyć. Całość efektów pośrednich może nie być jednoznacznie określona, może być jednak szacowana, np. wzrost aktywności lokalnej mieszkańców.

Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające porównania, wiarygodne i dostępne. Stworzenie w miarę pełnego indeksu wskaźników monitorowania projektów może stanowić podstawę do określenia monitorowania całej Strategii. Powinny być monitorowane bezpośrednio działania, a pośrednio również priorytety. Efekty wdrażania projektowanych przedsięwzięć powinny mieć wpływ na korekty układu priorytetów, opartych na diagnozie stanu istniejącego.

Tabela 83. Lista wskaźników do monitoringu Strategii

<i>Wskaźniki</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Sposób pomiaru</i>
<i>Wskaźniki produktu</i>		
1. Długość dróg gminnych o zmodernizowanej powierzchni	Km	Monitoring w miejscu realizacji projektów
2. Długość sieci wodociągowej – nowej i zmodernizowanej	Mb	Monitoring w miejscu realizacji projektów
3. Długość sieci kanalizacji	Mb	Monitoring w miejscu realizacji

sanitarnej.		projektów
4. Powierzchnia zmodernizowanych budynków oświatowych	m ²	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
5. Powierzchnia zbudowanych obiektów sportowych	m ²	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
6. Ilość wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	Monitoring na miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
<i>Wskaźniki rezultatu</i>		
1. Ilość nowo podłączonych gospodarstw domowych do wodociągu i sieci kanalizacyjnej	%	Statystyka gminna
2. Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu, sieci kanalizacyjnej do wszystkich budynków	%	Statystyka gminna
3. Ilość imprez kulturalno – sportowych organizowanych zmodernizowanych obiektach	szt.	Statystyka gminna
4. Zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	godz./miesiąc	Statystyka gminna
5. Wskaźnik powierzchni dróg objętych modernizacją i ulepszeniem nawierzchni	%	Statystyka gminna i powiatowa
6. Skrócenie czasu przejazdu	Km/godz.	Pomiar na miejscu
7. Obniżenie kosztów napraw nawierzchni jezdni	zł.	Statystyka gminna
8. Zmniejszenie liczby wypadków drogowych	Szt. / rok	Statystyka gminna i policyjna

9. Zmniejszenie opłat za korzystanie ze środowiska na skutek modernizacji kotłowni węglowych.	%	Statystyka gminna
10. Ilość ścieków oczyszczonych w wyniku modernizacji	m ³	Statystyka gminna
11. Obniżenie kosztu jednostkowego oczyszczania ścieków	zł/m ³	Statystyka gminna
12. Wskaźnik ilości ścieków dopływających do oczyszczalni w stosunku do jej przepustowości	%	Statystyka gminna
13. Zmniejszenie ilości dzikich wysypisk śmieci	%	Statystyka gminna
<i>Wskaźniki oddziaływania</i>		
1. Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej	szt.	Statystyka gminna
2. Polepszenie stanu środowiska naturalnego (ilość odprowadzanych i oczyszczanych ścieków, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego)	%	Statystyka gminna
3. Wielkość migracji	szt.	Statystyka gminna, US w Szczecinie
4. Wzrost poziomu życia mieszkańców	%	Badania ankietowe
5. Zmniejszenie zachorowalności dzieci w placówkach kulturalno – oświatowych w wyniku poprawy	%	Statystyka szkolna i gminna

dostępności do urządzeń sportowo-rekreacyjnych		
6. Zwiększenie aktywności pozalekcyjnej uczniów w postaci ilości kółek zainteresowań	%	Statystyka szkolna
7. Zwiększenie aktywności rekreacyjnej mieszkańców	%	Statystyka gminna
8. Wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej ich modernizacji i ulepszenia nawierzchni	%	Badanie ankietowe (kierowców zgłaszających się do Powiatowego Wydziału Komunikacji)
9. Spadek emisji niebezpiecznych związków - CO ₂ , SO ₂ , NO ₂	mg/m ³	Badania WIOŚ
10. Wzrost zdrowotności mieszkańców	%	Statystyka gminna
11. Ilość powstałych lub utrzymanych miejsc pracy	Szt.	Statystyka gminna
12. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	%	Ankieta wśród przedsiębiorców
13. Polepszenie stanu środowiska naturalnego	%	Badania WIOŚ

2. Ewaluacja

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one i w jakim stopniu na realizację wyznaczonych celów w strategii. Pozwoli ona na korygowanie działań podejmowanych w ramach strategii. Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium proporcjonalności. Ocenie będzie podlegało w jakim stopniu cele Strategii i sposób ich realizacji są właściwe, konieczne i wystarczające w stosunku do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy. Do ewaluacji zostaną wykorzystane narzędzia ilościowe i jakościowe.

Strategia zakłada przeprowadzenie ewaluacji w trzech etapach:

1. Ewaluacja przed rozpoczęciem przeprowadzona została w trakcie planowania Planu Rozwoju. W fazie przygotowania Planu opracowane zostały w poszczególnych obszarach silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).
2. Ewaluacja w połowie realizacji Planu (okresowa). Przeprowadzenie oceny proporcjonalności celów strategicznych i szczegółowych do lokalnych potrzeb oraz proporcjonalności środków wykorzystanych dla realizacji przyjętych celów. Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione w formie raportu, uwzględniającego analizę realizacji przyjętych działań, czas ich realizacji, źródła finansowania, występowanie problemów oraz zagrożeń dalszej realizacji oraz propozycje działań korygujących i naprawczych.
3. Ewaluacja po zakończeniu okresu objętego Planem (końcowa). Przeprowadzenie oceny proporcjonalności celów strategicznych i szczegółowych do lokalnych potrzeb oraz proporcjonalności środków wykorzystanych dla realizacji przyjętych celów. W przypadku wprowadzenia działań korygujących lub naprawczych, również te działania będą podlegały analizie. Wyniki ewaluacji zostaną przedstawione w formie raportu, który będzie zawierał opis procedury badawczej, wyniki badań, wnioski i rekomendacje będące podstawą planowania strategii w kolejnych latach.

3. Public Relations strategii rozwoju

Główne uwarunkowania społeczne strategii rozwoju to dostęp do informacji i sprawiedliwość rozstrzygnięć spraw z zakresu środowiska. Polska w 2003 roku ratyfikowała Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz o dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska z 1999 r., podpisaną w Aarhus. Art. 7 Konwencji nakazuje zagwarantowanie udziału społeczeństwa w przygotowaniu planów i programów mających znaczenie dla środowiska lokalnego i określa podstawowe obowiązki organów państwowych w zakresie zapewnienia udziału społecznego

w postępowaniach dotyczących tych dokumentów. Są to w szczególności:

- ustalenia zakresu podmiotowego konsultacji,
- ustalenia rozsądnych norm czasowych na poszczególne etapy konsultacji,
- przeprowadzenie konsultacji odpowiednio wcześniej w toku procedury decyzyjnej,

- gdy wszystkie warianty są jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny,
- należyte uwzględnienie konsultacji społecznych przy wydawaniu decyzji.

Jednakże organy państwowe same podejmują decyzję co do szczegółowych sposobów powiadamiania społeczeństwa, metod zbierania uwag i wniosków oraz terminu i czasu trwania konsultacji społecznych.

Niniejszy dokument został opracowany z uwzględnieniem powyższych przepisów prawnych. Plan przygotowany został z udziałem szerokich konsultacji społecznych, przy uwzględnieniu głosów środowiska naukowego, gospodarczego, pracowniczego, kulturalnego i pozarządowego.

Dokument po zatwierdzeniu zostanie przesłany do sołtysów w celu jego promocji w poszczególnych sołectwach. Informacje szczególnie istotne zostaną zaprezentowane w lokalnych mediach i na zebraniach gminnych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Rozkład liczby mieszkańców gminy w poszczególnych sołectwach w lipcu 2016	24
Tabela 2. Ludność w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym	25
Tabela 3 Prognoza demograficzna dla Gminy Ustronie Morskie.....	26
Tabela 4. Badanie ankietowe: Jak oceniasz liczbę obiektów oświatowych w gminie?	27
Tabela 5. Przedszkole w Ustroniu Morskim – stan na 31 grudnia 2011-2015.....	28
Tabela 6. Rozkład uczniów w Zespole Szkół w Ustroniu Morskim w roku szkolnym 2015/2016	30
Tabela 7. Badanie ankietowe: Jak oceniasz ofertę edukacyjną szkół prowadzonych przez gminę?.....	30
Tabela 8. Badanie ankietowe: Jak oceniasz poziom edukacji w gminie?	36
Tabela 9. Badanie ankietowe: Jak oceniasz dostępność do usług ochrony zdrowia w gminie?	38
Tabela 10. Badanie ankietowe: Jaka jest skala występowania biedy w gminie?	39
Tabela 11. Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich formę i liczbę.....	41
Tabela 12. Badanie ankietowe: Jaka jest skala występowania w gminie alkoholizmu?	42
Tabela 13. Powody przyznawania pomocy społecznej	42
Tabela 14. Rodzaje i liczba udzielonych świadczeń	44
Tabela 15. Gminne instytucje wspierające rodziny dotknięte problemem przemocy	46
Tabela 16. Powiatowe i wojewódzkie instytucje wspierające rodziny dotknięte problemem przemocy.....	47
Tabela 17. Badanie ankietowe: Jaka jest skala występowania w gminie przestępczości i przemocy w rodzinie?.....	48
Tabela 18. Badanie ankietowe: Jak oceniasz wsparcie osób bezrobotnych w gminie?	49
Tabela 19. Działalność Posterunku Policji w Ustroniu Morskim w 2015 i 2016 roku	50
Tabela 20. Zestawienie wykroczeń w 2015 i 2016 roku	51
Tabela 21. Organizacje Pozarządowe działające na terenie Gminy Ustronie Morskie	54
Tabela 22. Frekwencja w wyborach samorządowych	60
Tabela 23. Badanie ankietowe: Jak oceniasz liczbę obiektów kulturalnych w gminie?	63
Tabela 24. Badanie ankietowe: Jak oceniasz jakość usług świadczonych przez obiekty kulturalne na terenie gminy?	64
Tabela 25. Jak oceniasz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych odbywających się na terenie gminy?	64
Tabela 26. Jak oceniasz atrakcyjność turystyczną gminy?.....	67

Tabela 27. Wybrane turystyczne obiekty noclegowe w gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2014	68
Tabela 28. Turystyczne obiekty noclegowe w gminie Ustronie Morskie wg stanu na 18.03.2016 r.	69
Tabela 29. Badanie ankietowe: Jak oceniasz poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej w gminie?	69
Tabela 30. Ilość odpadów odebranych w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami w 2015 roku	87
Tabela 31. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 wg sektorów	90
Tabela 32. Podmioty gospodarki narodowej wpisane w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 wg klas wielkości	90
Tabela 33. Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg liczby zatrudnionych w gminie Ustronie Morskie w latach 2010 – 2014.....	91
Tabela 34. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014 wg sektorów	92
Tabela 35. Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014	92
Tabela 36. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie Ustronie Morskie wg stanu na dzień 31.12.2014 r. na tle powiatu kołobrzeskiego i województwa zachodniopomorskiego	95
Tabela 37. Badanie ankietowe: Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie?	96
Tabela 38. Badanie ankietowe: Jak oceniasz atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy? ..	96
Tabela 39. Użytkowanie gruntów w gminie Ustronie Morskie (w ha)	97
Tabela 40. Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem, użytków rolnych ogółem i użytków rolnych w dobrej kulturze w gminach powiatu kołobrzeskiego (w ha) w według PSR 2010	99
Tabela 41. Powierzchnia zasiewów w gminie Ustronie Morskie według rodzaju wg PSR 2010	99
Tabela 42. Liczba gospodarstw rolnych w gminie Ustronie Morskie według rodzaju zasiewów wg PSR 2010.....	99
Tabela 43. Zwierzęta gospodarskie w gminie Ustronie Morskie wg PSR 2010	100
Tabela 44. Badanie ankietowe: Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności rolnej?.....	100
Tabela 45. Liczba ludności w gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2015	101
Tabela 46. Struktura ludności w gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2015	101
Tabela 47. Liczba ludności w gminach powiatu kołobrzeskiego w latach 2012-2015	102
Tabela 48. Rynek pracy w Gminie Ustronie Morskie w latach 2007-2014 wg stanu na dzień 31 XII	102

Tabela 49. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminach powiatu kołobrzeskiego	103
Tabela 50. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Gminie Ustronie Morskie (pozycja w powiecie).....	104
Tabela 51. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2008-2014 w gminie Ustronie Morskie – pozycja gminy w powiecie kołobrzeskim	104
Tabela 52. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2007-2015 w powiecie i województwie.....	105
Tabela 53. Badanie ankietowe: Jak oceniasz możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?	106
Tabela 54. Badanie ankietowe: Jak oceniasz możliwość zdobycia zawodu na terenie Twojej gminy?	106
Tabela 55. Dochody, wydatki oraz deficyt/nadwyżka budżetowa gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015 (w PLN)	107
Tabela 56. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2015	108
Tabela 57. Dochody i wydatki bieżące, deficyt/nadwyżka operacyjna w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2015 (w PLN)	109
Tabela 58. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w gminie Ustronie Morskie w latach 2010-2014	109
Tabela 59. Dochody własne gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2014 (w PLN)	110
Tabela 60. Struktura dochodów własnych gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2014.	111
Tabela 61. Udziały gmin powiatu kołobrzeskiego w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa w latach 2010-2015 w PLN	112
Tabela 62. Dochody gminy Ustronie Morskie na jednego mieszkańca w latach 2010-2015	114
Tabela 63. Dochody ogółem oraz dochody własne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w gminie Ustronie Morskie na tle gmin powiatu kołobrzeskiego (w PLN).....	114
Tabela 64. Wysokość subwencji ogólnej dla gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2014 (w PLN)	115
Tabela 65. Wysokość dotacji dla gminy Ustronie Morskie w latach 2010-2014 (w PLN)	115
Tabela 66. Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminie Ustronie Morskie (w PLN)	116
Tabela 67. NSRO 2007-2013 – wartość projektów	116
Tabela 68. Wydatki budżetu gminy Ustronie Morskie według działów w latach 2010-2014 w PLN	117
Tabela 69. Struktura wydatków budżetu gminy UM według działów w latach 2010-2015 (w %).	118
Tabela 70. Wydatki ogółem w gminach powiatu kołobrzeskiego w latach 2010-2014 w PLN.....	118

Tabela 71. Wydatki bieżące ogółem w gminach powiatu kołobrzесьkiego w latach 2010-2014 w PLN.....	119
Tabela 72. Wydatki na jednego mieszkańca w gminach powiatu kołobrzесьkiego w latach 2011-2014 w PLN.....	119
Tabela 73. Wydatki majątkowe ogółem w powiecie kołobrzесьkim w latach 2010-2014 w PLN.....	120
Tabela 74. Wydatki majątkowe inwestycyjne ogółem w powiecie kołobrzесьkim w latach 2010-2014 w PLN.....	120
Tabela 75. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w powiecie kołobrzесьkim w latach 2010-2014 w PLN	121
Tabela 76. ANALIZA SWOT – obszar społeczny.....	133
Tabela 77. ANALIZA SWOT – obszar gospodarczy.....	136
Tabela 78. ANALIZA SWOT – obszar środowiska naturalnego i infrastruktury.....	138
Tabela 79. Zestawienie celów szczegółowych z priorytetami Europy 2020.....	149
Tabela 80. Zestawienie celów szczegółowych Gminy Ustronie Morskie z priorytetami Wspólnych Ram Strategicznych (WRS)	151
Tabela 81. Zestawienie celów szczegółowych gminy Ustronie Morskie z priorytetami Strategii Rozwoju Kraju 2020	154
Tabela 82. Zestawienie celów szczegółowych gminy Ustronie Morskie z priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego.	157
Tabela 83. Lista wskaźników do monitoringu Strategii	160

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w gminie Ustronie Morskie w 2014 r.	94
Wykres 2. Dochody z tytułu udziału w podatku CIT gmin powiatu kołobrzeskiego w roku 2015 (w PLN)	113
Wykres 3. Dochody z tytułu udziału w podatku PIT gmin powiatu kołobrzeskiego w roku 2015 (w PLN)	113

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa granic sołectw	20
Rysunek 2. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski wg R. Gumińskiego.....	73
Rysunek 3. Lokalizacja obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody w gminie Ustronie Morskie	85